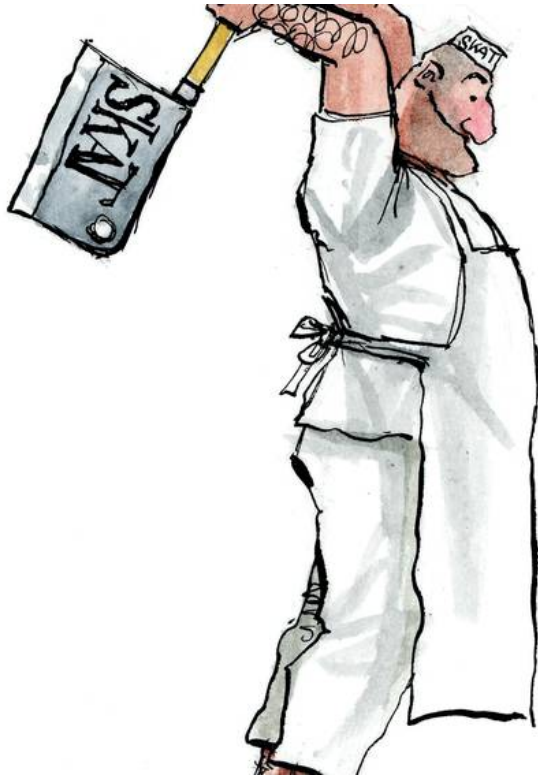

Generationsskifte af et familieejet selskab (Succession of a family owned company)

Forfatter: Erturul Bagiran

Vejleder: Erik Werlauff

Specialeafhandling fra cand.merc.aud.-studiet ved Aalborg Universitet

Maj 2020

1 Indholdsfortegnelse

2 ABSTRACT	4
3 LOVFORKORTELSER OG ANDRE FORKORTELSER	5
4 INDLEDNING	6
4.1 PROBLEMFORMULERING	7
4.2 EMNE OG AFGRÆNSNING	8
4.3 METODE	10
4.4 MÅLGRUPPE	11
5 PLANLÆGGELSE AF GENERATIONSSKIFTET	11
5.1 HENSYNET TIL OVERDRAGELSENS INVOLVEREDE PARTER	12
5.2 HENSYNET TIL VIRKSOMHEDEN	12
5.3 HENSYNET TIL GENERATIONSSKIFTEBESKATNINGEN	12
6 AKTIEAVANCEBESKATNINGSLOVEN	13
6.1 BESKATNING AF AKTIEAVANCE FOR FYSISKE PERSONER	13
6.2 BESKATNING AF AKTIEAVANCE FOR JURIDISKE PERSONER	14
7 OMSTRUKTURERING	15
7.1 AKTIEOMBYTNING	15
7.1.1 LOVGRUNDLAGET – ABL § 36	16
7.1.2 GRUNDLÆGGENDE BETINGELSER FOR GENNEMFØRELSE AF SKATTEFRI AKTIEOMBYTNING	16
7.1.3 SKATTEFRI AKTIEOMBYTNING MED TILLADELSE	19
7.1.4 SKATTEFRI AKTIEOMBYTNING UDEN TILLADELSE	23
7.1.5 AKTIEOMBYTNING MED ELLER UDEN TILLADELSE	25
7.2 SPALTNING	25
7.2.1 BETINGELSER FOR OPHØRSSPALTNING	26
7.2.2 BETINGELSER FOR GRENSPALTNING	26
7.2.3 VEDERLAGSKRAVET	27
7.2.4 SPALTNINGSDATOEN	28
7.2.5 ANMELDELSESKRAVET	28
7.2.6 SKATTEFRI SPALTNING MED TILLADELSE	28
7.2.7 SKATTEFRI SPALTNING UDEN TILLADELSE	31
7.2.8 SKATTEMÆSSIGE KONSEKVENSER AF SKATTEFRI SPALTNING	32
7.2.9 SPALTNING MED ELLER UDEN TILLADELSE	33
8 FAMILIEN KNUDSEN OG MURERMESTER K A/S	33
8.1 MK A/S' RESULTATOPGØRELSE	34
8.2 MK A/S' BALANCE	35
8.3 MK A/S' FREMTID	35
9 OVERDRAGELSE AF AKTIER MED SUCCESSION TIL BØRN	36
9.1 PERSONKREDSEN	36
9.2 AKTIE- OG ANPARTSOVERDRAGELSER MED SUCCESSION	37
9.3 SUCCESSIONS KONSEKVENSER FOR DE INVOLVEREDE PARTER	38

9.4 MEDDELELSE TIL SKAT	39
9.5 GAVEAFGIFTEN	40
9.6 BEREGNING AF PASSIVPOSTEN OG DEN LATENTE SKATTEFORPLIGTELSE	41
9.7 DELKONKLUSION	43
10 VÆRDIANSÆTTELSE AF MK A/S	44
10.1 VÆRDIANSÆTTELSE AF UNOTEREDE AKTIER - TSS-CIRKULÆRE 2000-09	45
10.3 DELKONKLUSION	48
11 A/B-MODELLEN	49
11.1 DELKONKLUSION	51
12 FINANSIERINGSMULIGHEDERNE AF GENERATIONSSKIFTET AF MK A/S	52
12.1 LØSNINGSMODEL 1 – FULD T VEDERLAG	53
12.1.2 LØSNINGSMODEL 2 - FØR SALGET AF MK A/S OPRETTES ERIK KNUDSEN HOLDING A/S:	54
12.2 LØSNINGSMODEL 3 – GAVEOVERDRAGELSE MED SUCCESSION	54
12.2.1 LØSNINGSMODEL 4 - HENSTANDSORDNING	55
12.3 LØSNINGSMODEL 5 – SUCCESSION OG EN DELVIS GAVE	57
12.4 LØSNINGSMODEL 6 – DELVIS GAVE MED SUCCESSION OG GRENSPALTNING	57
12.5 LØSNINGSMODEL 7 – A/B-MODELLEN	59
12.6 DELKONKLUSION	62
13 KONKLUSION	63
14 PERSPEKTIVERING	65
15 LITTERATURLISTE 15.1 INTERNETKILDER	67
15.2 BØGER	69
15.3 CIRKULÆRER OG VEJLEDNINGER	69
15.4 TABEL OVERSIGT	70
15.5 AFGØRELSE	70
16 BILAG	71
16.1 BILAG 1 – RESULTATOPGØRELSE MK A/S PERIODE 2019-2015	71
16.2 BILAG 2 – BALANCE – AKTIVER MK A/S PERIODE 2019-2015	71
16.3 BILAG 3 – BALANCE – PASSIVER MK A/S PERIODE 2019-2015	72
16.4 BILAG 4 – NØGLETAL MK A/S PERIODE 2019-2015	72
16.5 BILAG 5 – REGNSKABSMÆSSIGE RESULTATER PERIODE 2019-2015	73
16.6 BILAG 6 – HANDELSVÆRDIEN AF MK A/S	73
16.7 BILAG 7 - GOODWILL AF MK A/S 2019, 2018 OG 2017	73
16.8 BILAG 8 - PENGETANKSTESTEN – INDTÆGTSKRITERIET	75
16.9 BILAG 9 – PENGETANKSTESTEN – AKTIVKRITERIET	75
16.10 BILAG 10 – HANDELSVÆRDIEN MK A/S DRIFT	75
16.11 BILAG 11 – GOODWILL MK A/S EFTER GRENSPALTNING	76
16.12 BILAG 12 – PASSIVPOSTEN OG DEN LATENTE SKATTEFORPLIGTELSE EFTER GRENSPALTNING	76
16.13 BILAG 13 – PENGETANKSTESTEN MK A/S EFTER GRENSPALTNING AF EJENDOM	77

2 ABSTRACT

Family businesses have long been the generic and proliferating approach to setting up and running businesses all over the globe. They have grown to become an indispensable component of the medium and small scale sectors and have become the backbone of many economies like our own.

Every family corporation goes through a transitional phase when the reigns of management are handed to the next in line generation. Ownership succession is an inevitable practice in this sector. Denmark had amended the inheritance tax legislations which specifically addressed family business successions in 2015 with a view to progressively bring the tax incidence down from the existing 15% to 5% by 2020 for business transfers. The reform sought to strike a balance between equity objectives and need to avoid excessive inheritance tax obligation of family businesses that would severely reduce their liquidity and threaten their existence. Financial liquidity and strength proves to be extremely important during periods of transition providing the firms the much needed support and security. However the new Mette Frederiksen Cabinet decided to withdraw these changes and go back to the pre-existing norms which substantially increase the tax liability of the businesses and negatively impact their liquidity at a time when the business is already going through a vulnerable phase due to transition in management. This thesis aims at illuminating and illustrating, with the help of case studies, the process of ownership succession with targeted attention towards the tax-free options.

The thesis includes a real-life case study concerning a business transfer of a family company from a father to his son subjected to personal aspirations and the prevalent Danish laws. The thesis also extensively covers relevant topics for the aforesaid transfer like taxation on stocks, company audit and valuation, process of succession in motion and restructuring of the company to facilitate an efficient transfer. With a comprehensive assessment of all the relevant Danish laws and policies, the thesis attempts to draw up a viable course of actions that would ensure both minimum liquidity loss and common consensus with regards to the terms of the transfer between both the concerned parties (i.e. the transferor and the transferee).

It explores all the possible options for a successful transfer of the company and concludes that that the division of company's assets will prove to be mutually beneficial for the parties with the current tax laws at play. The son can inherit the core company with the main business and the properties can be divided between a subsidiary company and the core company itself. By doing this, they will not only fulfill their personal aspirations but will also minimize capital loss.

3 Lovforkortelser og andre forkortelser

ABL - Aktieavancebeskatningsloven
BAL - Boafgiftsloven
DEP - Skatteministeriets departement
FUL - Fusionsskatteloven
HR - Højesteret
KR - Kroner
KSL - Kildeskatteloven
LL - Ligningsloven
LR - Ligningsrådet
LSR - Landsskatteretten
Mia - Milliard
Mio. - Million
Pct. - Procent
PSL - Personskatteloven
SEL - Selskabsskatteloven
SFL - Skatteforvaltningsloven
SKM - Skatteministeriets meddelelser
SR - Skatterådet
SSL - Statsskatteloven
TfS - Tidsskrift for skatter og afgifter
TKR - Tusind kroner
TSS - Told og Skattestyrelsen
VSL - Virksomhedsskatteloven
VUL - Vurderingsloven
ØL - Østre Landsret

4 Indledning

De skattemæssige forhold ved generationsskifte har, navnlig i de senere år, været genstand for meget stor interesse, både i de mange familier der står foran et generationsskifte, fra den politisk side, fra skattemyndighederne samt rådgivere. Lovgivningen og skattepraksis har været præget af forskellige strømninger. På den ene side er reglerne for virksomhederne under den seneste regering blev lempet på forskellig vis. I skattepraksis har tendenserne strittet i forskellig retning, alt efter hvilket område sagen har omhandlet.

I Danmark er der mellem 40.000 til 60.000 familieejede virksomheder, og de rummer omkring 300.000 arbejdspladser. Disse står for 70 pct. af den danske eksport til udlandet, og 23.000 af dem står over for et kommende generationsskifte inden for de kommende 10 år (Skatteministeriet 2017). Generationsskifte er en stor udfordring for virksomheder i alle brancher og størrelser. Det kræver ressourcer, ledelsesmæssig kompetence samt god planlægning for at gennemføre et succesfuldt generationsskifte.

Det nuværende system for arve-og gaveafgift blev indført i 1995. Der gælder forskellige regler alt efter familierelationen. Der er ingen afgift for ægtefæller, mens børn frem til 2017 har betalt 15 pct. fratrukket et bundfradrag afhængigt af, om det har været arv eller en gave. Den tidligere VLAK-regering lempede generationsskifteskatten i 2017. Frem mod 2020 skulle generationsskifteskatten gradvist sænkes fra 15 pct. til 5 pct. Ambitionen var på sigt helt at afskaffe gave-og arveafgift på virksomhedsoverdragelser til nærtbeslægtede efter ønske fra erhvervslivet. Argumentet for erhvervslivet har været, at arvinger sjældent har penge til at betale afgiften, de bliver pålagt, når de overtager en virksomhed. Derfor er de tvunget til at trække pengene ud af virksomhederne, som dermed bliver drænet for kapital, der ellers kunne være brugt på investeringer, vækst og arbejdspladser. Situationen forværres af, at der også er skat på udbytter, og derfor skal virksomhederne udbetale væsentligt flere penge end dem, der skal bruges til at finansiere selve arveafgiften. Afskaffelsen af generationsskifteskatten nåede aldrig at blive realiseret, efter Socialdemokratiet overtog magten efter valget i juni 2019.

Med de nye ændringer i BAL har det medført, at man tilbageruller afgiftssatsen til 15 pct., dvs. den samme sats før den tidligere regering vedtog nedsættelsen i 2017 (Skatteministeriet 2020). Forhøjelsen kan ramme et generationsskifte hårdere sammenlignet med tidligere, på grund af afskaffelsen af den formueskattekursen, der blev ophævet i 2015. Med formueskattekursen kunne virksomhederne selv udregne sin egenkapital, og dermed grundlaget der skulle betales arveafgift af, efter en fast skematisk beregningsmetode. Skatteministeriet mente ikke, at formueskattekursen var retvisende for markedsværdien bl.a. fordi, at den ikke tog højde for goodwill og det medførte til, at virksomheder blev værdisat langt under markedsprisen.

I dag fastsætter Skattestyrelsen den enkelte virksomheds værdiansættelse baseret på den samlede værdi, den fremtidige indtjening og goodwill – en fiktiv handelsværdi. Skattegrundlaget, der skal betales

afgift af, bliver derfor større. Virksomheder vil derfor blive hårdere ramt af afgiften på 15 pct. sammenlignet med tidligere. (Berlingske 2019-A) Regeringen, RV, SF, EL og ALT er enige om, at nedsætte en ekspertgruppe med eksterne sagkyndig deltagelse, der skal komme med forslag til modeller, der kan sikre forudberegnelighed og gennemsigtighed ved værdiansættelsen i forbindelse med generationsskifte. Skatteministerens udtalte i forbindelse med nedsættelsen af ekspertgruppen, at:(Skatteministeriet 2019-A):

"De familieejede virksomheder er en vigtig del af erhvervslivet i Danmark. Derfor er det også vigtigt, at de bliver værdiansat så objektivt, gennemsigtigt og præcist som muligt, når der skal gennemføres et generationsskifte" (Bødskov et al. 2019)

Derfor opstår der et ekstra stort behov for, at udføre et generationsskifte i nærmeste fremtid – enten til den næste generation eller i form af salg til tredjemand. Et generationsskifte i et selskab kan som udgangspunkt blive en dyr affære, da der er tale om formuegoder, der som udgangspunkt skal beskattes.

Typisk besluttet et generationsskifte, når virksomhedsejeren nærmer sig pensionsalderen eller som følge af ledelsesmæssige valg. Ejeren ønsker at virksomheden overtages af den næste generations i familien og i mange tilfælde ser man, at junior erhverver selskabet fra senior. Planlægningen og udførelsen af generationsskiftet er altid en kompliceret proces, uanset størrelsen på virksomheden. Det gælder både de skatteretlige aspekter og de overvejelser senior skal fortage sig bagefter. Det er derfor nødvendigt at planlægge generationsskiftet i god tid, da familien skal tage stilling til hvem og hvordan dette skifte skal fuldføres, for at sikre den bedste mulige overgang til den næste generation. Konsekvensen af manglende planlægning af et generationsskifte, kan føre til udfordringer for virksomhedens fremtidige drift. Virksomhedsejeren kan være nødsaget til sælge virksomheden til tredjemand, på trods af ønsket om at videregive forretningen til den næste generations i familien eller i værste tilfælde, at virksomheden lukker.

Afhandlingen vil afdække de skatteretlige aspekter, en virksomhedsejer vil blive udfordret med ved et kommende generationsskifte. For at tydeliggøre disse aspekter, tages der udgangspunkt i en fiktiv familieejet case-virksomhed, hvor ejeren ønsker rådgivning i forbindelse med et generationsskifte til junior.

4.1 Problemformulering

I ovenstående indledning bliver der nævnt, at der er vedtaget nye ændringer i BAL i forbindelse med gaveafgiftssatsen af aktier og virksomheder, der overdrages af barnløse til søskende og disses børn og børnebørn, og som opfylder betingelsen for at kunne overdrages med succession, jf. BAL § 22, stk. 5, med virkning fra 2020. Dette betyder at hvis et generationsskifte ikke er blevet gennemført i afgiftslempelses perioden 2016-19, står en virksomhedsejer tilbage med en økonomisk udfordring, da gaveafgiften igen er steget til 15 pct.

Det fiktive familieejet selskab 'Murermeister K A/S' vil være et af de bærende elementer i afhandlingen. Selskabsejeren har længe gået med tanken om, at overdrage sit selskab til sin søn. På grund af manglende kendskab og tvivl, ærgrer selskabsejer sig over han ikke har været bedre til forberede overdragelsen, især med de nye forhøjede afgiftssatser, der er trådt i kraft i år. Selskabsejer har nu bestemt sig for planlægge forberedelserne til en overdragelse til sin søn, så dette kan udføres på den mest effektive og omkostningsfrie måde for både ham og junior samt selskabet, da han har et ønske om, at selskabet forbliver et økonomisk fundament til de næste generationer.

Afhandlingen har til formål, at undersøge hvordan senior kan planlægge generationsskiftet på den mest effektive måde, således at junior kan overtage selskabet på den mest optimale måde. Overdragelsens involverede parter skal rådgives samtidig med, at likviditeten i selskabet påvirkes på bedste vis. Det vil sige at senior skal sikres økonomisk ved videregivelsen, og at junior kan overtage selskabet uden at blive mere økonomisk belastet end nødvendigt. Derfor ønskes der rådgivning, så senior og junior kan finde en optimal løsning samt at selskabet kan befinde sig i samme kapitalmæssige tilstand efter videregivelsen, som det var inden.

Afhandlingen vil behandle ovenstående problematik ved anvendelse af omstruktureringsmodeller og skattemæssig succession. Murermeister K A/S vil inddrages i projektet for at kunne afdække de teoretiske og praktiske vinkler i problemstillingen. Med henblik på dette har jeg formuleret følgende problemstilling;

Hvordan kan et generationsskifte af Murermeister K A/S gennemføres, således at overdragelsens involverede parter tilgodeses samt at selskabet bevarer mest mulig kapital (ved overdragelsen)?

Jeg vil forsøge at belyse problemstillingen ved at besvare følgende spørgsmål:

- Hvilke omstrukturingsmetoder kan selskabet anvende for at kunne planlægge og gennemføre generationsskiftet?
- Hvilke regler er gældende i forbindelse med overdragelse af aktier med skattemæssig succession og hvordan påvirker de nye gaveafgiftssatser selskabet?
- Hvordan vil de overdragne aktier værdiansættes, da der i denne forbindelse er tale om unoterede aktier mellem parter der ikke har modstridende interesser?
- Hvilke skattemæssige finansieringsmuligheder er der ved et generationsskifte for det familieejet selskab?

4.2 Emne og afgrænsning

På baggrund af ovenstående problemformulering vil afhandlingen belyse, hvordan en selskabsejer kan overdrage sit selskab til sin søn i levende live med et skatteretligt perspektiv, og hvordan et generationsskifte planlægges og udføres. Hertil vil fokus være på at opnå laveste beskatning eller eventuel skattefrihed ved udførelse af generationsskiftet.

Til at starte med vil den pågældende omstrukturering beskrives, herunder de overordnede forskellige omstrukturingsmetoder til den konkrete omstrukturering. Herefter vil der være en beskrivelse af de almindelige skattemæssige konsekvenser ved at fuldføre omstruktureringen som en skattepligtig transaktion og derefter de skattefrie muligheder der er. Der afgrænses fra omstrukturingsmetoderne tilførsel af aktiver og fusion, idet de ikke medtages til løsningerne til selskabets finansieringsmuligheder.

En fiktiv case vil behandles i afhandlingen og hertil opstilles der fiktive regnskaber. Hertil vil der behandles de muligheder en aktionær har for at overdrage et personligt ejet selskab til en nærmere afgrænset personkreds, særligt børn ved anvendelse af successionsreglerne.

Værdiansættelsesmodellerne, som er anført i TSS-Cirkulærer 2000-9 og 2000-10, vil blive behandlet i denne afhandling, da modellerne benyttes til fastlæggelse af unoterede kapitalandele ved generationsskiftet mellem interesseforbudne parter. Andre værdiansættelsesmetoder vil ikke blive behandlet.

Gennem en række udvalgte løsningsmodeller under nogle specifikke forudsætninger, vil der undersøges den finansieringsmulighed, der er bedst at anvende ved generationsskiftet.

Ved omstrukturering i koncerner skal man altid være opmærksom på, hvilken relation omstruktureringen har for sambeskatningen. Sambeskatningen vil blive berørt i det omfang sambeskatningen direkte har betydning for omstruktureringen. Dog er reglerne og praksis om sambeskatning vældig omfattende, og jeg vil henvise læseren til at søge information herom et andet sted.

Omstruktureringer af personligt ejede virksomhed som akties- og anpartsselskaber vil belyses. Derfor vil fonde, kommandit- og partnerselskaber ikke undersøges til anvendelse eller indgå i forbindelse med et generationsskiftet. Virksomheder og selskaber der er omfattet af tonnageloven vil heller ikke behandles. Der afgrænses til én ejer af selskabet, hvorfor der ikke vil behandles problemstillinger i forbindelse med generationsskifte med flere selskabsejere.

Afhandlingen belyser omstrukturering og generationsskifte af danske selskaber. Derfor vil der ikke tages højde for de gældende regler, hvor grænseoverskridende selskaber er omfattet i et generationsskifte.

Ydermere vil det primære hovedfokus være muligheden for at gennemføre et generationsskifte af en erhvervsvirksomhed i personligt ejet regi samt selskabsform til familiekredsen og nærmere mellem senior og junior. Derfor afgrænses der fra overdragelse mellem ægtefæller/ugifte samlevende, søskende, m.fl. efter KSL 26 b. Derudover afgrænses der også fra overdragelse med skattemæssig succession til nære medarbejdere efter ABL § 35. Til sidst afgrænses der fra generationsskifte i dødsboer, da afhandlingens hoved fokus er planlægning og udførelse af et rettidigt generationsskifte i levende live, således at selskabet ikke skal overtages fra et dødsbo og derfor afgrænses der også fra arv og testamente.

4.3 Metode

Formålet med dette afsnit er at beskrive afhandlingens metode. Metoden anvendes til skabe rammerne for afhandlingens besvarelse og sikre, at afhandlingens empiri og undersøgelse besvares på overensstemmende måde. Hensigten med afsnittet er, at give læseren en bedre forståelse for hvordan afhandlingen undersøger den valgte teori/retsområde og hvordan analysen vil foretages.

Den videnskabsteoretiske metode er en juridisk tilgang. Afhandlingen vil derfor som udgangspunkt være i det gældende retsgrundlag, som danner basis for de mulige skatteretlige perspektiver for at overdrage et selskab. Arbejdsmetoden vil så være en retsdogmatisk tilgang, som har til formål at give en korrekt beskrivelse af gældende ret i Danmark i dag uanset hvorfra disse hidrører (de lege lata). Retsdogmatikken er forbundet med rettens praktiske retsanvendelse. Teoretikerens og praktikerens metodisk udgangspunkt er derfor det samme: Ved anvendelsen af retsdogmatisk metode kan og skal de såkaldte retskilder og de i praksis udøvede fortolkningsprincipper anvendes (Munk-Hansen 2018:202). Ret optræder i en række relationer i et kompliceret samfund, der tilmed har omfattende internationale relationer. Retten tjener mange funktioner. En let sag er udtryk for, at den så at sige har en "rigtig" løsning på den måde, at sagen kan afgøres ud fra en temmelig klar lovregel eller uskreven retsregel, mens en svær sag er karakteriseret ved, at der hverken er en klar regel eller en klar retspraksis, der omfatter det konkrete tilfælde. Retlig metode anvendes forskelligt i forskellige tilfælde, ikke kun i tilfælde mellem sontring mellem lette og svære sager, men også ved at forskellige retsområder er præget af forskellige værdigrundlag, der herpå præges af fortolkningsmetoden i konkrete spørgsmål, og retsområder under forskellig indflydelse fra internationalt ret, etc. Det er herom udtryk, *"retsdogmatikken udviser en relativ teoriresistens eller immunitet"* jf. Sten Schaumburg-Müller (Munk-Hansen 2018:205)

Der forsøges ikke opstillet teser, hypoteser eller arbejdshypoteser. Med et retspositivistisk udgangspunkt har det været anvendt gængs juridisk metode ved de relevante retskilder (Hansen & Werlauf 2017:86). Dette omsættes til praksis ved en grundig gennemgang af de teoretiske modeller og uddybning af de konkrete forhold, og derved anvende disse modeller i en praktisk case. Fortolkning af regler og forståelse af enkelte regler og afgørelser kan umiddelbart ikke opnås uden en betydelig forforståelse af retten (hermeneutik), der indgår som en del af erkendelsesgrundlaget (Munk-Hansen 2018:205).

Min primære litteratur er gældende ret, men den vil også omfatte andre retskilder såsom afgørelser, bekendtgørelser, cirkulærer og lærebøger, da jeg anser disse som nødvendigt bidrag til den samlede fortolkning af lovgivningen. I alt videnskab er objektivitet en ubestridelig målsætning, allerede fordi videnskabs definatorisk omhandler viden. Derfor er det ikke tilladt at lade personlige værdipræmisser indgå i arbejdet. Forskerens undersøgelse vil angå et større eller mindre retsområde, og hvilket materiale der kan være relevant at inddrage på dette retsområde. Udgangspunktet i retsdogmatisk forskning må være, at alle relevante data behandles med henblik på at sikre validitet. Det er absolut utilladeligt, at forskeren manipulerer ved ikke at referere andres standpunkter og retskilders indhold korrekt og loyalt. Forskeren må heller ikke bortse fra kilde, der går imod forskerens teori. Hvis nogle har en anden opfattelse end forskeren, skal denne tilstræbe at forstå disse på deres egne præmisser (Munk-Hansen

2018:205). Det må forventes at forskerne samt forfatterne i lærebøgerne ikke er stand til påvirke retstilstanden og kan derved nævnes som en form for retskilde.

Afhandlingens empiri vil i høj grad bestå af kvalitativ metode, hvis styrke ligger i at den går i dybden med en problemstilling (Andersen 2014:208). Lærebøger og lovtekster er den empiri som anvendes i afhandlingen, og disse vurderes til at være retskafne materialer og det må derved forventes, at validiteten ikke giver anledning til udfordringer. Der vil arbejdes deduktivt til undersøge afhandlingens problemstilling, da der tages udgangspunkt i den allerede eksisterende teori (Andersen 2014:31 og Munk-Hansen 2018:254).

4.4 Målgruppe

Afhandlingen er gennemarbejdet som den afsluttende del på cand.merc.aud. studiet på Aalborg Universitet. Projektet skal have betydning for undervisere, medstuderende samt de næstkommende studerende på denne uddannelse. Specialet dækker også over andre regnskabsmæssige- og juridiske uddannelser samt faginteresserede personer. Derudover vil afhandlingens primære segment være personer, som står til at skulle planlægge og udføre et generationsskifte af et dansk familieejet selskab. Projektet vil give læseren en bedre forståelse af de skattemæssige muligheder i forbindelse med et generationsskifte, samt give læseren mulighed for at danne sig et overblik over gældende ret, og hvordan lovgivningen udføres i praksis ved overdragelsen mellem den nære familie.

5 Planlægelse af generationsskiftet

Det er ikke muligt at redegøre for de generelle forhold, som i det specifikke tilfælde bør inkluderes i overvejelserne om planlægningen af generationsskiftet. Overvejelserne om planlægningen om et generationsskifte kommer typisk fra den ældre generation, men det vil også være naturlig opgave for tilknyttede rådgivere at modne tanken om et generationsskifte, så overvejelserne og planlægningen iværksættes, når det er mest nødvendigt for den konkrete familie og virksomhed. Der er i almindelighed forståelse for generationsskiftets involverede parter behov for rettidige overvejelser om generationsskifte, da man kan ind på parter som giver et indtryk af "hvis jeg dør" i stedet for at tænke på "når jeg dør". Det vil være trist for både familien og virksomheden, hvis overvejelserne om et generationsskifte ikke modnes på den korrekte og rettidige måde. Det kan være ærgerligt at støde ind på virksomhedsejer, der er oppe årene og stadig ikke føler sig klar til et generationsskifte, og denne ejers ældre børn stadig holdes usikre om deres egen fremtid. Det kan også være trist at påbegynde et generationsskifte med en virksomhedsejer, der dør undervejs og derfor aldrig når at opleve glæden ved at se sit livsværk trives under ledelse af den yngre generation. I dette perspektiv vil jeg mene, at det afgørende aspekt ved generationsskiftet er, de rettidige overvejelser og planlægningen af denne (Serup 2019:22-23).

5.1 Hensynet til overdragelsens involverede parter

Efter længere årrække med først at starte op og derefter konsolidere samt udvikle virksomheden, vil der opstå et naturligt behov for ejeren at trappe ned og måske stoppe helt, for at nyde sin pension med den nære familie og stå som tilskuer på sidelinjen af den indsats der er blevet ydet. Det kan være svært for at ejeren at give slip på virksomheden og identiteten, der er blevet opbygget gennem sit arbejde. Der skal derfor tages hensyn til seniors behov med hensyn til hvordan generationsskiftet bør tilrettelægges, således at de rigtige behov opfyldes. For junior kan behovet være at komme i gang med at drive virksomheden i god tid, således at junior i sine bedste arbejdsår selv kan styre og sætte si eget præg på virksomheden. Typisk vil der være tale om ønsker, som slet ikke blevet klargjort og analyseret til bunds. Disse ønsker kan frembringes gennem en samtale med de involverede parter og ved at lytte til det hele - også det der ikke bliver sagt. Opgaven vil altid være at skabe det rigtige kompromis, så der både tages hensyn til alle de involverede parter. Den økonomiske situation er også relevant både på kort og længere sigt. Det er vigtigt at senior sikrer sig en tryk økonomi og ikke får sin nuværende økonomiske tryk udskiftet med uro og bekymringer for sin fremtid. Generationsskiftet skal kunne sikre senior med en pensionskapital, hvis størrelse og afkast er passende omfang til at dække privatforbruget i en lang årrække. For junior vil der typisk være stor nøjsomhed og ydmyghed samt usikkerhed omkring fremtidig privatøkonomi, og opgaven vil her typisk være at sikre junior en økonomi, der står i rimeligt forhold til den indsats og det ansvar der bliver udført (Serup 2019:23-25).

5.2 Hensynet til virksomheden

En afgørende forudsætning, udover at sikre den optimale overdragelse af virksomheden, er på kort og lang sigt, sikringen af et indkomstgrundlag, der kan sikre en økonomi for både senior og junior. Det er derfor en opgave at analysere virksomhedens behov for at få afdækket det forretningsmæssige grundlag og de hertil knyttede betingelser for den fremtidige drift gennem en SWOT-analyse. Det er nødvendigt at forholde sig til virksomhedens kreditgivere i lyset af forventet finansieringsbehov mv. Det er væsentligt for generationsskiftet og kreditgavernes tryk, at overvejelserne meget specifikt er rettet mod virksomhedens organisation og ledelsesstruktur. En særlig tilgang af overvejelserne om organisationen består i rollefordelingen og ændringen mellem den udtrædende og indtrædende generation. Har den indtrædende de nødvendige faglige og personlige kompetencer og den tilstrækkelige erfaring til den rolle det kræves, at der bliver opfyldt ved generationsskifteprocessen. Analysen af fremtidsudsigterne kan føre til, at virksomheden ikke har en fremtid, som junior skal bruge en stor del af sit liv på, eller at junior muligvis kan blive medejer, men ikke er den rigtige til at drive virksomheden. Det kan være hårde iagttagelser, men hvis de hviler på rimeligt grundlag, er de ikke negative, men positive fordi de bidrager til afgørelser, som der er hensigtsmæssige for familien og virksomheden (Serup 2019:25-28).

5.3 Hensynet til generationsskiftebeskatningen

Generationsskiftebeskatningen vil aldrig være konstant, da den altid vil variere over tid. Det sker enten fordi værdierne og dermed beskatningsgrundlaget ændrer sig alt efter ændringer i konjunkturer, markedsforhold eller beskatningsreglerne. Derfor har timingen, lige såvel som planlægningen ofte en stor

betydning for den samlede beskatning. Et velforberedt generationsskifte på lavt værdigrundlag efter fordelagtige beskatningsregler, kan være væsentlige for virksomhedens evne til at finansiere beskatningen af overdragelsen. Udviklingen af både værdiansættelse og beskatningsregler er nødvendige at vurdere, da disse kan have indflydelse på beskatningen af overdragelsen i enkelte tilfælde. Den tidligere regering planlagde en gradvis nedsækning af afgiftssatsen og den nuværende regering har tilbagerullet den tidligere afgiftssats før nedsættelsen. Det kan forestilles, at de virksomhedsejere som havde bestemt sig for et generationsskifte inden for den nærmeste fremtid, ærgrer sig over nye afgiftsforhøjelser.

Det ovenstående afsnit viser hvor afgørende de ovenstående faktorer har for generationsskiftet. Der er en række faktorer, der skal påtænkes, og der kan være eksterne forhold, der kan have en indvirkning på den retning generationsskiftet kan udføres på. Planlægningsfasen er derfor væsentligt for familien, så et generationsskifte kan udføres succesfuldt.

6 Aktieavancebeskatningsloven

Reglerne i ABL er relevante når et generationsskifte skal udføres. De nugældende skattesatser ligger på 27 pct. for aktieindkomst op til progressionsgrænsen på 55.300 kr. og herover 42 pct. (SKAT 2020). Beskatningen af fysiske og juridiske personer er forskellig. Gevinsten af et salg kan opgøres efter lagerprincippet eller realisationsprincippet. Anvendes lagerprincippet skal gevinst og tab opgøres i hvert enkelt år, uden betydning for om aktierne er solgt eller ej. Denne beskatning bliver opgjort efter FIFO-princippet, jf. ABL § 5. Anvender man i stedet realisationsprincippet skal gevinst eller tab opgøres i indkomståret de bliver realiseret.

6.1 Beskatning af aktieavance for fysiske personer

Gevinst ved afståelse¹ af aktier skal medregnes i opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. ABL § 12, som aktieindkomst, jf. PSL § 4 a, stk. 1, nr. 4. Efter ABL § 23, stk. 1 skal gevinst og tab opgøres efter realisationsprincippet. Gevinst eller tab opgøres som forskellen mellem anskaffelses- og afståelsessummen. For at opgøre anskaffelsessummen, så anvendes gennemsnitsmetoden, jf. ABL § 24, jf. 26, jf. dog stk. 2. Der kan opnås ejertidsnedslag ved opgørelsen af gevinst på aktier erhvervet før 19. maj 1993, jf. ABL § 47, stk. 1, såfremt man er hovedaktionær, når man besidder 25 pct. af selskabskapitalen eller at man har stemmeflertal. Nedslaget beregnes med 1 pct. pr. år frem til udgangen af indkomståret i 1998. Ejertidsnedslaget må højst udgøre 25 pct. jf. ABL § 47, stk. 3. Vi ved at gevinster op til progressionsgrænsen beskattes med 27 pct., men såfremt man gift kan progressionsgrænsen fordobles, således at avancer op til 110.600 kr. beskattes med 27 pct. (SKAT 2020). Tab på en negative aktieindkomst skal opgøres. Reglerne for de noterede og unoterede aktier er forskellige, når der skal fradrages, men da afhandlingen er afgrænset fra de noterede aktier, fokuseres der kun på unoterede aktier. Opstår der tab ved afhændelse af de unoterede aktier, skal tabet fradrages ved opgørelsen af den

¹ Ved afståelse forstås salg, bytte, bortfald og andre former for afhændelse efter ABL § 30. Afståelsesbegrebet dækker over: Salg, tilbagesalg, bytte, konkurs/tvangsopløsning, likvidation, vedtægtsændringer, stemmerettigheder samt kapitalnedsættelse

skattepligtige indkomst, jf. ABL § 13, stk. 1, som aktieindkomst, jf. § PSL § 4, stk. 1, nr. 4. Er aktieindkomsten negativ, skal en negativ skat beregnes efter de samme procentsatser ved gevinster, jf. PSL § 8 a, stk. 5 (Michelsen, et al.2017:592). Aktieavancer er skattefrie for unoterede aktier med mindre der er et 10 pct. ejerskab, dog beskattes 70 pct. af udbyttebeløbet med skattesatsen, jf. SEL § 13, stk. 2.

6.2 Beskatning af aktieavance for juridiske personer

Der sondres mellem forskellige typer af aktier, når gevinster skal opgøres. Gevinst og tab på egne aktier medregnes ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. ABL § 10. Såfremt en fysisk person eller et selskab udøver næring ved køb og salg af aktier, medregnes gevinst og tab ved afståelse af aktier i den skattepligtige indkomst, jf. ABL § 17, stk. 1. Aktieavancer er skattefrie for unoterede aktier med mindre der er et 10 pct. ejerskab, dog beskattes 70 pct. af udbyttebeløbet med skattesatsen, jf. SEL § 13, stk. 2. Porteføljeaktier kan både være skattefrie og skattepligtige. Porteføljeaktier er skattefrie når aktierne, der ikke er optaget til handel på et reguleret marked eller multilateral handelsfacilitet, og som ejes af et selskab der ejer mindre end 10 pct. af aktiekapitalen i porteføljeselskabet, ABL § 4 C, stk. 1 (Michelsen et el. 2017:865). Porteføljeaktierne, der er skattefrie, skal opgøres efter gennemsnitsmetoden og kan ikke fradrages ved tab. Gevinsterne er skattefrie, men eventuelle udbytter skal beskattes med 22 pct. i 2020, dog kun med 70 pct. af udbyttebeløbet. Efter ABL § 9 skal gevinster af porteføljeaktier der er skattepligtige, medregnes med i den skattepligtige indkomst. Tab på skattepligtige porteføljeaktier, hvor den skattepligtige anvender lagerprincippet, kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Tab på skattepligtige porteføljeaktier, hvor den skattepligtige anvender realisationsprincippet, kan fradrages i indkomstårets gevinster på realisationsbeskattede aktier, hvor gennemsnitsmetoden anvendes. Disse udbytter er skattepligtige, jf. SEL § 13, stk. 1 og beskattes med en skattesats på 22 pct. i indkomståret. Ved koncernselskabsaktier forstås aktier, hvor ejeren og det selskab, hvori der ejes aktier, er sambeskattet eller kan sambeskattes, jf. SEL §§ 31 og 31 A. Moderselskabet udgør sammen med et eller flere datterselskaber en koncern, jf. SEL § 31 C, stk. 1. Et selskab kan kun have ét direkte moderselskab og betegnes som den, som faktisk udøver den bestemmende indflydelse over datterselskabets økonomiske og driftsmæssige beslutninger. Som udgangspunkt er der bestemmende indflydelse, når der er stemmeflertal, jf. SEL § 31, stk. 3, men hvis selskabet ikke besidder et stemmeflertal, kan der være andre forhold efter stk. 4, som kan give bestemmende indflydelse. Ved datterselskabsaktier forstås aktier, som ejes af et selskab, der ejer mindst 10 pct. af aktiekapitalen, jf. ABL § 4 A stk. 1, og dette datterselskab er betinget af, at det er omfattet af SEL § 1, stk. 1 (Michelsen et al. 2017:865). Gevinst og tab ved afståelse af datter- og koncernselskabsaktier medregnes ikke med i den skattepligtige indkomst, jf. ABL § 8, stk. 1. Udbytte og aktieavance på datter- og koncernselskabsaktier er skattefrie, jf. SEL § 13, stk. 1, nr. 2, mens der i indkomstopgørelsen kun skal medregnes 70 pct. af udbyttet fra skattefrie porteføljeaktier (Michelsen et al. 2017:865-866).

Disse bestemmelser er væsentlige for eneejeren af det fiktive selskab, da der vil ske en direkte beskatning hos ejeren som ved fysiske personer når der overdrages. Udbytter og aktieavancer kan

modtages skattefrit i holdingselskab, såfremt ejeren stifter et holdingselskab mellem sig selv og det fiktive selskab.

7 Omstrukturering

I dette afsnit vil der være en gennemgang af nogle udvalgte omstruktureringsmodeller ved planlægningen af generationsskiftet. Omstruktureringsmodellerne; aktieombytning og spaltning vil blive behandlet, og disse metoder kan gøre et erhvervsbetinget generationsskifte mere smidigt og gøre det lettere at tilpasse de bestemte ønsker for de involverede parter.

Ejerens primære fokus vil ofte være på selve driften i virksomheden og være optaget af det bedst mulige økonomiske resultat i virksomheden. Mange af disse ejere glemmer at overveje, om virksomheden drives i den mest hensigtsmæssige form. En omstrukturering af et selskab vil have store skattemæssige konsekvenser, da en omstrukturering typisk udgør en hel eller delvis afståelse. Enten vil der være tale om afståelse af selskabets aktiver eller afståelse af aktier i selskabet (Michelsen 2017:989). Der findes dog der fire omstruktureringsmodeller, hvor der er mulighed for at undvige de mulige skattemæssige konsekvenser, men som tidligere nævnt vil afhandlingen kun fokusere på de to nævnte metoder: aktieombytning og spaltning (Michelsen et al. 2017:989).

I dette kapitel vil jeg undersøge de to metoder. Omstruktureringer kan udføres skattepligtigt og skattefrit. Skattefriheden bygger på succesionsprincippet, som der vil komme nærmere ind på i næste kapitel.

Ved ABL § 36 og FUL er fusionsdirektivets (90/434/EØF) regler integreret i dansk ret, som har betydning ved fortolkning af de danske regler. Især har fusionsdirektivets art. 11, stk. 1, litra a, hvorpå direktivet kan undlades, såfremt hovedformålet eller et af hovedformålene bag omstruktureringen er skatteundgåelse eller skatteunddragelse, haft direkte indflydelse ved fastlæggelse af tilladelsespraksis for skattefrie omstruktureringer. Efter direktivet er der retskrav på en omstrukturering som udgangspunkt, medmindre det må antages for skatteundgåelse eller skatteunddragelse. Hvis en forretningsmæssig begrundelse ikke kan bevises, må det antages at der er en formodning for hovedformålet eller et af hovedformålene (Bille et al. 2019:17).

7.1 Aktieombytning

Aktieombytning er et af de mest anvendte omstruktureringsmodeller, som anvendes ved generationsskifter. Som begreb dækker aktieombytning over enhver form for afståelse af aktier, hvor vederlaget for de aktier eller anparter det drejer sig om, betales i kapitalandele evt. forbundet med kontant udligningssum². I praksis anvendes om de tilfælde, hvor en kapitalejer ved ombytningen opretter et holdingselskab, ved at indskyde aktierne i et selskab som apportindskud i et andet selskab. På denne

² Kontante udligningssummer udgør enhver betaling, som ikke er aktier i det modtagende henholdsvis erhvervende selskab

måde har kapitalejeren oprettet en holdingstruktur med kapitalandele i det erhvervede selskab (Olesen 2017:195). I ABL § 36, stk. 2 kan man finde den skatteretlige definering som lyder:

"Ved ombytning af aktier, (...) forstås den transaktion, hvorved et selskab erhverver en andel i et andet selskabs aktiekapital med den virkning, at det opnår flertallet af stemmerne i det selskab, eller hvis det allerede har et sådant flertal, erhverver en yderligere andel ved til gengæld for værdipapirer tilhørende aktionærene i det andet selskab at tildele dem aktier eller anparter i det første selskab og eventuelt en kontant udligningssum. (...)" (ABL § 36, stk. 2)

Den ovenstående definition af aktieombytning er relevant for de transaktioner, der kan anses som skattefrie aktieombytninger.

7.1.1 Lovgrundlaget – ABL § 36

Lovgrundlaget for gennemførelse af skattefrie aktieombytninger med eller tilladelse kan findes i ABL § 36. Efter der blev indført en bestemmelse i ABL § 36 a i lov nr. 343. af april 2007, har det medført, at der er nogle betingelser, som ikke kræver tilladelse fra SKAT, for at kunne udføre en skattefri aktieombytning. Der blev indført et nyt objektivt regelsæt for udførelse af disse ombytninger, og her har skattemyndigheden krav på udføre en skattefri aktieombytning, hvis nogle bestemte betingelser er opfyldte. Derimod forudsættes det i ABL § 36, stk. 1, at de subjektive betingelser såsom aktieombytningen er forretningsmæssigt begrundet. Ved indførelsen af ABL § 36 a, som senere hen er blevet flyttet over i ABL § 36, stk. 6, hvorefter både det objektive og subjektive regelsæt er reguleret i § 36, således at skattemyndigheden selv kan vælge at udføre den skattefrie aktieombytning med eller uden tilladelse (Olesen 2017:196). For at udføre den skattefrie aktieombytning uden tilladelse, er det et gyldighedskrav, at ombytningen sker til handelsværdier jf. ABL § 36, stk. 6, 2.pkt.

7.1.2 Grundlæggende betingelser for gennemførelse af skattefri aktieombytning

7.1.2.1 Kravene til selskaberne

Den indledende betingelse i ABL § 36, stk. 1, angiver hvilke selskaber der kan udføre en skattefri aktieombytning. I forbindelse med overdragelsen giver stk. 1 de afstående aktionærer ret til udskyde beskatningstidspunktet efter FUL §§ 9 og 11, hvorigennem der opnås skattemæssig succession³, hvis det erhvervede som det erhvervede selskab er i selskab i en medlemsstat (EU) eller et selskab der svarer til et dansk aktie- eller anpartsselskab, men som er hjemmehørende i lande uden for EU. I SKM.2008.95SR lagde SKAT vægt på, at et udenlandsk selskab kunne sammenlignes med et dansk selskab, da der blev lagt særlig vægt på, at der var tale om selskab med begrænset hæftelse, at selskabet havde selvstændige vedtægter, aktierne er omsættelige, og at der krav om likvidator ved ophør (Olesen 2017:201). En undersøgelse af udenlandske selskaber ligger uden for afhandlingen analyseområde, hvorfor jeg ikke vil undersøge mere på dette område. For danske selskaber er aktie- og anpartsselskaber, der er opremset i bilaget til direktiv 2009/113EF artikel 3, hvorfor det forudsættes, at

³ Succession medfører, at erhververen ved overdragelse af skatterrelevante aktiver indtræder i overdragerens skattemæssige stilling. Dette indebærer, at evt. avanceskatter ikke udløses ifm. overdragelsen.

for at kunne gennemføre en ren dansk skattefri aktieombytning, er det en betingelse, at det erhvervende som det erhvervede selskab er et aktie- eller anpartsselskab, jf. ABL § 36, stk. 1.

Efter ABL §§ 9, 12-14, 17, 18, 19A- 19C og 22 kan SKAT bestemme, at der ikke skal beskattes i tilfælde hvor et selskab erhverver hele aktiekapitalen i et andet selskab eller hvor et selskab som i på forhånd ejer aktier i et andet selskab, erhverver resten af aktiekapitalen i det andet selskab. Eksempelvis kan der ske ombytning i tilfælde, hvor det ene eller begge selskaber ikke er omfattet af begrebet selskab i EU eller svarer til danske aktie- eller anpartsselskaber, hvis de aktier der ønskes ombyttet, er omfattet af ABL (Den juridiske vejledning 2020).

Derudover fremgår det af ABL § 36, stk. 1, pkt. 5, at det også er en betingelse, at både erhvervede eller det erhvervende selskab ved beskattningen i Danmark, ikke må anses for at være en transparent enhed for at opnå skattefrihed. Det vil sige at partner-, investerings- og kommanditselskaber ikke har mulighed for at foretage en skattefri aktieombytning, jf. ABL § 36 stk. 1.

7.1.2.2 Stemme-flertalskravet

Der er en betingelse i ABL § 36, stk. 2, at det erhvervende selskab, ved aktieombytningen, erhverver en andel i kapitalen i det erhvervede selskab, hvorigennem det erhvervende selskab opnår stemme-flertal i det erhvervede selskab. Der vil i dette tilfælde være tale om, at moderselskabet skal få stemmemajoriteten både formelt og reelt (den juridiske vejledning 2020-A). ABL § 36, Stk. 2 er udbygget med en regel om, at en transaktion også indeholder en definitionen for aktieombytning, hvis et erhvervende selskab, i forvejen har et sådant stemme-flertal, erhverver en større andel. Efter stk. 2, pkt. 2 anses kravene til det erhvervende selskab om, at det skal opnå stemme-flertal til at være opfyldt, selvom det erhvervende selskab spaltes efter aktieombytningen efter reglerne i FUL § 15 a. Det erhvervende selskab skal således opnå simpelt flertal beregnet på baggrund af det erhvervede selskabs kapital, hvorigennem en eventuel opdeling af kapitalen i A- og B-aktier med stemmedifferentiering på aktieklasserne, skal tages med i betragtningen (Olesen 2017:203). Ejer en aktionær som udgangspunkt en stemme mere end halvdelen af stemmerne, vil betingelsen være opfyldt. Når det skal afgøres om, hvorvidt der er opnået stemme-flertal, sker ved at vurdere, om der er en reel bestemmende indflydelse og ikke hvorvidt der formelt set er oprettet et stemme-flertal. Retsstillingen efter afgørelsen i TfS1999.787LR er udtryk for konsekvensen af Leur-Bloem-dommen fra 1997, at ved et ejerskab på 50% - 50%, vil der kunne ske en overdragelse af en mindre aktie på kort tid inden aktieombytningen, så det påkrævende flertal bliver oprettet (Olesen 2017:204). Det skal være en forblivende tilstand ellers vil der være tale om omgåelse af stemme-flertalskravet, jf. SKM2007.922SR.

Ved en aktieombytning efter det objektive regelsæt i afgørelserne SKM2008.182SR og SKM.2009.646SR, hvor der i begge sager blev foretaget en efterfølgende kapitalforhøjelse, hvorefter det erhvervende selskab herefter udelukkende ejede 50 pct. af det erhvervede selskab (Den juridiske vejledning 2020-A). Det væsentlige i henhold til, hvorvidt det erhvervende selskab opnår stemme-flertal, er forholdene på ombytningstidspunktet og ikke de efterfølgende dispositioner, men dog trækker en nyere afgørelse i modsat retning. Det må anses at være et krav om flertallet af stemmerne på det tidspunkt, hvor

ombytningen udføres, som ikke må forsøgt overtrådt af et efterfølgende tilbagesalg, jf. SKM2007.922SR og SKM2008.375SR. I dom SKM2012.504SR fandt Skatterådet frem til, at man skulle vurdere de enkelte dispositioner samlet. Det er ikke nok med, at der er opnået stemmeflertal på ombytningstidspunktet, da det på det tidspunkt i forvejen er planlagt, at det erhvervende selskab mister stemmeflertallet efter ombytningstidspunktet (Olesen 2017:205).

I forhold til ejeraftaler fremgår det af den juridiske vejledning 2020-A, punkt C.D.6.3.3.1, at man ikke kan få tilladelse til skattefri aktieombytning, hvor der formelt er opnået stemmeflertal, men hvor dette flertal mistes ved bestemmelser i en vedtaget ejeraftale eller lignende, må det bero på, at der en sådan reel vetoet. Ved udførelse af aktieombytninger med eller uden tilladelse, skal man være opmærksom på hvilke ejeraftaler med stemmeretsbegrænsninger der eksisterer, inden ombytningen udføres, som SKM2006.372SR er udtryk for.

I ABL § 36 stk. 2 anses kravet om at det erhvervende selskab til at være opfyldt, på trods det erhvervende selskab lige efter aktieombytningen spaltes efter bestemmelserne i FUL § 15 a. Reglen konstaterer at aktieombytningen kan anvendes med andre omstrukturingsmodeller, som i høj grad bliver anvendt i praksis (Olesen 2017:207).

7.1.2.3 ABL § 36, stk. 3

I modsætning til ABL § 36, stk. 1, er ABL § 36, stk. 3, en national regel, der giver bemyndigelse til ombytninger i omstændigheder, hvor man ejer hele kapitalen i et andet selskab, eller hvor man allerede ejer en andel af det erhvervede selskab ved, hvor der ved ombytninger kommer til at eje den resterende andel, såfremt at vederlaget modtages i aktier i det første selskab og eventuelt en kontant udligningssum. Der er efter betegnelsen af reglen et omfattende overlap mellem ABL § 36, stk. 2 og 3, men stk. 3 finder især sit eget anvendelsesområde ift. stk. 1 og 2, da disse ikke medtager andre selskabsformer som de nævnte i stk. 1. Som udgangspunkt vil det være muligt at udføre aktieombytning, selvom der hverken er tale om et selskab i fusionsdirektivet eller det som svarer til danske aktie- eller anpartsselskaber (Olesen 2017:208). Efter bestemmelsen kan SKAT ved anvendelse af stk. 3, tillade, at der ikke skal beskattes ved afståelse af kapitalandele i forhold, hvor et selskab overdrager hele kapitalen til et andet selskab, samt de tilfælde hvor et selskab i forvejen ejer andele i et selskab og umiddelbart efter ombytningen ejer den resterende del af selskabskapitalen i selskabet.

7.1.2.4 Øvrige betingelser for udførelse af en aktieombytning

Det er et yderligere krav for udførelsen af en skattefri aktieombytning, at aktionæren er fuldt skattepligtig i Danmark med henblik på afståelserne af aktierne.

Aktieombytningen der er udført efter ABL § 36, stk. 2 og stk. 3, er betinget af, at betalingen sker i form af ejerandele i det erhvervende selskab for de ombyttede aktier, samt en eventuelt delvist kontant udligningssum. Indtil den 1. juli 2002 var der krav på, at det kontantvederlaget af aktiernes nominelle værdi maksimalt måtte udgøre 10 pct. (Olesen 2017:211). Efter ABL § 36, stk. 1 skal de kontante udligningsbeløb beskattes som udbytte hos aktionæren, i det selskab der skal indskydes, jf. FUL § 9.

Kontante udligningssummer skal behandles som en aktieafståelse efter ABL, som den eneste undtagelse til udbyttebeskatningen, hvis aktionæren træder ud af koncernen. Det betyder at under forudsætningen af, at aktionæren efter ændringen ikke ejer aktier i det indskudte-, det modtagende- eller hermed koncernforbundne selskab⁴, at der sker en avancebeskatning af kontantvederlaget (Olesen 2017:2012). Der er ingen betingelse i ABL § 36, stk. 1-5 om værdien af aktierne skal fastsættes i modsætning ABL § 36, stk. 6. Dog skal den skattefrie aktieombytning udføres ved en kapitalforhøjelse ved apportindskud⁵ eller som en nystiftelse af et selskab ved apportindskud samt udarbejdes en vurderingsberetning af en uafhængig vurderingsmand efter SL §§ 36 ff.

Derudover skal ombytningen være udført inden for en periode på højst seks måneder, regnet fra første ombytningsdag, men dog kan SKAT kan forlænge fristen jf. ABL § 36, stk. 4. Hvis fristen overskrides uden yderligere forlængelse, er aktieombytningen som udgangspunkt skattepligtig. Dog kan ombytningen blive skattefri såfremt betingelserne for at anvende ABL § 36, stk. 6, er opfyldt, som der vil komme nærmere ind på i næste afsnit. Derudover fremgår det af § 36, stk. 4, 3. pkt. en skattefri aktieombytning ikke kan udføres med tilbagevirkende kraft. Der er gælder ikke særlig nogen anmeldelseskrav, for udførelsen af den skattefrie aktieombytning med tilladelse. Ved skattefri ombytninger uden tilladelse skal det erhvervende selskab meddele SKAT om, at selskabet har gennemført en aktieombytning efter reglerne i stk. 6, jf. ABL § 36, stk. 7. Hvis det erhvervende selskab afstår aktier som nævnt i stk. 6, 3. pkt., skal det meddeles til SKAT senest en måned efter afståelsen.

7.1.3 Skattefri aktieombytning med tilladelse

Indtil nu har der været en gennemgang af en række betingelser for at udføre en skattefri aktieombytning, uanset om det sker med eller uden tilladelse. Nu vil fokus være på de specifikke krav og konsekvenser i forbindelse med skattefri aktieombytning med tilladelse.

7.1.3.1 Tilladelse – de subjektive forhold

Tilladelsen fremgår i ABL § 36, stk. 1, samt stk. 3, at udførelsen af ombytningen forudsætter SKATs accept, samt at det kan fastsætte særlige vilkår for tilladelsen. Der er intet der forhindrer ansøgningen om tilladelse til aktieombytningen indgives på vegne af en juridisk person, der endnu ikke er stiftet på ansøgningstidspunktet (Olesen 2017:213). Hvis der sker forudsigelige ændringer i forbindelse med, at der gives tilladelse til aktieombytning, skal disse meddeles til SKAT senest tre måneder før udførelsen og senest en måned efter disse er kommet til ansøgerens kundskab, hvis der er tale om uforudsigelige dispositioner. Som konsekvens af manglende overholdelse af anmeldelse eller anmeldelsesfristen, vil dette medføre til at tilladelsen bortfalder. SKAT vil behandle ansøgningen ved at undersøge, hvad formålet er for ønsket om at udføre en skattefri aktieombytning. Ansøger har krav på at anvende bestemmelserne i ABL § 36, stk. 6, hvis de objektive krav er opfyldt.

⁴ Koncernforbundne selskaber er selskaber, der har den forbindelse, der er angivet i LL § 2

⁵ Et apportindskud er at indskyde andet en kontanter for at stifte et A/S eller ApS

Ved den foregående ansøgning om aktieombytning, er det alt afgørende, at ansøgningen er forretningsmæssigt begrundet. Skatteyder må gerne opnå skattemæssige fordele, da det må antages at være en af de primære årsager til at udføre aktieombytningen. For at sikre at ansøgningen er forretningsmæssigt begrundet ved vurderingen, stiller SKAT krav om et minimum af konkretisering i henhold til den forretningsmæssige begrundelse for, at det forventes dokumenteret, at omstruktureringen har forretningsmæssige karakter, som de nævnte i fusionsbeskatningsdirektivets art. 11 (Olesen 2017:215).

I henhold til afgørelserne SKM.2005.167ØL og SKM.2006.345LR, hvor ansøgerne under sagernes behandling fik tydeliggjort formålet med ombytningen, anbefales det at ansøgningen udføres grundigt og beskriver den nøjagtige årsag baggrunden for aktieombytningen samt formålet. Det væsentligt er at aktieombytningen ikke har til hovedformål eller som et af hovedformålene, at foretage skatteundgåelse eller skattesvig, jf. fusionsdirektivet art. 11, stk. 1, litra a. Efter afgørelsen SKM.2002.420LSR har det vist sig, på trods af at en beslutning har forretningsmæssige hensigt, er det de reelle omstændigheder, der er væsentlige for, om ombytningen kan anses for at være udtryk for skattesvig eller forretningsmæssig begrundet.

Spørgsmålet om en ansøgningen er forretningsmæssigt begrundet, ligger som sagt ved den enkelte sags konkrete vurdering. I de mange tilfælde, hvor omfanget af aktieombytningen er begrundet med ønsket om gennemførelse af et generationsskifte, for at føre selskabet videre. Det er ikke tilstrækkeligt, at ansøgningen blot begrundes med et ønske om at udføre et generationsskifte, da det også kræves en redegørelse for hvordan generationsskiftet påtænkes at blive udført, og angive hvorfor en skattefri aktieombytning kan være et alt afgørende element. Med dette kan SKAT få mulighed for at vurdere af disse forudsætninger, da oplysningerne vil blive en del af fundamentet for ansøgningen. Det betyder, at der ikke må opstå betydelige ændringer, uden at SKAT bliver informeret herom (Olesen 2017:219). Såfremt forudsætningerne i ansøgningen ikke stemmer overens med det virkelige billede, må det formodes at aktieombytningen vil blive skattepligtig. I en afgørelse i sag SKM2007.807DEP, hvor der selskabsejeren ønskede at overdrage sit selskab til sine to medarbejdere, der ikke var i besiddelse af tilstrækkelige midler til at finansiere erhvervelsen. For at undgå behov for fremmed finansiering, ønskede ejeren at muliggøre et skattefri tilbagesalg til det udstedende selskab, så de to medarbejder kunne benytte udloddede skattefrie udbytter til tegning af nye aktier (Olesen 2017:220). På trods skattemæssige fordele, blev ansøgningen om generationsskifte forretningsmæssigt begrundet.

En begrundelse i forbindelse med, at ombytningen udføres mod at opnå hæftelsesbegrænsning, vil typisk være angivet sammen med andre årsager og i denne forbindelse, vil det være svære at vurdere, om tilladelsen har givet begrundelse til at opnå begrænset hæftelse eller et af de andre nævnte årsager. Ved SKM2002.644LSR fremgik det ikke af rettens opfattelse, hensynet til oprettelse af selvstændige datterselskaber, risikoafgrænsning eller til fremtidige generationsskifte, der var afgørende for tilstrækkelig forretningsmæssig begrundelse, men afgørende ud fra en overordnet vurdering var fremvist, at årsagen bag den skattefrie aktieombytning var forretningsmæssigt begrundet (Olesen 2017:221). Det må formodes, at ønsket om hæftelsesbegrænsning kan være en forretningsmæssig begrundelse. Dette

må være betinget af en vurdering fra SKAT, hvor den hæftelsesmæssige del sammenkobles med ønsket omstrukturering og generationsskifteplanlægning.

Det var afgørende i TFS1997.569LR, at den sidste del i ansøgningen havde træk af omgåelse af flertalskravet (Olesen 2017:223). I forbindelse med afgørelsen skal det pointeres, at begrebet forretningsmæssig ikke alene knytter sig til aktiviteten i selskaberne, men også omfatter aktionærens egne forhold. Omfanget af aktionærens forhold har afgørende indflydelse for den forretningsmæssige udvikling i selskabet, som bl.a. gør sig gældende ved et generationsskifte.

7.1.3.2 Vilkårs fastsættelse

Efter afgørelsen i Leur Bloem-dommen er praksis ændret fra, at anvende generelle ejertidsvilkår, hvor det tidligere var betinget af, at aktierne i det erhvervede selskab ikke blev afstået inden for en treårig periode, til at SKAT generelt fastsætter betingelser om, at alle betydelige forhold som er ændret efterfølgende skal anmeldes til SKAT. Formålet med denne ændring er, at hindre aktieombytningen ikke bliver en skatteundgåelses metode (Olesen2017:227). Det skal gøres klart, at dét der skal ændres væsentligt, er dét betydelige grundlag for stillingtagen til, om der egentligt har været tale om forretningsmæssig begrundet ansøgning, i forhold til de væsentligt ændrede forhold, som kræver efterfølgende anmeldelsespligt. Væsentlige ændrede forhold som ikke betydelige, tilrådes til at der foretages en anmeldelse (Olesen 2017:228). Anmeldelser skal følge SKATs udstedte retningslinjer kombineret med tidligere afgørelser, hvor der er givet tilladelse eller afslag til ansøgning om aktieombytning i Den juridiske vejledning 2020-01, C.D.6.3.1. Anmeldelsen skal være i skriftlig form og skal være i SKATs besiddelse, senest tre måneder før ændringen ønskes gennemført, og senest en måned efter i omstændigheder uden for det erhvervende selskabs kenskab (Den juridiske vejledning 2020-1-B).

Det afgørende krav ved tilladelsen til en skattefri aktieombytning er, at der på en periode på minimum tre år, ikke sker afståelse af ejerandelene i datterselskabet efter ombytningens udførelse. Dette gælder både ved kapitaludvidelse og ved et egentligt salg af aktier, da alle ændringer til datterselskabets ejerforhold er omfattet af anmeldelsespligten. Der kan opnås tilladelse til foretagelse af en skattefri aktieombytning, selvom hensigten ikke er at bibeholde ejerskabet i datterselskabet inden for en tre årige periode, men det vil være usædvanligt. På samme måde forventes det ikke, at der opnås tilladelse til et helt eller delvist frasalg af datterselskabets ejerandel, forudsat vi har at gøre med viljebestemt disponering. Dog vil der i tilfælde af en ejers død eller sygdom, vil anses som en ikke-viljebestemt disposition, hvor et frasalg må være én af få løsninger, til en forretningsmæssigt rationel løsning og herved antage mulighed for opnå godkendelse fra SKAT (Olesen 2017:229). Treårskravet var ikke udtryk for, at en aktionær kunne udføre enhver disposition efter udløbet af den treårige perioden i Ligningsrådets afgørelse i TfS1997.186LR. I tilfælde af at ansøgeren på ansøgningstidspunktet allerede har til hensigt at sælge ejerandelene efter tre år, bør det meddeles i ansøgningen. Hvis en anmeldelsespligtig ændring gennemføres, uden at det er blevet anmeldt, og det ikke forårsaget af en uforudset forhold, vil den manglende anmeldelse som udgangspunkt skabe en formodning for, at den oprindelige tilladelse til skattefri aktieombytning skal tilbagekaldes. I sag SKM2015.226HR fandt

Højesteret frem til, at SKAT var berettiget til at tilbagekalde en tilladelse til skattefri aktieombytning, efter at være blevet bekendt med en ulovlig selvfinansiering (Den juridiske vejledning 2020-1-B). Den juridiske vejledning 2020-1, punkt C.D.6.3.1, nævnes et tilbagesalg af aktier i det erhvervende selskab, som et der skal anmeldes. Ombytning af uanmeldte væsentlige ændringen må anses for skattepligtige.

Ved ændringer af aktieklasser, vedtægter eller vedtægter der betragtes som afstået, vil det være oplagt, at disse væsentlige ændringer meddeles til SKAT, jf. ABL § 30. Ændringen ved en aktieklasses ret til udbytte, kapitalnedsættelsesprovenu, likvidationsprovenu m.m. reduceres til fordel for en anden aktieklasse. Efter Skatterådets afgørelse i SKM2007.433SR, blev en ændring stemmerettigheder anset for en afståelse. Dette forudsættes dog kun i de situationer, hvor stemmeflertallet overgår fra aktionær til en anden ved vedtægtsændring (Olesen 2017:232). Det vil betragtes som en afståelse, hvis man ændrer på retten til udbytte mellem flere klasser.

Aktieombytning kan være et typisk led i en generationsskifteplan, hvor aktieombytningen bliver anvendt i relation med andre omstrukturingsværktøjer i FUS. Det kan være hensigtsmæssigt, at ansøge om de samlede påtænkte tiltag, men hvis det ikke sker, skal der ske anmeldelse efterfølgende. I Den juridiske vejledning 2020-01, punkt C.D.6.3.6.1 fremgår det, at efter en skattefri aktieombytning ansøges om tilladelse til at gennemføre en ny omstrukturering, fx en skattefri spaltning, anses ansøgningen ikke for anmeldelse af ændringer i forhold til den oprindelige tilladelse, men det kan i ansøgningen henvises til, at ansøgningen også ønskes behandlet som en anmeldelse. Derudover skal frasalg af aktiviteter også anmeldes, jf. Den juridiske vejledning 2020-01, punkt C.D.6.3.6.1. Såfremt det ikke er blevet nævnt i ansøgningen, skal et salg af hele aktiviteten i datterselskabet anmeldes. Modsat er et frasalg af et enkelt driftsaktiv, som ikke har væsentlig betydning for driften, ikke et anmeldelseskrav (Olesen 2017:236). Ved tvivl om forholdet skal anmeldes, tilrådes det, at der bør tages forbehold til den konsekvens en manglende anmeldelse kan medføre.

7.1.3.3 De skatteretlige konsekvenser af aktieombytning med tilladelse

Efter ABL §§ 8 og 9 vil en aktieombytning føre til en afståelse af aktier og derved gøre ejeren skattepligtig. Selskaber som kan overdrage skattefrie aktier efter bestemmelsen i § 8, vil der ikke noget motiv for at udføre en skattefri aktieombytning i henhold til afståelsesbeskatning, mens de selskaber der er skattepligtige efter § 9, kan udsætte beskatningstidspunktet efter ABL § 36. Udførelse af en skattefri aktieombytning medføre til, at beskatningen af den negative afståelsessum udsættes, indtil aktierne i det erhvervende selskab afstås, likvideres eller går konkurs (Olesen 2017:240). Såfremt ejeren aktionæren opnår tilladelse fra SKAT til en skattefri aktieombytning, bliver ejeren ikke beskattet ved ombytningen, da der tilegnes fuld succession på aktierne, jf. referencen i ABL § 36, stk. 1, til FUL § 11, så de overdragne aktier videreføres til de aktier, som overdrageren tilegner som betaling i henhold til aktieombytningen. Kontante betalinger, som en ejer modtager, skal beskattes som udbytte, såfremt ejeren ejer aktier i det erhvervende selskab efter aktieombytningen, jf. FUL § 9. Modsat skal vedlaget beskattes efter ABL § 12, såfremt aktionæren ikke længere ejer aktier i det erhvervende selskab. Holdingselskabet må formodes for at have tilegnes aktierne i det erhvervede selskab til anskaffelsessummen på ombytningstidspunktet (Olesen 2017:241).

7.1.4 Skattefri aktieombytning uden tilladelse

Det muligt at udføre en skattefri aktieombytning uden tilladelse fra SKAT efter lov nr. 343 af 18. april 2017, som efterfølgende blev ændret ved lov nr. 525 af 12. juni 2009 – hvortil bestemmelsen er indsat i ABL § 36, stk. 6. og 7. Som nævnt skulle aktionæren før udførelsen af den skattefrie aktieombytning, anmode om tilladelse efter SKATs subjektive regler, men nu er det muligt at udføre den skattefrie aktieombytning uden anmodning, efter de objektive regler. Med denne ændring har det i teorien været muligt at gennemføre en skattefri aktieombytning, uden at den absolut er forretningsmæssig begrundet. Dermed kan omstrukturering fortages som en skatteunddragelse som hovedformål eller et af hovedformålene. Dette forhindres ved at aktierne i det erhvervede selskab, skal beholdes i mindst tre år (Olesen 2017:241). Det afgørende for om de objektive krav er opfyldt, er at betingelserne vurderes på ombytningstidspunktet efter sag SKM2008.182SR, hvor Skatterådet bekræftede kapitalforhøjelsen i forbindelse med den påtænkte aktieombytning, ikke var i strid mod de tidligere regler i ABL § 36 a (nu § 36, stk. 6). En skattefri aktieombytning efter de objektive regler kan ikke udføres, såfremt flertalskravet ikke er opfyldt, jf. SKM2012.504SR.

Der vil nu kommes nærmere ind på de specifikke krav der skal være opfyldt for, at udføre en skattefri aktieombytning uden tilladelse.

7.1.4.1 Betingelser for de objektive krav

Efter ABL § 36, stk. 2 er det et krav, at betalingen for aktierne betales i form af ejerandel i holdingselskabet og et eventuelt delvist kontantbeløb. Denne regel gælder både for aktieombytninger med eller uden tilladelse, jf. ABL § 36, stk. 6, 2. pkt., hvor betingelsen er, at værdien vederlagsaktierne med tillæg af et muligt kontantbeløb til handelsværdien af de ombyttede aktier. Aktierne som bliver udstedt som betaling for aktier i holdingselskabet, skal stemme overens med handelsværdien af de indskudte aktier i holdingselskabet. Reglen har til formål forhindre, at en skattefri aktieombytning uden tilladelse ikke rykker på ejerforholdet eller formueforskyder, fx ved et generationsskifte. I SKM2013.736SR afgørelsen hvor en ejer ejede alle anparter i to selskaber, kunne der ikke tilegnes utilsigtede skatteretlige fordele og Skatterådet bekræftede, at betingelse om at ombytningen svarer til handelsværdien var opfyldt. SKAT tilsidesætter ikke værdiansættelsen ved en objektiv aktieombytning der er en ejer, grundet værdierne ikke svarer til handelsværdien (Olesen 2017:243). I praksis vil man inden foretagelsen af aktieombytningen, indhente et bindende svar fra SKAT, som en mere brugbar løsning.

Ved ændringer i ABL §§ 8 og 9, hvorpå det omfanget af ejerandelen der er afgørende og ikke ejertidskravet, vil en ændring af reglen være påkrævet. Betingelsen for at kunne anvende ABL § 36, stk. 6, 3. pkt., er, at holdingselskabet ikke afstår aktierne i det erhvervede selskab inden for tre år efter ombytningstidspunktet, jf. § 36, stk. 1-5. En manglende overholdelse af reglen vil føre til, at aktieombytningen som er udført, bliver skattepligtig i medfør af ABL §§ 8 og 9. Reglen er objektiv og det betyder, at såfremt aktierne i det det erhvervede selskab afstås, vil disse være skattepligtige, uanset om det erhvervede selskab har afstået aktierne som følge af viljebestemte incitamenter eller ej (Olesen

2017:245). Udgangspunktet for reglen er, at fastlægge, hvad der forstås ved afståelse. De vedtægtsændringer der medfører til en formueforskydning mellem aktionærerne, vil have samme konsekvens, som hvis aktierne var afstået (Olesen 2017:246). Reglen formuleret således, at der ved tvivl omkring salg af en ubetydelig del af den erhvervede aktiepost, kan det medføre til at hele ombytningen bliver skattepligtig. De aktier som holdingselskabet i forvejen ejer i det erhvervede selskab, er ikke omfattet af aktieombytningen. Ved tvivl omkring den ovennævnte bestemmelse, anbefales det at der søges et bindende svar, for at få klarlagt om afståelse af denne aktiepost, kan påvirke den udførte aktieombytning. Uanset 3. pkt. kan aktierne afstås i det erhvervede selskab ved en skattefri omstrukturering af holdingselskabet eller det erhvervede selskab, hvor der kun sker vederlæggelse med aktier. I disse tilfælde vil restløbetiden af kravet i 3. pkt. blive påført de selskabsdeltager i den efterfølgende omstrukturering.

Hvis et selskab som har gennemført en skattefri aktieombytning uden tilladelse efter ABL § 36, stk. 7, 1. pkt., skal holdingselskabet meddele SKAT senest selvangive dette i det indkomstår, hvor aktieombytningen er udført. Derudover gælder det, at i tilfælde af man har udført en skattefri aktieombytning og aktierne afstås inden for ejertidskravet som nævnt i stk. 6, 3. pkt., skal dette oplyses til SKAT senest en måned efter afståelsen, jf. stk. 7. 2. pkt. På samme måde som aktieombytninger med tilladelse, skal aktionæren være fuld skattepligtig til Danmark. Et yderligere krav for en aktieombytning uden tilladelse er, at aktionæren besidder den bestemmende indflydelse i det erhvervede selskab, jf. LL § 2, kun kan ombytte aktier i et selskab her i landet, på Færøerne, i Grønland, en EU/EØS stat eller der har en dobbeltbeskatningsoverenskomst⁶ (DBO) med Danmark.

7.1.4.2 De skatteretlige konsekvenser af aktieombytning uden tilladelse

Ønsket om ved at udføre en aktieombytning uden tilladelse er på tilsvarende måde som en aktieombytning med tilladelse, at beskatningen udskydes ved afståelsen af aktierne. Hvis kravene for at udføre en skattefri aktieombytning uden tilladelse er opfyldt, vil aktieombytteren ikke blive beskattet efter ABL §§ 8 og 9, da der opnås fuld succession på aktierne, jf. FUL § 11, så aktionærens skattemæssige position på de afståede aktier, overføres til de aktier som aktionæren modtager som vederlag. Dette står ved magt ved tidspunktet, beløbet og incitamentet for anskaffelsen (Olesen 2017:250). Såfremt at betingelserne for ombytningen med eller uden tilladelse er opfyldt, er der ingen direkte forskelle for aktionæren. På samme måde gælder det at en kontantbetaling beskattes som udbytte eller afståelse ifølge FUL § 9. Såfremt ejertidskravet på mindst tre år ikke kan opfyldes af holdingselskabet, uanset årsagen til afbrydelsen af kravet, vil ombytningen være skattepligtig for aktionæren. Der kræves at holdingselskabet kan gennemføre ombytningen uden tilladelse, at det anses for at have erhvervet aktierne i det erhvervede selskab til handelsværdien på ombytningstidspunktet, jf. ABL § 36, stk. 6, 2. pkt.

⁶ En DBO er et resultat af en forhandling mellem to parter, som har indgået DBO'en, og hvor en modtager, er hjemmehørende i det ene land (bopælslandet) og har en indtægt fra det andet land (kildelandet).

7.1.5 Aktieombytning med eller uden tilladelse

Da der kan vælges udførelse af skattefri aktieombytning med eller uden tilladelse, er det op til det enkelte selskab, at vurdere hvilken metode der skal anvendes. Uanset om ombytningen foretages med eller uden tilladelse, er tidsperioden for så vidt ens. Den store forskel ligger tydeligt ved, at man kan udføre en aktie ombytning, uanset om der foreligger forretningsmæssig begrundelse eller ej. Tanken bag de objektive regler er, såfremt kravene er opfyldt, at man har ret til at udføre en skattefri aktieombytning. Efter SKATs praksis anvendes de objektive regler ofte i de omstændigheder, hvor der er særligt egnet ved ukomplicerede omstruktureringer eller hvor der ikke foreligger en forretningsmæssig begrundelse (Olesen 2017:252). Såfremt der kan komme et behov for afståelse af aktier inden for ejertidskravet, i form af forudsigelige årsager som eksempelvis kan være aktionærens svækkede helbred og at der kan forekomme ændringer inden får det treårige ejertidskrav, bør aktieombytningen foretages ved anvendelse af det subjektive regelsæt. Foreligger der tilstrækkelige forretningsmæssige begrundelse, er der bedre muligheder for skattefrie aktieombytninger med tilladelse, at foretage efterfølgende ændringer i de oprindelige forudsætninger, især ved afståelse af aktier inden for ejertidskravet. Det subjektive regelsæt kan få beføjelse til at bevare den udførte aktieombytning, mens dette ikke ville være muligt ved anvendelse af de objektive regler. Foreligger der forretningsmæssig begrundet kan der ved det subjektive regelsæt, ikke være tale om skattesvig eller skatteundgåelse som hovedformål eller et af hovedformålene. Såfremt det subjektive regelsæt er opfyldt korrekt og SKAT har givet tilladelse til at udføre ombytningen, kan SKAT som udgangspunkt ikke kræve, at ombytningen bliver skattepligtig, hvis der efterfølgende opdages betingelser som er blevet overset. Omvendt kan denne sikkerhed som udgangspunkt ikke gives under de objektive regler, i tilfælde af situationer, hvor fx rådgivere har overset en betingelse, der ikke opfyldt. I praksis finder rådgivere det typisk påkrævet, at få afklaret om betingelserne til at anvende de objektive regler, er opfyldt gennem bindende svar fra SKAT, i stedet for ansøge om tilladelse til ombytningen.

7.2 Spaltning

Ved udførelse af spaltning opdeles aktiviteterne i et selskab, hvorpå en eller flere opsplittede dele af selskabet overgår til et eller flere andre selskaber. Spaltning anvendes ofte sammen med andre omstruktureringsmetoder. Som vederlag modtager aktionæren i det oprindelige selskab, aktier i det modtagende selskab og en eventuel kontant udligningssum. Der skelnes mellem to former for skattefri spaltning. Det ene forhold når spaltningen udføres er, en opdeling af det spaltede selskab, som herefter overdrager samtlige tilhørende aktiver fra det indskydende selskab til to eller flere selskaber, som både kan være eksisterende eller nystiftede selskaber. Metoden betegnes som ophørsspaltning eller en egentlig spaltning. Det andet forhold ved spaltningen, er at der som udgangspunkt sker en opdeling af de nutidige aktiviteter, i det indskydende selskab. Hermed bliver det indskydende selskab ikke opløst, men i stedet sker der et indskud af en samlet virksomhedsgren af aktiviteter i det modtagende selskab, som igen kan være et eksisterende eller nystiftet selskaber. Denne metode betegnes enten som en grenspaltning eller en uegentlig spaltning (Olesen 2017:335). Den skattefrie spaltning kan udføres med eller uden tilladelse fra SKAT. Efter FUL § 15 a, stk.1, 2. pkt. er der hjemmel for, at SKAT skal give tilladelse til udførelse af en skattefri spaltning. Som det fremgår i FUL § 15 a, stk. 2 skal spaltningen

forstås som den transaktion, hvorigennem et selskab overfører en del af eller alle sine aktiver og passiver, til et eller flere eksisterende eller nystiftede selskaber ved i samme forhold som hidtil at tildele sine selskabsdeltagere aktier eller anparter og eventuelt en kontant udligningssum (Olesen 2017:337). Der kan ikke opstå nye aktiver eller passiver og dette betyder at der ikke kan ske stiftelse af mellemregning mellem det indskydende og de modtagende selskaber. På tilsvarende vis kan der heller ikke oprettes en mellemregning blandt de nystiftede selskaber ved ophørsspaltning (Olesen 2017:338). Herved stilles der forskellige betingelser, alt efter om det grenspaltning eller ophørsspaltning. I begge metoder sker der en overførsel af det indskydende selskabs aktiver og passiver, til det modtagende selskab og at aktionæerne modtager aktier og et eventuelt kontantbeløb, som vederlag fra det modtagende selskab. I TfS1997.186LR blev aktiverne i det indskydende selskab overført til aktionæerne uden vederlag i forbindelse med spaltningen og på baggrund af SKAT vurdering, gav Ligningsrådet afslag på anmodningen om tilladelse til udføre en skattefri spaltning. Overførsler som ikke sker til et andet selskab, men i stedet til de oprindelige aktionærer, og hvor der ikke ydes vederlag, kan ikke gives tilladelse til udførelse af spaltning efter FUL § 15 a, stk. 2. Ligesom ved den skattefrie aktieombytning, kan den skattefri spaltning efter tilladelse kun udføres, hvis hovedformålet eller et af hovedformålene ikke er skatteunddragelse eller skatteundgåelse (Olesen 2017:337).

I FUL § 15 a, kan det retlige grundlag findes for udførelse af skattefri spaltning. Som tidligere nævnt kan de selskaber som er omfattet af fusionsdirektivet 2009/133EF, anvende bestemmelserne i FUL om skattefri spaltning, såfremt det ikke anses for en transparent enhed eksempelvis kommanditselskaber og interessenter. Det betyder at skattefri spaltninger kan foretages af aktie- og anpartsselskaber her i landet, jf. § 15 a, stk. 1., 1 pkt. I SKM2012.321SKAT er det blevet fastlagt at tegningsrettigheder er omfattet af FUL § 15 a, hvis ejeren af tegningsretterne også er aktionær i selskabet (Olesen 2017:341).

7.2.1 Betingelser for ophørsspaltning

Ved ophørsspaltning stilles der i FUL ikke noget krav om, at der skal være en samlet gren af en virksomhed og et krav til karakteren af det spaltede. Derved kan overførslen af aktiverne og passiverne ske efter aktionærens specifikke ønsker (Olesen 2017:341). Eftersom der ikke er nogen specifikke krav for opdelingen af aktiver og passiver ved ophørsspaltning, er det stadig påkrævet at aktionæren skal tildeles aktier og eventuelt en kontant udligningssum som vederlag i forhold til ophørende selskabs aktiebesiddelse, jf. FUL § 15 a, stk. 2, 1. pkt.

7.2.2 Betingelser for grenspaltning

Ved grenspaltning stilles der dog krav om, at de aktiver og passiver det indskydende selskab skal tilføre, skal samlet udgøre en samlet selvstændig gren af en virksomhed. Skattedepartementet har i TfS1996.899SKM har i forbindelse med en gren af en virksomhed udtalt, at der skal tale om en materielt identificerbar enhed i selskabet og at vurderingen heraf baserer sig på omstændighederne, inden opdelingen påtænkes at blive udført. Departementet vurderer herved, at der i højere grad skal lægges vægt på anlægges en organisatorisk synsvinkel og ikke evnen til at fungere ved hjælp af egne midler (Den juridiske vejledning 2020-1-E).

Ved spaltning med tilladelse efter § 15 a, stk. 2, 3. pkt., gælder kravet ikke om, at forholdet mellem aktiver og forpligtelser der overføres til det modtagende selskab, svarer til forholdet mellem aktiver og forpligtelser i det indskydende selskab, eftersom adgangen til beskatnings reglerne i § 15 b, stk. 2., gælder for spaltning uden tilladelse, jf. § 15 a, stk. 1, 4. pkt.

7.2.3 Vederlagskravet

Som nævnt er vederlagskravet, at selskabsdeltagerne i det indskydende selskab skal vederlægges i form af aktier eller anparter samt eventuelt en kontant udligningssum i samme forhold som hidtil i det indskydende selskab, jf. FUL § 15 a, stk. 2. Eksempelvis hvis to aktionærer, hvor A ejer 55 pct. og B ejer 45 pct. af et selskab, skal disse aktionærer vederlægges i forholdet 55:100 og 45:100, men de vælger selv om begge ønsker at være aktionærer i det eller de modtagende selskaber. Aktierne som det indskydende selskabs aktionærer modtager som vederlag i det modtagende selskab, skal være i samme handelsværdi som deres aktiver i det indskydende selskab havde. Derfor må der ikke overføres værdier mellem aktionærerne, og derved er det betinget af at de aktiver og passiver der fordeles, værdiansættes korrekt (Den juridiske vejledning 2020-1-E). Ved ophørsspaltning hvor aktiver og passiver frit kan fordeles i nye selskaber, vil en rokering af ejerforholdet være uproblematisk, da der igennem omrokering af likvider kan ske en tilpasning. Det er ikke muligt at fordele aktiver og passer i nye selskaber, da disse skal leves op til kravet om en selvstændig gren af en virksomhed, der fungerer ved hjælp af egne midler. Herved kan alle overførsler ikke fortages til de modtagende selskaber, som har til formål at tilpasse værdierne fordi, at det er strid mod bestemmelsen, da grenen af virksomheden kun må omfatte de aktiver og passiver, som naturligt hører til den vedkommende gren (Olesen 2017:344). Der er intet krav for om, at aktionærer modtager vederlag i form af kontanter, såfremt der udstedt en enkelt aktie i det modtagende selskab og at der ikke er tale om en omstændighed i FUL § 15 a, stk. 2. Det betyder at omfanget af vederlaget i form af aktier og kontanter er valgfrit. Dette giver mulighed for, at en enkelt selskabsdeltager udelukkende vederlægges med kontanter og derefter ikke længere er selskabsdeltager i det eller de modtagende selskaber (Den juridiske vejledning 2020-1-E). Efter ændringen af FUL § 15 b, stk. 4, ved lov nr. 274 af 26. marts, har det medført til, at kontante udligningssummer beskattes som udbytte og dette vil ligeledes gøre sig gældende i netop nævnte tilfælde (Den juridiske vejledning 2020-1-E). Der kan ved nogle omstændigheder hvor der fortages spaltning uden tilladelse, gælde et kontantvederlæggelses forbud efter stk. 2. Selskaber kan ikke modtage kontantvederlag i de tilfælde, hvor der ved spaltningen ejes mindst 10 pct. af kapitalen i det indskydende selskab. Det samme gør sig gældende, hvis aktierne det indskydende selskab er omfattet af datter- og koncernselskabsaktier, jf. ABL §§ 4 B og 4 C (Olesen 2017:370). Som udgangspunkt tillader SKAT ikke en skattefri spaltning, hvis det påtænkte selskab der ønskes at spaltes, har en negativ egenkapital på ansøgningstidspunktet. Ansøgningstidspunktet er det afgørende forhold og det og det har derfor ingen betydning om selskabets egenkapital i det seneste regnskabs der er aflagt før ansøgningstidspunktet har en negativ, såfremt egenkapitalen efter regnskabet aflagelse er blevet positiv. SKATs vurdering tager udgangspunkt i det senest aflagte årsregnskab og efterfølgende periode opgørelser (Den juridiske vejledning 2020-1-E).

7.2.4 Spaltningsdatoen

Fastlæggelsen af spaltningsdatoen fremgår i FUL § 5, stk. 1, der ved anvendelse af bestemmelsen kræver, at spaltningsdatoen er identisk med skæringsdatoen for det modtagende selskabs regnskabsår. Ved spaltning til eksisterende selskaber, skal spaltningsdatoen være ens med åbningsstatus for det pågældende regnskabsår, mens spaltningsdatoen for nystiftede selskaber, skal være ens med det modtagende selskabs åbningsstatus. Skal indkomsten i et selskab, som deltager i spaltningen opgøres efter bestemmelserne i SEL § 31, stk. 5, som følge af at koncernforbindelsen jf. SEL § 31 C er ophørt eller etableret inden eller ved spaltningen, anvendes tidspunktet for ophøret eller etableringen som skattemæssig spaltningsdato for selskab, samt betinger det ikke, at de involverede selskaber har samme skattemæssige spaltningsdato, jf. FUL § 5, stk. 3. Da det kan være udfordrende at fastlægge datoen der skattemæssigt skal betragtes som spaltningsdatoen har SKAT i SKM2006.118SKAT meddelt, at datoen som der må anses som skattemæssig spaltningsdato, tilhører under den almindelige ligning og der må søges afklaring gennem et bindende ligningsvar. Man fandt dog frem til, at den skattemæssige spaltningsdato var datoen for vedtagelse af spaltningen, jf. SKM2006.498SR (Olesen 2017:347).

7.2.5 Anmeldelseskravet

Efter en skattefri spaltning er udført, skal den anmeldes senest en måned efter den dag, hvor spaltningen er vedtaget i alle de involverede selskaber, jf. FUL § 6, stk. 3. Eftersom Skatteministeren har valgt at udnytte sin bemyndigelse til at fastlægge yderligere oplysninger som skal fremskaffes af det modtagende selskab ved spaltningen efter stk. 2, og hvilket er sket i bekendtgørelse nr. 1003 af 6. september 2014, § 1 (Olesen 2017:347). Det betyder at omhandlede oplysninger i netop nævnte bekendtgørelse, skal indsendes til SKAT senest en måned efter den dag, hvor spaltningen er vedtaget i alle de involverede selskaber. For at lovens regler kan anvendes, er det en gyldighedsbestemmelse, at de nævnte oplysninger indsendes.

7.2.6 Skattefri spaltning med tilladelse

Ligesom ved skattefri aktieombytning efter forudgående tilladelse, er det muligt at fortage en skattefri spaltning med tilladelse, jf. FUL 15 a, stk. 1, 2. pkt. På tilsvarende måde som den første omstruktureringsmetode, kræver en ansøgning om tilladelse til en skattefri spaltning, at den er forretningsmæssigt begrundet, så SKAT kan tilse, at spaltningen er tilstrækkelig begrundet (Olesen 2017:348). Spaltningen kan ikke tillades, hvis hovedformålet eller et hovedformålene, er skatteundgåelse eller skatteunddragelse. Det betyder ikke at der ikke må opstå skattemæssige fordele, men det må ikke alene være hovedårsagen. Hvis der er risiko for, at sådan en omstændighed kan opstå, kan der tilknyttes vilkår til tilladelse, der har til formål at forhindre skatteundgåelse og skatteunddragelse. I de næstekommande afsnit vil der vil kommes nærmere ind på fastsættelsen af vilkårene. I praksis ser man på i hvilket omfang der eksistere en gyldig forretningsmæssig begrundelse i fusionsdirektivets forstand, i modsætning til skatteundgåelse, for at se om omstrukturering i er tilladt inden for FUL. Begrebet skatteunddragelse har ikke store betydning i praksis, da der i så fald vil være tale om skattesvig, som på ingen måde vil give tilladelse til udførelsen af den skattefri spaltning. Skatteudskydelse er ikke nævnt i

fusionsdirektivet, da omstrukturering vil medføre til udskydelse af beskatningen, selvom den er begrundet med forretningsmæssige årsager eller ikke. Om skatteudskydelsen har til formål at opnå forretningsmæssig begrundelse eller ej, må bero på en konkret vurdering af de reelle forhold (Olesen 2017:348).

Der vil nu gennemgås en række afgørelser som der er opstået praksis om den forretningsmæssige begrundelse, for at belyse hvad der påkræves.

7.2.6.1 Den forretningsmæssig begrundelse

Typisk vil et generationsskifte i praksis være et af de punkter som der anvendes for angive den forretningsmæssig begrundelse. Som udgangspunkt vil et generationsskifte forudsætte, at ansøgningen om skattefri spaltning er forretningsmæssigt begrundet, men dog stilles der betingelser til, at generationsskiftet faktisk er begrundet og ikke begrundet i, at undgå beskatning når aktionæren trækker sig tilbage. I SKM2004.73TSS fremgår det, at en spaltning hvor der overdrages aktier fra aktionæren til aktionærens søn, var forretningsmæssig begrundet. Dog har det efterfølgende vist sig, at efter spaltningen blev udført, tilbagesolgte aktionæren aktierne til det modtagende selskab, for at gøre selskabet skattefri ved aktionærens udtrædelse. Hermed var hovedformålet i den netop nævnte sag ikke forretningsmæssigt begrundet. Et planlagt salg efter udførelse af spaltning, hvor en aktionær træder tilbage, vil som regel føre til, at SKAT vil vurdere om en spaltning ved et generationsskifte, ikke alene anvendes som mulighed for at undgå beskatning som hovedformål ved udtrædelsen (Olesen 2017:350). I en anden afgørelse SKM2005.26TSS opfattede SKAT, at der ikke var tale om en økonomiske forsvarlig betragtning fordi, at man opfattede at spaltningens eneste formål var, at aktionæren kunne undgå beskatningen ved generationsskiftet (Olesen 2017:351). Et generationsskifte ud fra de to afgørelser, må anses for at være forretningsmæssig begrundet, men da der begge sager efterfølgende sker et tilbagesalg til det modtagende selskab ved den oprindelige aktionærens udtrædelse, anses dette formål ikke for at være forretningsmæssig begrundet. I SKM2004.147TSS hvor der ved en spaltning medførte til undgåelse af 15-procentskravet i ABL § 34, anså SKAT det forhold, at spaltningen fører til undgåelse af 15-procentskravet, ikke i sig selv kan anses som skatteunddragelse eller skatteundgåelse, da det blev begrundet at hovedformålet med spaltningen var af forretningsmæssige årsager ved et reelt generationsskifte af en erhvervsvirksomhed, som stemmer overens med ABL § 34's formål (Olesen 2017:352). Afgørelserne må være udtryk for, i situationer hvor den skattefrie spaltning skal begrundes med et ønske om generationsskifte, må bero på en specifik vurdering, om hovedformålet bliver anset for at være begrundet eller ej, ved den oprindelige aktionærens udtrædelse (Olesen 2017:355).

Som udgangspunkt vil et direkte salg af et selskab, føre til avancebeskatning og et frasalg ved spaltning vil dermed føre til en besparelse i likviditeten, når beskatningen udskydes. I disse tilfælde vil SKATs fokus være på, om de påtænkte dispositioner er forretningsmæssigt begrundet. I TfS1998.160LR fik ansøgeren medhold med spaltningen af et selskab med begrundelse om at frasælge en aktivitet. Ligningsrådet fandt frem til en samlet vurdering, at spaltningen af selskabet ikke havde skatteundgåelse eller skatteudnyttelse som hovedformål, eftersom selskabet ikke tilegnede sig en bedre stilling end andre selskaber der generelt anvender successionsreglerne i FUL (Olesen 2017:357). På samme måde fandt

SKAT frem til i SKM2006.323SKAT, at spaltningen af et selskab, der drev udlejning af ejendomme. Spaltningen blev begrundet med et ønske om, at fordele selskabets ejendomme. SKAT fandt efterfølgende frem til, at spaltningen var forretningsmæssig begrundet, som omstrukturering af aktiviteterne og rationalisering af driften og blev hermed skattefri efter FUL §§ 15 a og b. I kraft af der ikke var planlagt et hurtigt salg, må det formodes at have haft en indflydelse på afgørelsen, eftersom i tilfælde hvor der på forhånd er planlagt hurtigt frasal, kan det forstilles at mulighederne for tilladelsen til den ønskede spaltning er minimale, idét det vil være svært at begrunde forretningsmæssigt (Olesen 2017:359). Ved udførelse af en skattefri spaltning med tilladelse, er det muligt at opnå tilladelse fra SKAT ved et efterfølgende frasal. Der vil dog foretages meget specifikke vurdering på dette område og om dette forhold tilstrækkeligt begrundet. Såfremt SKAT ikke kan påvise, at spaltningens formål er skatteunddragelse, må det formodes at tilladelsen som udgangspunkt ikke kan afvises.

7.2.6.2 Spaltning af pengetankselskab

SKAT vil som udgangspunkt have større mistanke til begrundelse for, at hovedformålet bag spaltningen af et pengetankselskab⁷ ikke er forretningsmæssigt begrundet. Efter ophævelsen af det tidligere pro rata-krav, er spaltningsmetoden kommet i særligt fokus hos SKAT, da der er mulighed for at fordele et selskab mellem to eller flere ejere. Spaltningen kan hermed anvendes til, at give hver aktionær fuld rådighed over hvert sit selskab (Olesen 2017:362). Såfremt der i ansøgningen anføres, at den påtænkte spaltning ønskes at blive udført i form af diverse investeringsplaner og disse planer ikke oplyses specifikt eller på hvordan den likvide beholdning skal fordeles, vil SKAT ikke give tillade spaltningen, som var tilfældet i SKM2005.232TSS.

Omvendt kan et pengetanksselskab der ønsker at blive spaltet og hvor der i ansøgningen kan fremføres, at planerne for den ønskede udførelse, kan underbygges med specifikke fremgangsmåder, kan der opnås tilladelse fra SKAT, jf. SKM2006.324SKAT. I afgørelsen blev der lagt vægt på, at der var fremført investeringsplaner af en ikke ubetydelig del af egenkapitalen. Såfremt de specifikke planer kan dokumenteres, at der er specifikke planer for at opstarte en aktivitet fra pengeselskabets midler, vil dog føre til, at spaltningen er forretningsmæssigt begrundet. Omvendt finder SKAT at den påtænkte spaltning kun begrundes i aktionærens privatøkonomiske interesse, vil dette ikke anses som forretningsmæssig begrundelse og der vil som udgangspunkt ikke opnås tilladelse til skattefri spaltning (Olesen 2017:363).

7.2.6.3 Vilkårsfastsættelse

På samme måde som ved aktieombytningen, kan SKAT fastsætte særlige vilkår til den påtænkte spaltning og kan foreskrive, at der konkret udarbejdes dokumenter, der efter FUL § 6, stk. 3 skal indsendes senest en måned efter den dag, hvor spaltningen er vedtaget i alle de involverede selskaber. På denne måde kan det forsikres, at ansøgningen er forretningsmæssigt begrundet, jf. FUL § 15 a, stk. 1, 3. pkt. Derudover er formålet med vilkårsfastsættelsen ved grenspaltning, at den sørge for at grenkravet overholdes (Olesen 2017:365).

⁷ Et selskab hvor aktivmassen grundlæggende består af likvider eller finansieller aktiver

7.2.7 Skattefri spaltning uden tilladelse

Den skattefri spaltning uden tilladelse kræver ingen ansøgning, og det skal derfor ikke dokumenteres, at spaltningen er forretningsmæssig begrundet. I stedet stilles der nogle forudgående objektive krav, der sørge for, at spaltningen uden tilladelse ikke har til formål at opnå skatteundgåelse eller skatteunddragelse (Olesen 2017:365). Ved spaltning af et hjemmehørende selskab her i landet har de involverede selskaber adgang til beskatning efter reglerne i FUL § 15 b, stk. 2, uden at der opnås tilladelse fra SKAT, dog med undtagelse fra § 15 a, stk. 1, 5-10. pkt., jf. FUL § 15 a, stk. 1. 4 pkt.

7.2.7.1 Holdingkravet

Der er indført en række værnsregler for spaltningen uden forudgående tilladelse i overensstemmelse med spaltninger med tilladelse, som har til formål, at sikre afståelser ikke sker inden for tre år efter spaltningens dato. Ved ændringen af regelsættet i ABL ved lov nr. 1255 af 18. december, hvor § 4 c om skattefrie porteføljeaktier blev indsat, afhænger skattefritagelsen ikke længere af ejertiden men i stedet størrelsen på aktiebesiddelsen. Derfor har en ny værnsregel været stærkt påkrævet på området, for at beskytte regelsættet mod hurtige frasalge af aktier for nogle bestemte selskabsaktionærer. Efter FUL § 15 a, stk. 1, 5 pkt. er det påkrævet, at disse selskabsaktionærer efter spaltningen ejer mindst 10 pct. af kapitalen eller skattefri porteføljeaktier der er omfattet af definitionen i ABL § 4 C, i et af de deltagende selskaber, ikke afstår aktier i det eller de pågældende selskaber i en periode på tre år efter spaltningen er vedtaget. Det betyder at ejertidskravet ikke gælder for selskabsaktionærer der ejer mindre end 10 pct. af kapital, med mindre der er tale om skattefri porteføljeaktier, da disse aktionærer ikke kan afstå denne type aktier, uanset aktiebesiddelsens størrelse, inden for den treårige periode. Spaltningen uden tilladelse er betinget af de netop nævnte krav i 5. pkt., og hvis kravene ikke overholdes, vil der ikke opnås tilladelse. Eftersom reglen er objektiv, kan aktierne i det modtagendes selskab ikke afstås uden at blive skattepligtig. Der kan dog i nævnte periode afstås aktier i ved skattefri omstrukturering efter 6 pkt., da der ved efter spaltningen også udføres andre skattefri omstrukturingsmetoder såsom aktieombytning (Olesen 2017:367). Hvis den skattefrie spaltning uden tilladelse foretages, vil restløbetiden af ejertidskravet blive overdraget til selskabsdeltageren helholdsvis det eller de involverede selskaber i den efterfølgende skattefrie omstrukturering. Spaltningen uden tilladelse finder ikke anvendelse, i tilfælde af det indskydende selskab har flere selskabsdeltagere og en eller flere af disse deltagere har været aktionærer under en periode på tre år, uden at have rådighed over stemmeflertallet, samt er eller ved spaltningen bliver selskabsdeltagere i det modtagende selskab, hvor de tilsammen råder over stemmeflertallet, jf. FUL § 15 a. Stk. 1, 8.pkt. Reglen forhindrer spaltninger, hvis formål er at udføre skattefrie frasalge af en del af selskabet.

7.2.7.2 Forholdet mellem aktiver og passiver

Derudover betinger den skattefri spaltning uden forudgående tilladelse, at værdien af aktierne der overføres modtagende selskab, skal svare til handelsværdien mellem aktiverne og passiverne i det indskydende selskab, jf. FUL § 15 a, stk. 2, 3. pkt. Hermed kan der ikke spaltes til det modtagende selskab og på samme tid overføre forpligtelser, der overstiger forholdet mellem aktiver og passiver i det indskydende selskab og derigennem formindske fortjenesten der er skattepligtig ved en efterfølgende

afståelse af aktierne i det modtagende selskab. Derudover kan det indskydende selskab heller ikke blive tømt for værdier gennem en skattefri spaltning, hvor der efterlades gæld i selskabet, der overstiger fortjenesten ved det hidtidige forhold mellem aktiver og passiver, så fortjenesten der skattepligtig ved salg af aktierne formindskes. Regelsættet gør det svære at gennemføre en grenspaltning, da den både kræver, at samtlige aktiver og passiver der tilhører en gren, skal tilføres det modtagende selskab, samt at betingelsen om forholdet mellem aktiver og forpligtelser skal overholdes (Olesen 2017:369). Eksempelvis hvis et selskab med to driftsaktiviteter ønsker at adskille disse gennem en skattefri grenspaltning og selskabet har aktiver for 50 og forpligtelser for 40. For at kunne gennemføre en skattefri spaltning uden tilladelse kræver det, at de aktiver og forpligtelser der placeres i det modtagende selskab, også har forholdet 50:40, som svarer til 5:4. Hvis de overdragede aktiver i forbindelse med spaltningen, har en værdi på 20, er det påkrævet at der også overføres 16 i forpligtelser.

7.2.8 Skattemæssige konsekvenser af skattefri spaltning

Ved anvendelse af regelsættet i FUL § 15 a, opstår der ikke både hos aktionæren eller de involverede selskaber. De gældende successionsprincipper i §§ 8, 9 og 11 ved en spaltning vil have betydning for aktionæren og for selskabet (Olesen 2017:370).

Reglerne for den skatteretlige behandling for de involverede selskaber her i landet kan findes i FUL § 15 b, stk. 2. Der opstår ikke beskatning hos det ophørende eller det udspaltede selskab ved anvendelse af successionsprincippet. Efter FUL § 8, stk. 1, skal aktiver og passiver der er uberørte hos det indskydende selskab ved udførelsen spaltningen, behandles ved opgørelsen af det modtagende selskabs skattepligtige stilling, som var anskaffet af dette på de tidspunkter, de er overtaget fra det indskydende selskab. Derudover skal det modtagende selskab efter 2. pkt. også foretage eventuelle afskrivninger og nedskrivninger, som det indskydende selskab har foretaget. Det fremgår i SEL § 12 at underskud kan fradrages for de følgende indkomstår, så kan der ifølge hovedreglen i FUL § 8, stk. 6, 1 pkt. ikke fradrages underskud på indkomstopgørelsen for de involverede selskabers ved spaltningen. Ophører det indskydende selskab ikke ved spaltningen, kan det indskydende selskab alligevel fradrage underskud i sin egen indkomstopgørelse, ligesom ved tilfældet i SKM2016.412SR. I afgørelsen forblev hele underskuddet i det indskydende selskab ved en grenspaltning, og derfor kunne underskuddet stadig modregnes i det indskydende selskabs følgende indkomstopgørelse. Hermed anvendes FUL § 8, stk. 6, 1 pkt. også ved grenspaltning. Efter stk. 6, 2. og 3 pkt., kan der fradrages underskud ved spaltning, hvor et moderselskab der er sambeskattet med sit datterselskab, såfremt selskaberne har været koncernforbundne (Olesen 2017:371). Foreligger der uudnyttede fradragsberettigede tab fra tidligere indkomstår ved spaltningen i et af involverede selskaber, begrænses muligheden for overføre tab i det modtagende selskab jf. § 8, stk. 8, mens tab ved spaltning i det ikke ophørte indskydende selskab, kan fradrages i de kommende gevinst hos det indskydende selskab.

Hvis en aktionær modtager et kontantvederlag, vil dette være skattepligtigt, jf. FUL § 15 b, stk. 4, der henviser til § 9. Dette kontantvederlag beskattes anses som udbytte eller aktieavance, hvis aktionæren ejer aktier i de involverede selskab efter spaltningen. De aktier der ikke anses for afhændet i det

indskydende selskab, anses ombyttet med de aktier i de modtagende selskabs kursværdi på den i § 5 nævnte spaltningssdato. Hvis aktionærer i det indskydende selskab ombytter deres aktier i det modtagende selskabs aktiver, vil det føre til efter successionsprincippet, at aktierne som aktionærene modtager som vederlag, vil blive anset for at være anskaffet på samme tidspunkt, til den samme anskaffelsessum som aktierne i det modtagne selskab, jf. FUL § 15 b, stk. 4. Dette gælder både for ophørende- og grenspaltninger (Olesen 2017:372). På baggrund af handelsværdien i involverede selskaber på spaltningssdatoen, skal aktierne i det indskydende selskabs anskaffelsessum, spredes på aktierne i det modtagende selskab. I SKM2005.79LR afgørelsen anses fordelingen af aktiernes anskaffelsessum, ved spaltninger med ophør af det indskydende selskab, at de ombyttede aktiers anskaffelsessum skal spredes ud på de aktier, der er erhvervet i det modtagende selskab og skal ske på grundlag af kursværdien af aktierne i de modtagende selskaber, på spaltningssdagen (Olesen 2017:372). Efter SEL § 12 kan underskud også inddrages når handelsværdien skal fastsættes. Yderligere kan tab der er fradragsberettiget også inddrages i det indskydende selskab, såfremt det indskydende selskab ikke ophører. Det samme gør sig gældende i forbindelse med sambeskatning efter bestemmelserne i FUL § 8, stk. 6, 2 pkt., såfremt underskuddet er opstået, mens selskaberne har været sambeskattet. Handelsværdiens fastsættelse skal medtages af det selskab, som underskuddet fremføres til.

7.2.9 Spaltning med eller uden tilladelse

På samme måde som ved aktieombytningen skal der tages stilling til om den skattefrie spaltning skal foretages med eller uden tilladelse fra SKAT. Der kan opstå udfordringer ved udførelsen af spaltningen ved få aktiverne og forpligtelserne i de modtagende selskaber, til at stemme overens med aktiverne og forpligtelserne i de indskydende selskab. Såfremt der ikke ansøges om tilladelse til at foretage en skattefri spaltning, skal de grundlæggende betingelser overholdes og klargøres, inden spaltningen foretages. Spaltning uden tilladelse er typisk anvendt ved spaltning af et holdingselskab eller pengeselskab, da der ofte ikke forligger den tilstrækkelige forretningsmæssige begrundelse og at de fordelte aktiver og passiver typisk vil være forholdsvis overkommelige. Modsat kan det være svære at overholde grenkravet, da betingelsen om at forholdet mellem aktiver og passiver i de modtagende selskaber, skal være i overensstemmelse i de involverede selskaber. Ved udfordringer med disse til at stemme overens, kan der være en fordel ved at ansøge om tilladelse til grenspaltningen.

8 Familien Knudsen og Murermeister K A/S

Erik Knudsen (herefter EK) er grundlægger og direktør af det familieejet selskab, Murermeister K A/S (MK A/S) og har været eneejer af selskabet stiftelsen i år 1988. EK er gift med Astrid Knudsen (herefter AK), og sammen har de en søn, Simon Knudsen (herefter SK). EK er uddannet murer og har tidligere været ansat i et murerfirma i Midtjylland. MK A/S er vokset meget med årene og er med tiden blevet en af de anbefalede og foretrukne underleverandører for de større byggeprojekter her i landet. Gennem vækst i hele selskabets eksistens, har det medført stigning af medarbejdere. Omsætningen i MK A/S har i de seneste fem regnskabsår ligget mellem ca. 60-73 mio. kr., jf. bilag 1. I 2019 havde selskabet ca. 75 medarbejdere og en balancesum på 67.511 t.kr., jf. bilag 2 og 3. Hermed aflægger MK A/S regnskab

efter reglerne i ÅRL for virksomheder i klasse B. EK stiftede sit selskab som et aktieselskab med en nominel aktiekapital på 500 t.kr.

EK har rundet 65 år og efter mange års hårdt arbejde, kan han godt mærke på kroppen, at han så småt skal gøre overvejelser om sin fremtid. Han har lagt en tid og energi i takt med den vækst der har været i hele selskabets levetid og har derfor ikke tænkt over fremtiden. Han ærgrer sig over, at han ikke nøje har planlagt og forberedt selskabets eftertid, når han en dag går på pension. EK har den seneste tid tænkt mere og mere over hvad der skal ske, især fordi han for nylig har læst omkring regerings nye ændringer i loven i forbindelse med generationsskifte. Det går ham lidt på, at han ikke har planlagt et muligt generationsskifte til sin søn i en tidligere fase, efter han opdagede at selskabet kunne få mere nytte af de mildere beskatningsregler før 2020. Andre koncerner har også været interesseret i at opkøbe MK A/S, men gennem rådgivning fra eksperter på området og dialog med sin familie, er EK kommet frem til, at han MK A/S skal videreføres af den næste generation i familien. EK mener at det vil være mest oplagt at overdrage selskabet til sin søn, SK.

SK er 35 år gammel og er gift med Susanne Knudsen, som han har to børn med. Han har arbejdet MK A/S siden han var barn og har i de sidste 10 år været fuldtidsansat. Han har studeret på Aalborg Universitet og er færdiggjort Cand.merc.aud uddannelsen. EK føler sig tryk med SK's langvarige erfaring i selskabet og føler sig sikker i, at sønnike er den oplagte arvtager og han håber samtidig, at børnebørnene en dag også kan drive selskabet videre. MK A/S består i dag af en række afdelinger såsom: Salg, indkøb, drift og økonomi. SK har med sin uddannelsesbaggrund arbejdet de seneste fire år som leder i økonomiafdelingen og har efterhånden arbejdet med ledende roller på tværs gennem flere afdelinger i selskabet og fået bedre overblik over måden senior driver selskabet på, da han siden har været barn, været til stede under mange af MK A/S' generalforsamlinger. EK vil gerne have at overdragelsen af selskabet ikke belaster juniors økonomi situation med mere end nødvendigt. SK har ikke en opsparing eller nogen anden formue der kan bidrage med erhvervelsen af selskabet.

Overdragelsen kan enten ske ved, at EK støtter økonomisk eller ved fremmedfinansiering. Senior har et ønske om at bevare mest mulig kapital i selskabet og samtidig vil han gerne bevarer sin nuværende levestandard sammen med sin hustru AK, når han går på pension. Ved overdragelsen af selskabet er forudsat, at EK har et kapitalbehov på 12.250 t.kr. før skat. Beløbet skal sikre deres pension, således at de kan være økonomisk uafhængige.

8.1 MK A/S' resultatopgørelse

I bilag 1 kan man se selskabets resultatopgørelse over sidste fem år. Regnskabet illustrere de positive resultater som MK A/S har leveret under hele perioden også på trods af en mindre faldende afkastningsgrad og overskudsgrad. Omsætningen er steget løbende i takt med at MK A/S har overtaget større andele af det samlede marked.

8.2 MK A/S' balance

Bilag 2 og 3 viser selskabets balance over de sidste fem år. MK A/S ejer sine egne bygninger. Bygningerne består af kontorer til administrationen, lokaler og et lager opbevaring af materialer og maskiner. Selskabet har i med sine positive resultater, investeret i maskiner og inventar de seneste år. Derudover har EK også valgt at investere i aktier og obligationer med selskabets overskud. MK A/S er i en periode startet med at binde mere kapital i selskabets varebeholdninger, for netop at være bedre stillet end sine konkurrenter til de større projekter og være i forkøbet med de materialer der skal anvendes til de specifikke opgaver. Da byggebranchen generelt lider af sene eller manglende betalinger fra deres kunder, har MK A/S valgt at knytte større ressourcer, til tilgodehavende fra deres debitorer. MK A/S' revisorer har bl.a. foreslået nedskrivninger frem til det kommende regnskab. Selskabets likvide beholdninger ligger på et tilfredsstillende niveau og denne kan benyttes hvis det bliver nødvendigt, samt at det kan give mulighed for at tilegne sig et større nedslag hos deres kreditorer ved at betale kontant. Gennem rådgivning fra eksperter, har selskabet valgt at sænke de likvide beholdninger, ved at indskyde kapital i andet end den øvrige aktivitet.

Selskabet er stiftet med en nominel aktiekapital på 500 t.kr. og EK har i mange år ikke udbetalt udbytter til sig selv, men i stedet investeret i selskabet. Soliditetsgraden er derfor steget og det viser, at selskabet er mere stabil end tidligere, jf. bilag 4. Med den usikkerhed eksisterer i byggebranchen, kan nøgletallet bidrage MK A/S med at skabe større tillid til deres kunder. Forpligtelserne stammer primært fra gæld til banken, realkreditinstituttet, leverandører og udskudt skat. Sammenligner man selskabets omsætningsaktiver med omfanget af gældsforpligtelserne, ligger størrelsen på gælden på et tilfredsstillende niveau, hvilket man likviditetsgraden også viser i bilag 4.

8.3 MK A/S' fremtid

Efter en gennemgang af virksomheds økonomiske resultater, er der gode udsigter for fremtiden. SK har været regnskabschef i en række år og har efterhånden fået en bedre forståelse for selskabets økonomi. Afdelingen har med de nuværende kontrakter og markedsandele udarbejdet budgetter for fremtiden. Selskabet har valgt at øge investeringer i værdipapirer på baggrund af de analyse økonomiafdelingen har udført, da det er bemærket at afkastet fra selskabets investeringer har været faldende de seneste år. Derfor er selskabet blevet mere tilbøjelige til, at ændre deres investeringer og dermed reducere deres risici. Selskabets samlede økonomi over de seneste fem år ligger overordnet på tilfredsstillende niveau. Der er gode muligheder for at gennemføre en potentielt generationsskifte, da selskabet både har en sund økonomi og at SK opfylder rollen som den bedste kandidat til, at erhverve MK A/S. Senior har nogle krav og ønsker i forbindelse med generationsskiftet. EK har et kapitalbehov på 12.250 t.kr. før skat, som han forventer bliver overholdt. Derudover ønsker han ikke, at selskabet og SK ikke lider en større økonomiske belastning end hvad der er nødvendigt.

9 Overdragelse af aktier med succession til børn

Jeg vil nu behandle de muligheder en personlig ejet virksomhed har for, at overdrage sit selskab til barn ved anvendelse successionsreglerne. Som udgangspunkt vil der opstå beskatning hos overdrageren ved overdragelse af aktier, såfremt der er en avance. Dog kan erhververen succederer i overdragerens skattemæssige stilling gennem ABL § 34, som er hjemlen til at overdrage en aktiepost med succession. Dette medfører at overdrageren ikke beskattes af sin aktieavance på overdragelsestidspunktet, idét beskatningen udskydes, indtil erhververen efterfølgende sælger aktierne. Erhververen skal anses for at have købt aktierne til samme pris, på samme tidspunkt, og i samme hensigt som overdrageren, jf. ABL § 34, stk. 2. Successionsbestemmelserne indeholder en række regler til de aktier, som ønskes at overdrages. Reglerne er objektive og vurderingen sker ud fra en række specifikke betingelser. Formålet med regelsættet i ABL § 34 er, at give de virksomheder der er drevet i selskabsform mulighed for, at overdrage selskabet til familien, uden at der opstår skattemæssige forhold som kan forhindre dette (Olesen 2017:74).

9.1 Personkredsen

De parter som overdragelsen kan ske til fremgår i ABL § 34, stk. 1. Nr. 1, der svarer til personkredsen der er omfattet i KSL § 33 C. Ved bestemmelsen kan overdragelsen ved levende live ske til: Børn, børnebørn, søskende, søskendes børn og børnebørn, adoptivbørn, stedbørn eller samleverer som på overdragelsestidspunktet opfylder kravene i BAL § 22, stk. 1, litra d. Definitionen af samleverer i reglen er, personer der har haft samme bopæl som overdrageren i de seneste to år før modtagelsen af aktierne eller at modtageren har haft fælles bopæl med overdrageren i to sammenhængende år og den fælles bopæl kun er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig. Da reglen om overdragelse til personkredsen er udtømmende, kan der ikke overdrages med succession til andre end de netop nævnte personer. Det betyder at børn som udgangspunkt ikke kan overdrage til sine forældre efter § 34, stk. nr. 1. Der kan derfor ikke overdrages til svigerbørn, en svoger eller en svigerinde, idét personkredsen efter ABL § 34, svarer til den personkreds som en personligejet virksomhed kan overdrages til med succession (Den juridiske vejledning 2020-1-F). Før 2009 efter de dagældende regler, var det ikke muligt at reparere et generationsskifte, der ikke var ført i den ønskede retning som senior og junior havde intentioner om, men efter tilførslen af lovhjemlen i ABL § 35 a, er det nu muligt at overdrage aktier eller anparter efter denne "reparationsbestemmelse", når overdragelsen af aktierne sker til en tidligere ejer, gennemføres senest fem år efter den første overdragelse og at den første overdragelse skete med succession (Olesen 2017:75). Hensigten med regelsættet efter forarbejderne er, at bestemmelsen henvender sig til de omstændigheder, hvor modtageren af aktierne efter ABL § 34 bliver syg og dermed ikke kan forsætte driften af virksomheden. Med dette kan overdragelser ved anvendelse af succession, inden for fem år efter overdragelsestidspunktet for den første overdragelse, gå tilbage til den tidligere ejer. Da beskatningen udskydes ved succession indtil det tidspunkt hvor modtageren afstår sine aktier, er det påkrævet, at modtageren er skattepligtig her i landet ved udførelse af succession i medfør til KSL § 1, jf. ABL § 34, stk. 3. I tilfælde af modtageren ikke er skattepligtig her i landet, kan der alene overdrages med succession i det omfang aktierne efter overdragelsen er en del af

en virksomhed, som er skattepligtig for modtageren efter KSL § 2, stk. 1, nr. 4, og i forbindelse med DBO anses for hjemmehørende i et grænseoverskridende land, jf. ABL § 34, stk. 3 (Olesen 2017:75).

9.2 Aktie- og anpartsoverdragelser med succession

Der er et yderligere krav til, at overdragelsen kun kan ske til den ovennævnte personkreds, som skal overholdes, for at der kan overdrages med succession. Kravet er at overdragelsen kun kan ske i form af de værdipapirer der fremgår i ABL § 1, stk. 2, som er: aktier, anparter, andelsbeviser, omsættelige investeringsbeviser og lignende værdipapirer. Alle ejerandele der er omfattet af ABL § 34, kan som udgangspunkt overdrages med succession, dog med undtagelse for aktier og investeringsbeviser mv. udstedt af investeringsselskaber, jf. ABL § 19, jf. ABL § 34, stk.1, nr. 4. En anden betingelse for overdragelsen kan udføres er, at minimumsgrænsen bliver overholdt. Det vil sige at mindst 1 pct. af aktiekapitalen skal overdrages, hvor man i den dagældende regel krævede mindst 15 pct. af stemmевærdien i selskabet, for at anvende succession (Olesen 2017:76). Den nuværende betingelse skal udregnes gennem den nominelle værdi af aktiekapitalen, uanset stemmевærdiens størrelse i selskabet. Ændringen af regelsættet har skabt større harmoni mellem KSL § 33 C og ABL § 34, eftersom der ikke er nogen begrænsning for størrelsen af den mængde aktiekapital der overdrages. Tab der konstateres ved aktieoverdragelsen, kan erhververen ikke succedere i, da der alene kan succederes i gevinst jf. ABL § 34, stk. 4, jf. KSL § 33 C, stk. 3. I dette tilfælde ville det være mere hensigtsmæssigt, at overdrageren i stedet foretager et skatteretligt tabsfradrag, på samme måde ved salg til tredjemand (Den juridiske vejledning 2020-01-F).

Derudover kræver det, at der skal være tale om aktier i en erhvervsmæssig virksomhed ved overdragelse af aktier med succession. Bedømmelsen af hvornår selskabet i betydelig grad drives med passiv kapitalanbringelse, er objektiveret og fremgår i ABL § 34, stk. 6. Et selskab anses for at være en pengetank, hvis enten indtægtskriteriet eller aktivitetskriteriet er opfyldt. Indtægtskriteriet går ud på, at der ikke kan overdrages, såfremt en virksomheds indtægt udgør 50 pct. af selskabets indtægter, som er den regnskabsmæssige nettoomsætning tilført summen af andre regnskabsførte indtægter, opgjort som gennemsnittet af de sidste tre regnskabsår som stammer fra udlejning af fast ejendom eller besiddelse af kontanter, værdipapirer. Aktivitetskriteriet er opfyldt, hvis handelsværdien af aktiviteterne på overdragelsestidspunktet eller opgjort som gennemsnittet af de sidste tre regnskabsår som minimum udgør 50 pct. af handelsværdien af selskabets samlede aktiver., jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 3, jf. stk. 6. En virksomhedsejer kan efter KSL § 33 C overdrage udlejningsejendomme med succession, hvor der i ABL § 34, stk. 1, nr. 3 ikke må overdrages udlejningsejendomme med succession, selvom virksomhedens i betydelig grad har erhvervsmæssig karakter og hvis selskabets virksomhed i høj grad består af passiv kapitalanbringelse. Reglen begrænser muligheden for overdrage aktier som overdragelse til personkredsen, hvis der er tale om et selskab, hvor driften i betydelig grad består af de nævnte aktiviteter. Inden pengetanktesten af et selskab kan foretages, er det nødvendigt at gøre sig nogle overvejelser. Der skal sondres mellem indtægter og aktiver, der vedrører den aktive og passive del af selskabets virksomhed. Indtægterne udgøres af nettoomsætningen med tillæg af andre regnskabsførte indtægter som fx kan være finansielle indtægter herunder valutakursgevinster, renteindtægter,

realiserede kursgevinster på aktiver og obligation eller ekstraordinære indtægter i form af salgsavancer og opskrivninger. Moms, og andre afgifter og skatter, der er direkte tilknyttet med omsætningen skal ikke medregnes. Den skattepligtige indkomst i selskabet medregnes ikke i bedømmelsen, da årsrapporten anses for at give det mest nøjagtige billede af indtægterne. Derfor er det ikke væsentligt om finansielle indtægter eller kursgevinster skal inkluderes til den skattepligtige indkomst, da der udelukkende ses på indtægter uden driftsomkostninger. De finansielle indtægter medregnes brutto og uden fradrag af eventuelle finansielle omkostninger. Handelsværdien skal anvendes ved bedømmelsen af selskabets aktiver, for at skabe et mere retvisende billede af selskabets aktiver. Der kan tages udgangspunkt i SKATs hjælperegler, såfremt der ikke er et grundlag til fastlæggelse af handelsværdien. Der skal i de samlede aktiver i selskabet også medregnes eventuel oparbejdet goodwill, som ikke er bogført. Goodwill vil anses som en del af selskabets aktive virksomhed, da goodwill vedrører driften i selskabet (Den juridiske vejledning 2020-1-F).

Ved koncernforhold skal den samlede koncern medregnes ved væsentlighedsbedømmelsen. Eftersom den eneste aktivitet i et holdingselskab vil være, at eje aktier i datterselskabet, vil der som udgangspunkt ikke være mulighed for succession ved overdragelse af aktierne, idét holdingselskabet i betydelig grad drives af passiv kapitalanbringelse, ved kun at eje finansielle aktiver i form af datterselskabsaktier. Aktierne i holdingselskaber kan dog succederes, hvis enten konsolideringsreglen af datterselskaber eller eliminering af koncernintern udlejning af fast ejendom, er fastsat. Ved konsolideringsreglen af datterselskabet skal afkastet i datterselskabet ikke medtages, når der vurderes om indtægter fra passive pengeanbringelser udgør minimum halvdelen af de samlede indtægter. I stedet fokuseres der på den andel af datterselskabets indtægter, der svarer til ejerforholdet, ved opgørelse af konsolideringen, jf. ABL § 34, stk. 6, 4. pkt. For afkastet og værdien af datterselskabet, hvor holdingselskabet direkte eller indirekte ejer mindst 25 pct. af aktiekapitalen mv. medregnes ikke med i bedømmelsen, men stedet medregnes den del af datterselskabets indtægter og aktiver, som svarer til ejerforholdet, jf. ABL § 34, stk. 6, 3-4 pkt. Der skal ses bort fra den indkomst ved udlejning af fast ejendom mellem holdingselskabet og datterselskabet, da fast ejendom mellem koncernselskaber ikke anses som en udlejningsejendom efter pkt. 5 og 6.

Såfremt en bortforpagtning anvendes til landbrug, gartneri, planteskole, frugtplantage eller skovbrug, jf. VUL § 33, stk. 1 eller 7, vil dette ikke anses som udlejning af fast ejendom, jf. ABL § 34, stk. 1 nr. 3, 2. pkt. De selskaber som udøver næring ved køb og salg af værdipapirer, andelsbeviser eller ved finansieringsvirksomhed, gælder pengetanksreglen ikke, uanset om selskabets aktivitet direkte er knyttet til pengetanksreglen og der kan derfor stadig overdrages aktier mellem personkredsen i ABL § 34, jf. ABL § 34, stk. 5 (Olesen 2017:88). Der er dog forsat betinget af, at overdragelsen udgør mindst 1 pct. af aktiekapitalen.

9.3 Successions konsekvenser for de involverede parter

Enhver afståelse af en aktiepost for en fysisk person, er som udgangspunkt skattepligt, hvis den medfører til en eventuel fortjeneste som aktieindkomst efter de almindelige regler i ABL. Når der

overdrages med succession er de skattemæssige konsekvenser, at der ikke opstår nogen former for beskatning hos overdrageren, jf. KSL § 33 C, jf. ABL § 34. Der kan kun overdrages med succession, hvis der opstår en fortjeneste ved overdragelsen, jf. ABL § 34, 4, der henviser til KSL § 33 C, stk. 3. Det betyder at der ikke kan succederes, såfremt der opstår et tab. Såfremt en aktionær ikke overdrager hele aktiebeholdningen, men kun en del af den, og har erhvervet disse aktier på forskellige tidspunkter og til forskellige anskaffelsessummer, fordeles anskaffelsessummen for hele aktiebeholdningen i det pågældende selskab mv. svarende til forholdet mellem de afståede aktier og de aktier, som den skattepligtige aktionær beholder, jf. ABL § 26, stk. 6 (Olesen 2017:88).

Overdragelser med succession vil medføre til, at overdrageren ikke beskattes, idét modtageren af overdragelsen indtræder i overdragerens skattemæssig stilling, uanset hvornår modtageren afstår aktierne, jf. ABL § 34, stk. 2, 2-3 pkt. Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 763. Af 14. december 1988, at overdragelser med succession er tidsbegrænset og det betyder at overdrageren kan opnå skattefrihed i tilfælde af modtageren afstår aktierne lige efter overdragelsen. Modtageren af de overtagne aktier vil hermed anses for at have erhvervet aktierne på de samme tidspunkter og anskaffelsessummer som overdrageren og træder ind i den eksisterende skat, som aktierne besidder også kaldet den latente skatteforpligtelse. I medfør af ABL § 34, stk. 4, så gælder regelsættet i KSL § 33 C, stk. 4, på samme måde ved anvendelse ved overdragelse af aktier med skattemæssig succession. Det betyder at hvis modtageren har lidt et tab efter ABL §§ 13 eller 14, kan tabet ikke modregne med fortjenesten ved overdragelse af de modtagne aktier. Dette forhindrer at der kan opstå situationer hvor forældre overdrager aktier til sit barn og herefter videresælger aktierne til en uafhængig tredjemand med gevinst. Derfor denne værnreglen blevet indført, så overdragelsens formål ikke alene er, at drage nytte af barnets tab på aktier og hermed reducere fortjenestens beskatning for de overtagne aktier (Olesen 2017:89).

9.4 Meddelelse til SKAT

Overdragelse af aktier med succession kan ske, såfremt SKAT bliver meddelt om dette. Denne meddelelse skal indgives i overdragerens selvangivelse, jf. ABL § 34, stk. 4, jf. KSL § 33 C, stk. 7. Tidligere blev reglen i praksis anvendt således, at hvis SKAT ikke blev gjort opmærksom på overdragelsen, ville den blive anset for skattepligt. Det betød at overdrageren blev beskattet, mens modtageren af aktierne blev anset for at have modtaget aktierne til handelsværdien på overdragelsestidspunktet. Hermed havde en manglende meddelelse til SKAT, væsentlige skattemæssige konsekvenser for overdragelsens involverede parter. SKAT har efterfølgende ændret praksis ved styresignal af 8. april 2011 SKM2011.250SKAT, således at anmeldelseskravet i ABL § 34, stk. 4, jf. KSL § 33 C, stk. 7, fremadrettet ikke som udgangspunkt medfører til, at overdragelsen udløser en automatisk beskatning ved manglende anmeldelse. SKAT skal dog stadig meddeles om, at overdragelsen med succession er sket, men meddelelsen vil fremadrettet kun løfte bevisbyrdemæssige spørgsmål, i henhold til om overdragelsens involverede parter kan fremlægge, at der sket overdragelse med succession. Denne dokumentation vil dog i praksis, typisk fremlægges i form af en gavemeddelelse til SKAT, såfremt

at der er overdraget en gave til modtageren i forbindelse med successionsoverdragelsen (Olesen 2017:90).

9.5 Gaveafgiften

En overdragelse med succession kan ske ved, at modtageren af aktierne betaler hele vederlaget eller ved at erhververen modtager en gave i forbindelse med overdragelsen. Derudover kan overdragelsen også kombineres mellem et vederlag og en gave. Tidligere accepterede SKAT ikke, at de involverede parter ved værdiansættelsen af selskabet, har medregnet den latente skatteforpligtelse som aktierne er tilknyttet. Praksis på området er ændret efter SKM2008.876LSR. Landsretten fastlog ved overdragelser med succession, at den latente skatteforpligtelse skal medregnes, når selskabets handelsværdi skal fastsættes. (Olesen 2017:90). Fremadrettet er retstilstanden ved overdragelse af aktier efter regelsættet i ABL § 34, at de involverede parter frit kan vælge at den latente skat ikke skal medregnes i overdragelsessummen og som alternativt udregne en passivpost, som fratrækkes i gaveafgiften.

Når en gave gives ved overdragelse af aktier efter regelsættet i ABL § 34, vil erhververen blive skatte- eller afgiftspligtig af den modtagne gaves værdi. Når det skal afgøres om modtageren er skatte- eller afgiftspligtig, afhænger det af om gavemodtageren er omfattet af den personkreds der i nævnt i BAL § 22. Ved en sammenligning den nævnte personkreds efter BAL § 22, med personkredsen der benævnes i ABL § 22, medfører dette til, at børn, børnebørn, og samlevende som er omfattet i BAL § 22, stk. 1, litra d, ved virksomhedsoverdragelse, hvor der modtages en gave, skal personkredsen betale en gaveafgiften. Modtager søskende og søskendes børn en gave, vil de ikke være afgiftspligtige efter BAL, men i stedet være skattepligtige efter regelsættet i SL § 4, stk. 1, litra c. Bestemmelserne gælder i overensstemmelse med overdragelse af aktiver efter KSL § 33 C.

Der skal betales 15 pct. i gaveafgift af den andel, der overskrider det skattefrie grundbeløb i et kalenderår. Bundfradraget ved gaveafgift i 2020 ligger på 67.100 kr. jf. BAL §§ 22, stk. 1 og 23, stk. 1 og kan fordobles hvis man er gift. Det er muligt at beregne en passivpost efter reglerne i KSL 33 D ved overdragelse af aktier, hvis overdragelsen er sket med succession efter ABL § 34, jf. BAL § 28, stk. 1. Passivposten kan fratrækkes gaveværdiens afgiftspligt, medmindre det er valgt at aktiernes værdi nedsættes efter værdiansættelsen, svarende til den latente skatteforpligtelse (Olesen 2017:92). En gaves værdi fastsættes til handelsværdien på modtagelsestidspunktet og værdiansættelsen er bindende for de involverede parter, jf. BAL § 27, stk. 1. SKAT kan ændre værdiansættelsen, hvis de vurderer at fastsættelsen ikke svarer til handelsværdien på gavemodtagelsestidspunktet. Ændringen af værdiansættelsen skal ske inden for seks måneder efter anmeldelses modtages, men dog kan fristen udskydes såfremt SKAT inden udløbet af seks måneder kræver yderligere oplysninger for, at tage stilling til værdiansættelsen, jf. BAL § 27, stk. 2. Såfremt SKAT anmoder om yderligere oplysninger, suspenderes fristen i de antal dage, der forløber, indtil skat modtager de pågældende oplysningen (Serup 2019:309). Bedømmelsen af hvad de nødvendige oplysninger skal indeholde ligger i konkret vurdering fra sag til sag, da der ikke eksisterer nogen fast praksis på dette område. Alle gaver modtaget i et kalenderår, som overskrider grundbeløbet, skal anmeldes til SKAT. Både gavegivere og gavemodtager

skal indgive anmeldelsen senest den 1. maj i det efterfølgende år, jf. BAL § 26, stk. 1. Såfremt overdragelsen ikke anmeldes rettidigt, kan SKAT selv foretage en skønsmæssig vurdering af værdiansættelsen af gaven. Såfremt dette er tilfældet skal gavegiver og gavemodtager senest fire uger fra underretningsdatoen om skønsmæssig værdiansættelse informere SKAT om, at den skønsmæssige vurdering er for lav, jf. BAL § 26, stk. 3. Fristen kan tidligst regnes fra den oprindelige anmeldelsesfrist, jf. BAL § 26, stk. 1, jf. stk. 4. Såfremt SKAT ikke ændre værdiansættelsen inden for seks måneder, vil den anmeldte værdi være bindende for realisationsbeskatningen og gaveafgiften (Serup 2019:309). Gaveafgiften skal betales fra det tidspunkt som gaveanmeldelsen er indgivet. Det er modtageren af aktierne som står for betalingen af gaveafgiften, men både gavegiver og gavemodtager hæfter solidarisk for betaling, jf. § 30, stk.1. Hermed kan gavegiver betale for gaveafgiften for gavemodtager og som udgangspunkt gøre gaven afgiftsfri for modtageren, jf. BAL § 24, stk. 5. Gaveafgiften skal betales rettidigt, men i omstændigheder hvor der er skyldige gaveafgifter, vil der tillægges renter og omkostninger. Skyldige gaveafgifter kan inddrives hos gavegiver eller gavemodtager efter reglerne i love om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. BAL § 39, stk. 3. Overdragelsens involverede parter kan klage til Landsskatteretten, hvis de er uenige over SKATs vurdering. Skatteankestyrelsen skal modtage klagen inden for tre måneder efter den afgørelse der klages over, SFL § 35 a, stk. 3.

En gavemodtager som modtager en gave i form af aktier eller en erhvervsvirksomhed efter gældende ret, såfremt betingelserne i ABL § 34, stk. 1, nr. 2 og 3., jf. stk. 5 er opfyldt, har mulighed for at vælge en afdragsordning på det betalingspåkrav der er tilknyttet aktierne i forbindelse med gaveafgiften. Den afdragsvise betaling af afgiften fordoblet fra maksimalt 15 år i 2019 til maksimalt 30 år i 2020 for en selvstændig erhvervsvirksomhed og det forudsættes, at der afdrages lige store beløb hvert år. Henstandsbeløbet forrentes med 1 pct. over standardrenten pr. år efter SEL 11 B, stk. 2, dog må den årlige minimumsrente mindst være 2,5 pct. Afdraget og rente skal betaliges på samme tid, jf. BAL § 36, stk. 1. Gavemodtager skal ikke som tidligere ansøge om tilladelse til at indgå en henstandsordning, eftersom der er indført et retskrav på henstand (Folketingen 2019-B).

9.6 Beregning af passivposten og den latente skatteforpligtelse

Når en aktiepost overdrages med succession, jf. ABL § 34, og der ved overdragelsen gives en gave, er det muligt at medregne en passivpost i medfør KSL § 33 D. Denne passivpost skal fradrages ved beregningen af den gaveafgiftspligtige værdi. Betingelsen er at den udskudte skat ikke allerede er modregnet ved aktiernes værdiansættelse. Passivposten kan ikke fradrages, såfremt der ikke ydes en gave ved overdragelsen af virksomheden. Passivposten kan heller ikke fradrages i salgssummen, hvis der betales med et gældsbrief eller med kontanter (Den juridiske vejledning 2020-1-G). Der er derimod ikke hjemmel til at nedsætte passivposten, såfremt overdragelsen sker ved en kombination af en gave og gældsbrief/kontantbetaling, hvorfor passivering af hele den latente skat skal indregnes ved beregningen af gaveafgiften (Olesen 2017:61).

Formålet med passivposten er, at den reducerer værdien af det overdragne aktiv ved opgørelsen af gavens størrelse for den afgiftspligtige. Passivposten viser at aktivets værdi, er mindre end den fastsatte

haldelsværdi ved værdiansættelsen af virksomheden, fordi modtageren har overtaget kravet til at betale skat af værdistigningen, som også gælder i overdragerens ejertid (Michelsen, et al. 2017:655). Passivposter skal beregnes på grundlag af den lavest mulig skattepligtige fortjeneste, som ville være realiseret ved et salg til en uafhængig tredjemand, jf. KSL § 33 D, stk. 2. Den beregnede passivpost efter KSL § 33 C, skal udgøre 30 pct. af den beregnede fortjeneste i KSL § 33 D, stk. 2, som er skattepligtig eller ville være fremkommet ved et salg til en tredjemand, jf. KSL § 33 D, stk. 3, 1. pkt. Hvis den beregnede fortjeneste er skabt gennem aktieindkomst, skal fortjenesten beskattet med 22 pct., jf. KSL § 33 D, stk. 3, 2 pkt. Herudover er SKATs beregninger af passivposter bindende for gavegiver og gavemodtager, medmindre at der klages efter reglerne i SFL, jf. KSL § 33 D, stk. 7 (Olesen 2017:93).

Der eksisterer et alternativ til passivposten i forbindelse med generationsskiftet. Der kan beregnes en latent skatteforpligtelse som alternativ, som kan fastsætte kursen af den udskudte skat. Denne eksisterende skattepligt, som er udskudt, og som selskabet forpligtet til at betale, vil give modtageren som indtræder i overdragerens skattemæssige stilling, mulighed for at få reduceret handelsværdien. Såfremt der ved overdragelsen indgår en gave, kan bestemmelsen anvendes og hermed gøre krav på reduktion efter regelsættet i KSL § 33 D. På baggrund af afgørelsen i SKM2008.876LSR har Skatteministeriet udsendt et styresignal, SKM2011.406SKAT, hvor det er præciseret, at der ved værdiansættelsen af et aktiv, uanset om det overdraget som en hel eller delvis gave, ikke både kan gives nedslag for den beregnede passivpost, jf. KSL § 33 D, og for udskudt skat, jf. KSL § 33 C (Michelsen et al. 2017:656). Hermed kan de involverede parter frit vælge den metode der giver det største nedslag i gaveafgiften.

Modtageren skal beregne en kurs på den latente skatteforpligtelse, der påhviler overdragne aktier med skattemæssig succession. Kursfastsættelsen sker på grundlag af Landsskatterettens afgørelse i SKM2008.876LSR. I afgørelsen er der udtalt, at latent skatteforpligtelse ikke er udtryk for en reel betalingsforpligtelse, men i stedet en eventualforpligtelse. I Den juridiske vejledning, punkt C.C.6.7.2 fremgår det, at fastsættelsen af kursen kan ske ved at: Eventualforpligtelsen skal kursfastsættes sådan, at overdragelsessummen afspejler handelsværdien i fri handel. En kursfastsættelse til kurs 100 vil ikke afspejle eventualforpligtelsens handelsværdi, der må antages at ligge under 100. Kursfastsættelsen af skatteforpligtelsen skal fremgå i overdragelsesaftalen mellem de involverede parter i overdragelsen. I de enkelte tilfælde vil SKAT foretage en vurdering af kursfastsættelsen af eventualforpligtelsen gennem en prøvelse. Disse vurderinger vil variere i de enkelte sager, men gennem en række afgørelse har SKAT fundet nogle faktorer der kan have betydning for, om fastsættelsen af kursen skal være tættere på kurs 100 eller lavere. De faktorer der indgår i værdiansættelsen af den latente skat er: Kursen er under 100, modtagerens forventede ejertid, selskabets levetid, markedsrenten og selskabets indtjeningsevne.

Den udskudte skat i årsregnskabet for 2019 ligger på 3.120 t.kr. Eftersom EK regner med at bibeholde sine andele i selskabet i en række år, og herefter overdrage disse ejerandele til sit barn, vil dette føre hen til en kursværdi som er betydeligt lavere end 100. Men på grund selskabets robuste indtjeningsevne og langvarige livstid, vil dette medføre til en stigning i kursværdien. Disse faktorer har medført til, at vælge en kursværdi på 70, da det ligger sted mellem 50 og 100. Som nævnt kan gavemodtageren selv

vælge om gaveafgiften skal nedsættes med passivposten eller den latente skatteforpligtelse og med fordel vælge den metode der giver det største nedslag i gaveafgiften.

9.7 Delkonklusion

Der er blevet redegjort for reglerne for overdragelse med succession efter regelsættet i ABL § 34. Knytter man bestemmelserne til specialet og det fiktive selskab MK A/S, kan man til starte med at nævne at SK, der er søn til EK, tilhører personkredsen i regelsættet ABL § 34, og BAL § 22, stk. 1. Hermed kan EK give SK en gave, uden at EK bliver skattepligtig, jf. SL § 5, stk. 1, litra b. EK kan årligt give SK en gave skattefrit, op til det årlige bundfradrag som ligger på 67.100 kr. i 2020 og kan fordobles, såfremt begge forældre har mulighed for at give gaven. Det betyder at SK kan modtage en skattefri gave op til 134.200 kr. årligt, jf. BAL § 24, stk. 5. Modtager SK gaver der overstiger det årlige bundfradrag, vil disse overskredne beløber tillægges en gaveafgift, der efter de nye satser er tilbagerullet til 15 % efter regerings nye regler i BAL § 23, stk. 1. Efter de nye regler kan SK, såfremt det ønskes, opnå henstand for betalingen op til 30 år. Henstandsbeløbet vil forrentes årligt med en rentesats på 1 pct. over Nationalbankens diskonto som ligger på 0,00 pr. år. (Nationalbanken 2020), dog kan den årlige minimumsrente mindst være 2,5 pct., jf. BAL § 36, jf. SEL § 11 B.

Hensigten er at EK skal overdrage alle aktierne i selskabet til SK, således at SK kan overtage hele ejeskabet og være eneejer. Da kravet ved den enkelte overdragelse af aktier, mindst skal udgøre 1 pct. af aktiekapitalen, jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 2, må det konkluderes at overdragelsens at dette ikke giver anledning til udfordringer. Når der overdrages med succession, vil SK træde ind i EK's skattemæssige stilling. Da SK nu er den gaveafgiftspligtige kan han frit vælge, at nedsætte gaveafgiften ved anvende passivposten, jf. KSL § 33 D, eller den latente skatteforpligtelse, jf. KSL § 33 C. Hvis SK vælger at anvende den latente skatteforpligtelse, skal den kursfastsættes efter rådgivning fra SKAT. Kursen skal fastsættes under kurs 100, da man ikke anser den latente skatteforpligtelse som en reel skatteforpligtelse, men i stedet en eventualforpligtelse. SK kan også vælge at beregne passivposten som den anden mulighed, ved at nedsætte gaveafgiften med den fremtidige skattepligt, som aktierne er tilknyttet. Da den beregnede fortjeneste er skabt gennem aktieindkomst, skal gevinsten beskattes med 22 pct., jf. KSL § 33 d, stk. 3, 2. pkt.

MK A/S drives ved at bygge og vedligeholde huse af sten. Denne aktivitet er selskabet primære indtægtskilde, men i de seneste år har EK yderligere valgt, at investere mere i aktier. Virksomhedskravet skal være opfyldt efter pengetanksreglen, jf. ABL § 34, stk. 6, før EK kan overdrage selskabet med succession. I bilag 8 kan man se at gennemsnittet over de sidste tre regnskabsår af de finansielle indtægter, ligger på 12,8 pct. Efter pengetanksreglen anses selskabet ikke som et pengetank, da de finansielle indtægter kun udgør 12,8 pct. af de samlede indtægter og holder sig inden for indtægtskriteriet som ligger på 50 pct. eller mere. Der i bilag 9 også lavet en pengetanktest, for at vise MK A/S overholder aktivitetskriteriet i regnskabsåret 31.12.2019. Selskabets gennemsnitlige aktive aktiver over de sidste tre regnskabsperioder udgør 82,5 pct. af handelsværdien af selskabets samlede

aktiver. Aktivitetskriteriet er overholdt, da aktiverne på overdragelsestidspunktet er over minimumskravet på 50 pct.

Det kan hermed konkluderes at MK A/S lever op til indtægts- og aktivitetskriteriet, og kan hermed anses for at have overvejende grad af erhvervsmæssig karakter. Med dette kan EK hermed overdrage sit selskab med succession til SK uden at blive beskattet af aktieavancen på overdragelsestidspunktet. SK indtræder i EK's skattemæssige stilling og beskatningen udskydes, indtil SK efterfølgende videresælger aktierne.

10 Værdiansættelse af MK A/S

Alle overdragelser skal efter det skattemæssige udgangspunkt altid ske til den aktuelle markedsværdi. Parternes aftalte værdi anses som udtryk for markedsværdien, såfremt der ikke er et interessefælleskab mellem disse parter, medmindre der er specifikke holdepunkter for, at den aftalte værdi mellem parter adskiller sig betydeligt fra skønnede markedsværdi. Udgangspunktet gælder også ved et generationsskifte til medarbejdere og mellem søskende, jf. Skatteministeriets svar til Skatteudvalgets lovforslag L194/2002, samt SKM2007.921SR og SKM2008.59SR (Serup 2019:240). Ved generationsskifte inden for den nære familiekræds vil værdiansættelsen give anledning til udfordringer, eftersom parterne typisk vil være interesseforbudne og at disse heraf kan være motiveret af et ønske om at minimere eller undgå en eventuel gaveafgift. Det er udfordrende at værdiansætte unoterede aktier i et familiejet selskab, da de involverede parter ikke har modstående interesser, samt at disse aktier ofte ikke har været en del af omsætningen. SKAT er særlig opmærksom på denne problemstilling og har derfor udstukket nogle retningslinjer for fastlæggelse af handelsværdien, som sker i form af værdiansættelsescirkulærer. Er der værdiansat efter cirkulærer og vejledning fra myndigheden, er det SKAT som skal bevise at værdiansættelsen skal ændres. Såfremt der er uenighed omkring værdiansættelsen mellem SKAT og de involverede parter, vil dette afgøres af domstolene efter indhentelse af syn og skøn.

Skattedepartementet har frem til den 5. februar 2015 ophævet punkt 17 og 18 i værdiansættelsescirkulæret fra 1982, fordi man mente værdiansættelsen blev lavere når man anvendte formueskattekursen, som betød at en lavere værdi skulle beskattes ved overdragelser mellem de interesseforbudne parter (Olesen 2017:95). Formueskattekursen kan derfor ikke anvendes når unoterede aktier skal værdiansættes ved overdragelser inden for familiekrædsen især mellem forældre og børn. 1982-cirkulæret anvendes kun ved overdragelser ved fast ejendom inden for den personkræds, der er omfattet af cirkulæret, jf. BAL § 22-kræds. 2000-cirkulærene skal i stedet anvendes, når unoterede aktier og anparter mellem interessefællesskaber skal værdiansættes, da disse vejledninger tager udgangspunkt i den indre værdi i selskabet og tillægger denne værdi med goodwill samt øvrige merværdier.

Den 21. august 2009 udsendte SKAT en ny vejledning for værdiansættelse⁸ af virksomheder og goodwill mellem uafhængige parter, der har fælles interesser (Olesen 2017:19). Vejledningen anvendes også ved koncerninterne overdragelser omfattet af LL § 2, samt mellem uafhængige parter, der ikke har modsatrettede interesser. Disse parter kan fx være søskende. Overdragelser foretaget mellem de interesseforbudne parter som er underlagt reglerne i LL § 2, skal ske på markedsvilkår og det skal være muligt, at opgøre disse overdragelse mellem uafhængige parter. Når der overdrages mellem forældre og børn/børnebørn samt samlevere, hvor der foreligger en gave, kan 1982-cirkulæret kun benyttes, hvis der overdrages en fast ejendom. Når der sker overdragelser af virksomheder samt unoterede aktier mellem den gaveafgiftspligtige personkreds i BAL § 22, skal 2000-cirkulærene anvendes. Ved koncerninterne handler, bør det vurderes om det skal være 2000-cirkulærene eller transfer pricing-vejledningen som skal anvendes. Overdragelse mellem transfer pricing-vejledningen og 2000-cirkulærene kan godt være sammenfaldende og dette kan påvirke SKATs vurdering, når værdiansættelsen skal godkendes. Ved overdragelser i familiekredsen, jf. SFL § 28, har parterne mulighed for at tage skatteforbehold, så aftalen kan fastholdes eller at partnere træder tilbage fra den, hvis SKAT foretager korrektion af værdiansættelsen. Der kan søges bindendes svar fra SKAT, for at undgå at SKAT ændre på værdien. Såfremt værdien godkendes og svaret ændres i værdien, vil dette være bindende for SKAT og kan ikke ændret på senere tidspunkt (Olesen 2017:18).

Der vil nu tages udgangspunkt i værdiansættelse efter 2000-cirkulærer, grundet afhandlingens fokuspunkt omkring generationsskiftet af unoterede aktie overdragelser mellem familiekredsen.

10.1 Værdiansættelse af unoterede aktier - TSS-cirkulære 2000-09

Efter punkt 17 og 18 blev ophævet i 1982-cirkulæret, skal unoterede aktier og anparter værdiansættes efter TSS-cirkulæret 2000-09. Når værdien af unoterede aktier skal fastsættes, så har udfordringen ofte været, at handelsværdien ikke kendes f.eks. fordi aktierne ikke har været omsat. Derudover er det endnu vanskeligere, såfremt der sker en overdragelse og de involverede parter ikke har modsatrettede interesser. Hvis handelsværdien af de unoterede aktier ikke kendes, kan der tages udgangspunkt i cirkulærets vejledende hjælperegul (Den juridiske vejledning 2020-1-I).

Som udgangspunkt beregnes aktiernes værdi, som summen af værdierne af de enkelte aktivposter i selskabet, minus de respektive gældsposter i selskabet. Herefter tillægges den opgjorte værdi med værdien af goodwill. Således anvendes der et substansprincip i henhold til hjælpereglen. Opgørelsen skal foretages på baggrund af den indre værdi der fremgår i selskabet seneste årsregnskab. Disse regnskabsposter skal korrigeres:

- Fast ejendom
 - *Den regnskabsmæssige post for ejendomme erstattes med den seneste kendte offentlige ejendomsvurdering. Eventuelle ombygningsudgifter medtages såfremt disse ikke er en del af ejendomsvurderingen. Udenlandske ejendomme medtages til den bogførte værdi.*

⁸ Transfer pricing-vejledningen

- *MK A/S har ikke nogen ejendomme i udlandet derfor. Selskabet ejer en domicilejendom her i landet og der er foretaget en ejendomsvurdering på denne ejendom ultimo af regnskabsåret 2019 (31.12.2019). Værdien er i alt 29.130 t.kr.*
- **Associerede selskaber**
 - *Beholdninger af unoterede aktier/anpartar i associerede selskaber og i tilknyttede virksomheder medtages til værdien opgjort efter hjælpereglen, når handelsværdien er ukendt*
 - *Begreberne associerede selskaber og tilknyttede virksomheder defineres i overensstemmelse med lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab mv.*
- **Goodwill og andre immaterielle aktiver**
 - *Vedrørende fastsættelse af goodwill henvises til de retningslinjer der fremgår af TSS-cirkulære (2000-10).*
 - *MK A/S' goodwill er den 31.12.2019 opgjort til 12.646 t.kr. som der vil komme nærmere ind på i næste afsnit. Beregningen fremgår i bilag 7.*
- **Udskudt skat**
 - *Beregnet udskudt skat (netto) medtages og reguleres under hensyntagen til ovennævnte korrektioner. Negativ udskudt skat kan medtages, dog kun til en værdi under pari.*
- **Andre forhold**
 - *En eventuel bogført værdi af egne aktier medtages ikke i beregningen af den indre værdi. Ved beregningen af kursen reduceres den nominelle aktiekapital med den andel, som de egne aktier repræsenterer (Den juridiske vejledning 2020-1-I).*

Udfaldet ved brug af hjælpereglen kan fraviges i sin helhed eller som enkeltposter, hvis det formodes at være relevant og essentielt. Fra den 1. juli 2017 skal Skattestyrelsen godtgøre, beregninger efter cirkulærene 2000-09 og 2000-10 der giver et misvisende billede af handelsværdien (Den juridiske vejledning 2020-1-J). I praksis er udfordringen mellem SKAT og selskaberne, at cirkulærene ikke tilstrækkelige behandler den indtjening selskaberne forventer i fremtiden. Hvis man kigger på MK A/S' stigende resultater, vurderes det til at de fremtidige indtjeninger godt kan anvendes.

Det antages at cirkulæret 2000-09 godt kan benyttes, da MK A/S ikke har nogen andre immaterielle aktiver ud over goodwill. De vejledende anvisninger for 2000-09-cirkulæret kan derved værdiansætte de unoterede aktier i MK A/S. Egenkapitalen for selskabets senest årsregnskab anvendes og denne skal justeres efter de nævnte vejledninger. Som det fremgår i beregningerne i bilag 6, er handelsværdien i

MK	A/S	opgjort	til	63.542	t.kr.
----	-----	---------	-----	--------	-------

10.2 Værdiansættelse af goodwill - TSS-cirkulære 2000-10

Ligningsrådets vejledende anvisning til værdiansættelse af goodwill, kan danne udgangspunkt for skønnet over handelsværdien, ved overdragelse af goodwill mellem parter der ikke har modstående interesser. Goodwill som handles mellem interesseforbudne parter, skal værdiansættes efter et skøn over handelsværdien under hensyntagen til samtlige omstændigheder ud fra de konkrete tilfælde, som er kendt på tidspunktet for værdiansættelsen. I de konkrete omstændigheder hvor der ikke er faste

kutymen eller retningslinjer for værdiansættelsen af goodwill, skal den angivne beregningsmodel i 2000-10-cirkulæret anvendes. Denne beregningsmodel er udtryk for en standardiseret beregning af goodwill. Der kan derfor være konkrete omstændigheder, som gør modellen mindre nyttig. I disse tilfælde skal værdien justeres således, at den svarer til den pris som man forventer en uafhængig tredjemand vil betale for goodwillen. Det afgørende for anvendelsen af modellen er, om den giver et retvisende billede af værdiansættelsen af goodwill og om der nogle forhold i omstændigheden, der skal tages højde for. Der skal særlig tages højde for, den reelle værdi som goodwillen bliver solgt til. Der skal i beregningen tages udgangspunkt i de regnskabsmæssige resultater for de sidste tre regnskabsår, jf. reglerne i ÅRL. Selskabet kan også tage afsæt i deres skattepligtige indkomst for de sidste tre indkomst år og anvende dette som udgangspunkt for beregningen, hvis regnskabet ikke udarbejdes efter ÅRL. Anvendes denne mulighed, er det nødvendigt at opgøre de regnskabsmæssige resultater flere år før overdragelsen, så opgørelsen af de regnskabsmæssige afskrivninger opgøres korrekt. Anvender man reglerne i ÅRL, skal der tages udgangspunkt i de regnskabsmæssige resultater før skat, hvor følgende poster skal justeres (Den juridiske vejledning 2020-1-H):

- (-) medarbejdede ægtefælle
- (-) finansielle indtægter
- (+) finansielle udgifter
- (+) forskudsafskrivninger
- (+/-) andre ikke skatterelevante poster i ÅRL
- (+) afskrivninger på tilkøbt goodwill

Det justerede resultat for regnskabsåret for tre år før overdragelsen, skal ganges med én. Derefter skal det justerede resultat for regnskabsåret for to år siden, ganges med to. Til sidst skal det justerede resultat for regnskabsåret for seneste regnskabsår, ganges med tre. Den samlede regulerede indkomst, er med denne metode ganget med seks, hvorfor en vægtet gennemsnitsindtjening fremkommer, ved at dividere de regulerede indkomster med seks. Såfremt der konstant har været resultatmæssige udviklinger, inden for de sidste tre regnskabsår, der bliver lagt til grund for beregning, skal et tillæg/fradrag beregnes for udviklingstendensen. Denne beregning tager udgangspunkt i den udvikling, der har været fra det regnskabsår for tre år før overdragelsen, indtil det sidste før overdragelsen. Udtrykket for gennemsnittet af udviklingen i de to perioder (1-2 og 2-3) divideres den samlede udvikling med to. Herefter skal det beregnede tillæg/fradrag medregnes til den vægtede gennemsnitsindtjening og hvis goodwillværdien er negativ efter tillægget eller fradraget, skal den som hovedregel opsættes til 0 kr.

Efter udviklingstendensen er indregnet, udgør halvdelen af det herefter kommende beløb driftsherreløn, som skal fratrækkes i den gennemsnitlige indkomst. Driftsherreløn kan dog ikke fradrages, hvis virksomheden der overdrages drives i selskabsform, da man må regne med at alle ansatte har modtaget løn for det arbejde de har ydet i selskabet. Når fradraget for driftsherreløn er beregnet, fratrækkes en forrentning af alle aktiver i virksomhedens seneste balance før overdragelsen, undtagen aktiver som ikke tilhører driften, såsom: pantebreve, obligationer og værdier af tilkøbt goodwill som er bogført. Procentsatsen for forrentningsrenten, bliver fastsat til den kapitalafkastsats der gælder for

overdragelsestidspunktet, samt et tillæg på tre pct., jf. VSL § 9 (Den juridiske vejledning 2020-1-H). Der tages udgangspunkt i kapitalafkastsatsen for satsen i 2019, idét satsen for 2020 endnu ikke er offentliggjort. Satsen for 2019 ligger på nul pct. (Skatteministeriet 2020-A) og den samlede forrentning for de driftsfremmede aktiver udgør derfor tre pct.

Herefter fremkommer den endelige goodwillværdi ved, at anvende en kapitaliseringsfaktor. Kapitaliseringsfaktoren udtrykker forholdet mellem det forventede årlige afkast, i form af en forrentningsprocent og goodwillens forventede levetid. Derefter vurderes hvor mange år det kan forventes, før den erhvervede goodwill kan give et afkast. Forrentningen bliver fastsat til den kapitalafkastsats der er gældende på overdragelsestidspunktet, jf. VSL § 9, samt et tillæg på otte pct. (Den juridiske vejledning 2020-1-H). Vi anvender igen kapitalafkastsatsen for 2019 og hermed fastsættes den samlede forrentning på otte pct. Goodwillens levetid kan variere og derfor ansættes kapitaliseringsfaktoren i forhold til den konkrete omstændighed. Goodwillens levetid vurderes længere for produktioner eller salg unikke produkter/tjenesteydelser. For produktion eller salg af standardiserede og masse producerede produkter, vil disse have den modsatte effekt og hermed forkorte goodwillens levetid.

MK A/S er underleverandører af fliser og klinker til større projekter i hele landet og med flere ressourcer og bedre økonomi, skiller de sig ud fra de mindre konkurrenter. Grundet selskabets vækst og mangeårige erfaring, vil udgangspunktet i goodwillen ansættes til syv år. Følgende formel anvendes for at opgøre MK A/S' goodwill:

$$\sum_{t=1}^n \frac{(1 - \frac{t-1}{n}) + (\frac{n-1}{n})}{2} * (1+r)^{-t}$$

Levetiden for goodwillen angivet til at være er syv år og derfor skal "n" i formlen være 7. Som nævnt er den samlede forrentningsprocentsats otte pct. og derfor skal "r" i formlen være 0,08. Tallene angives i formlen og selskabets kapitaliseringsfaktor, er:

$$\sum_{t=1}^7 \frac{(1 - \frac{t-1}{7}) + (\frac{7-1}{7})}{2} * (1 + 0,08)^{-t} = 2,83$$

Hermed kan MK A/S' goodwill fastsættes med en kapitaliseringsfaktor på 2,83. I bilag 7 er goodwillen for MK A/S' seneste regnskabsår værdifastsat til 12.646 t.kr.

10.3 Delkonklusion

Aktierne, der overdrages i forbindelse med generationsskiftet, sker mellem parter der ikke har modstridende interesser, som kan påvirke fastsættelsen af MK A/S' handelsværdi. Handelsværdien af aktierne skal som udgangspunkt fastsættes på samme måde som ved overdragelser mellem uafhængige parter, der ikke er interesseforbundne, eftersom de hver især ønsker at få optimalt ud af en handel. Transaktioner mellem interesseforbundne parter skal ske på samme måde, som var de uafhængige også kaldet armslængdeprincippet, jf. LL § 2. Frem til den 5. februar 2015 blev formueskattekursen anvendt til at fastsætte værdien af de unoterede aktier. Punkt 17 og 18 i 1982-cirkulæret er blevet ophævet efter, at det blev vurderet at handelsværdien blev fastsat til at være lavere værdi ved anvendelse af

formueskattekursen. Virksomheder med begrænsede immaterielle aktiver skal fremover værdiansættes efter 2000-cirkulærerne. SKAT er også skeptiske med denne metode, idét de anser den handelsværdi som fastsættes efter 2000-cirkulærerne, viser et billede af selskabernes historiske resultater. SKAT mener at denne handelsværdi i begrænset omfang tager højde for de fremtidige overvejelser, og derfor er handelsværdien udtryk for, at selskabet forventer at skabe de historiske resultater for fremtiden. Den 21. januar 2009 offentliggjorde SKAT en tranfer pricing-vejledning til at løse disse begrænsninger (SKAT 2019-A). Vejledningen skal anvendes på de områder hvor 2000-cirkulærerne ikke findes at være anvendelige ved fastsættelse af handelsværdien. Handelsværdien kan hermed opgøres efter to forskellige værdiansættelsesprincipper. En af værdiansættelsesmodellerne er en baseret på indkomsten (SKAT 2019-B). Den fremtidige indkomst fastlægger handelsværdien for den indkomstbaserede metode. DCF-modellen angives i vejledningen som er en indkomstbaseret værdiansættelsesmodel (SKAT 2019-C). Handelsværdien opgøres som den tilbagediskonterede værdi, af de forventede fremtidige frie pengestrømme.

MK A/S er et mindre selskab som vækster og ligger på et tilfredsstillende indtjeningsniveau. Derudover har selskabet begrænsede immaterielle aktiver, ud over goodwill og derfor vil handelsværdien findes gennem 2000-cirkulærerne. MK A/S handelsværdi efter er opgjort til 63.492 t.kr. Hvis SKAT anser at selskabets handelsværdi ikke er fastsat korrekt og at kravene ved fastsættelsen kan kobles med parter der interesseforbudne, kan SKAT ændre fastsættelsen. Det er overdragelsens involverede parter der skal der skal meddele SKAT om fastsættelsen af værdien og fra dette tidspunkt og seks måneder frem, har SKAT mulighed for at ændre værdiansættelsen. De involverede parter kan inden overdragelsen søge om et bindende svar fra SKAT og denne vil være bindende medmindre SKAT fortager en korrektion af denne.

11 A/B-modellen

A/B modellen vil i generationsskiftemæssig sammenhæng typisk blive anvendt som forberedelse af generationsskiftet af aktier i et selskab, på den måde, at eneaktionæren (forælderen) ved en vedtægtsændring opdeler kapitalandelene i forskellige klasser. Selvom modellen ikke direkte er lovfæstet, så er den i praksis ofte anvendt, ved en kombination mellem skatte- og selskabsretten. I SKM2003.66LR blev modellen efter Ligningsrådets opfattelse, accepteret i skattemæssig henseende, med forudsætning af at rente- og risikofaktoren skulle medregnes af A-aktionærenes forlods udbyttet (SKAT 2013). Modellen forbereder en opdeling af selskabskapitalen i A-aktier og B-aktier og som nævnt skal forlods udbyttet tillægges A-aktierne. Det betyder at B-aktierne først krav på at udbytte, når denne forlods udbyttet er indfriet.

Opdelingen af kapitalen medfører til, at B-aktierne kan modtages til en lavere overdragelsesværdi, idét modtageren kan erhverve disse aktier uden stemmeret, til kurs 100. Overdrageren beholder A-aktierne for at sikre bibeholdelsen af selskabets nuværende værdi og den fortsatte indflydelse i selskabet. Tanken bag opdelingen er, at overskuddet skal overskride den forrentning der skal ske af den forlods udbyttet. Forlods udbytteretten kan opløses når den enten er optjent og overskuddet er fordelt til A-aktionæren

eller når forlods udbytterette perioden udløber. Når aktieklasserne opløses, kan B-aktie modtageren afgøre om A-aktierne selv skal erhverves eller om at det udstedende selskab skal opkøbe disse (Gorissen F. 2019). Skatteretligt er modellen anvendelig, når overdrageren som minimum bibeholder 10 pct. af selskabskapitalen. Opfyldes betingelserne for datter- eller koncernselskabsaktier efter ABL §§ 4 A og 4 B, vil der være mulighed for, at modtage udbytter skattefrit fra selskabet. Betingelsen er, at gevinsten skal udloddes til et selskab. Det er udslagsgivende at A-aktionæren som modtager forlods udbyttet, skal stemme overens med handelsværdien på den andel af selskabet, der skal overdrages, jf. SKM2015.195R (Serup 2019:104).

Samtlige kapitalandele skal som udgangspunkt have lige ret, dog kan ændringer i vedtægterne ændre opdelingen af aktieklasserne. I så fald skal vedtægterne angive forskellen, de enkelte aktier er tilknyttet og omfanget af den enkelte klasse, jf. SSL § 45. Vedtægtsændringer kan anses som en afståelse, jf. ABL § 30 stk. 1, hvis det gennem opdelingen af aktieklasser fører til en ændring af kapitalen. Såfremt der sker en afhændelse, vil denne være skattepligtig. Opdeling af aktieklasserne vil som udgangspunkt ikke føre til beskatning ved en afståelse, medmindre der formueforskydes mellem aktionærerne. Vedtægtsændringer vil ikke medføre til formueforskydning, hvis der kun er en hovedaktionær grundet udbytteretten ophører efter den er udlignet (Revisionsfirmaet Ø s.d.). Skatterådet bekræftede at en påtænkt vedtægtsændring, hvor der var fortaget en opdeling af kapitalen, kunne gennemføres uden skattemæssige konsekvenser, jf. SKM2010.2SR og SKM2015.375SR (Michelsen 2017:1033). Det er væsentligt at aktieklasserne opdeles før der indtræder nye kapitalejere, således at overdrageren ikke bliver skattepligtig. I SKM2015.274SR fandt Skatterådet frem til, at vedtægtsændringer ikke førte til, at aktierne skulle anses for være afstået og salget af B-aktierne ville først være sket på det reelle afståelsestidspunkt (Michelsen 2017:1033). Det er derfor afgørende, at den forlods udbyttet er værdiansat til handelsværdien, da omfanget af denne fastlægger værdien af B-aktierne. Ligningsrådet fandt frem til i SKM2004.416LR, at den forlods udbyttet skal fastsættes ved at anvende nedenstående beregningsmodel (SKAT 2014):

$$\text{Ejerandel af (selskabs værdi + tegningsbeløb)} - \text{tegningsbeløb}$$

Det forlods udbyttebeløb kan som udgangspunkt opgøres til et fikseret beløb, der svarer til aktiernes reelle andel af selskabets skattetekniske værdi, men da udbyttebeløbet som udgangspunkt ikke forudsættes at blive udbetalt straks, bør beløbet indekseres. Ved transaktioner mellem selskaber følger det af LL § 2, at der ved forlods udbytteretten, skal rumme både en markedsrente og et risikotillæg baseret på specifikke selskabs omstændighed. Indekseres A-aktiernes forlods udbyttet for lavt, vil det medføre til at B-aktierne rummer en favørværdi, som vil udgøre skattepligtig indkomst hos det selskab der overtager aktierne, samt mulige udbytteindkomst for aktionæren i det selskab der overdrager aktierne, såfremt det konstateres at favørelementet er udtryk for privat tjeneste fx fra seniors holdingselskab til juniors holdingselskab (Serup 2019:101). Risikotillægget vil variere på baggrund af den risiko A-aktionæren tager ved udbetale udbytte over flere år og tidsperioden for forlods udbytteretten. Udbytterne vil påvirkes, hvis selskabet ikke skaber tilstrækkeligt nok overskud. Der vil i afhandlingen ses

bort fra risikotillægget og forrentningen af beregningen af forlods udbytteren, vil foretages med rentesats på 4 pct., svarende til en alternativ rente på en lang obligation, jf. SKM2011.79SR (SKAT 2011).

Den 1. oktober 2019 blev der fremsat et nyt lovforslag om ændring af reglerne i ABL. Regeringen forslår at når hovedaktionærer afstår B-aktierne, at opgørelsen af aktieavancen ændres (Folketinget 2019). Lovforslaget L4 blev vedtaget den 20. december 2019 og træder i kraft den 1. januar 2020, jf. lov om ændring af ABL, KGL, LL og forskellige andre love § 8, stk. 1 (Folketinget 2019). For så vidt hvad der angår A/B-modellen, har forslaget virkning for afståelser fra den 1. oktober 2019 og herefter. Gennemsnitsmetoden vil ændres for den måde den totale anskaffelsessum for aktier skal opdeles på de forskellige aktieklasser. Ændring vil have sin påvirkning på en hovedaktionær eller eneejer, såfremt denne har fordelt selskabskapitalen i forskellige kapitalklasser og herefter solgt en del af aktierne. Efter gældende ret fordeles anskaffelsessummen mellem aktierne, på baggrund af deres nominelle værdi. Der tages ikke forbehold til en eventuel fordeling i aktieklasserne, der forrykker aktiernes handelsværdi. Med de forslåede ændringer vil dette føre til, at der fremover som udgangspunkt skal fokuseres på den faktiske handelsværdi af hver aktie. Såfremt en hovedaktionær afstår B-aktierne til kommende generation, vil ændringen betyde, at værdien af alle aktierne i selskabet, skal fastsættes ved overdragelsen. Anskaffelsessummen der beregnes til handelsværdien på afhændelsestidspunktet, skal opdeles forholdsvis mellem de afhændede B-aktier og de A-aktier der ikke overdrages. I A/B modellen vil størstedelen af de nominelle aktier typisk bestå af B-aktier med en lav markedsværdi. B-aktierne får en forholdsvis højere anskaffelsessum end A-aktierne for den nugældende opgørelsesmetode, således at et salg af B-aktierne til den kommende generation, ikke udløser en større beskatning af aktieavancen. Ændres den forslåede opgørelsesmetode, vil anskaffelsessummen for B-aktierne fremadrettet være forholdsvis lavere end A-aktierne. Der vil hermed opnås en større aktieavance ved salg af B-aktierne. En aktieavance som efter de nuværende regler, først udløses ved salg af A-aktierne (PWC 2020:38-39). Yderligere har SKAT anfægtet en værdiansættelse af aktierne i et selskab ved et bindende svar af den 25. juni SKM2019.371SR. Det vides ikke på hvilken baggrund "gevinstmuligheden" i fastsættelsen af værdien af A/B modellen, da der stadig afventes et styresignal (Gorrissen F. 2019).

11.1 Delkonklusion

A/B-modellen anvendes til at finansiere generationsskiftet gennem udbytter til overdragen og på denne måde tages der hensyn til erhververes finansieringsbehov. I generationsskiftet kan modellen anvendes i følgende faser:

1. MK A/S fordeler aktiekapitalen i A- og B-aktier gennem vedtægtsændringer
2. Gennem disse vedtægter, tilføres aktieklasserne stemmeret og forlods udbytteret.
3. En skattefri aktieombytning med aktierne i MK A/S kan udføres, således der placeres et holdingselskab mellem EK og MK A/S.
4. SK erhverver B-aktierne gennem en gaveoverdragelse eller afståelse og såfremt disse aktier afhændes, skal fortjenesten opgøres. Der vil dog ikke være nogen beskatning, idét MK A/S ejes via et holdingselskab som ejer mindst 10 pct. Overdrages B-aktierne som en gave til SK, skal

omfanget af gaven opgøres. Såfremt den skattefrie bundgrænse overskrides, vil værdier derover blive pålagt en gaveafgiftspligt med 15 pct.

5. Efter dette kan SK gennem en skattefri aktieombytning vælge at overdrage de erhvervede B-aktier til et holdingselskab der er helejet.
6. Derefter skal værdien af aktierne vederlægges via EK's forlods udbyttet.
7. Aktieklasserne opløses efter udbytterettens formål er indfriet, og hermed kan EK enten sælge sine aktier til selskabet der udsteder ellers kan SK vælge at erhverve EK's aktier.

SK vil eje en nominel ejerandel på 90 pct. af MK A/S via B-aktier i forbindelse med afhandlingens løsningsmodel til A/B-modellen. Der vil blive undersøgt om det bedst kan betale sig for, at EK gaveoverdrager sine ejerandele efter de nye satser BAL § 22 eller at EK afstår disse efter nye forslåede krav til opgørelsen af aktieavance, som følge af den reelle handelsværdi der opdeles forholdsmæssigt mellem A- og B-aktier. Mulighederne vil dog sammenholdes med de involverede parter forventninger og ønsker ved overdragelsen.

12 Finansieringsmulighederne af generationsskiftet af MK A/S

Gennem de forskellige omstrukturingsmodeller kan gennemførelsen af et generationsskifte udføres på forskellige måder. I denne undersøgelse er to omstrukturingsmetoder blevet behandlet og ud fra nogle forudsætninger, vurderes omstændighedens optimale løsning. Der bliver undersøgt hvordan Senior kan overdrage MK A/S til junior, så EK kan tilgodeses ved at få afdækket sit kapitalbehov på 12.250 t.kr. før skat, samt at SK kan overtage selskabet efter EK's kapitalbehov, uden at lide et større økonomisk tab end nødvendigt. Der ønskes også at bevares tilstrækkelig nok kapital, således at selskabet kan erhverves i samme tilstand som før overdragelsen og derved ikke drænes for kapital. Ud fra disse forhold, vil en række løsningsmodeller sættes op i mod hinanden og den løsningsmodel der mest optimal for de nævnte forhold vil anvendes i forbindelse med generationsskiftet.

For løsningsmodellerne er de nedenstående forhold påkrævet:

- SK's finansielle behov afdækkes gennem fremmed finansiering, såfremt dette er påkrævet.
- Generationsskifteprocessen kan udsættes op til 5-6 år.
- MK A/S kan betale udbytter til kapitalejerne.
- SK har tilstrækkelig nok kapital til at stifte et selskab, jf. SSL § 4, stk. 2.
- EK står for samtlige udgifter der har direkte tilknytning til generationsskiftet. Han vil gennem udbyttebetalinger trække tilstrækkelig nok kapital for eventuelle betalinger, såfremt det er nødvendigt. Likviditeten i MK A/S vil belastet i denne omstændighed.
- Hele selskabet skal overdrages til SK i form af en komplet eller delvise overdragelser, således at EK kan gå pension.

12.1 Løsningsmodel 1 – Fuldt vederlag

SK kan vælge at betale hele vederlaget for MK A/S. I dette scenarie står SK for hele finansieringen gennem fremmedfinansiering. Salget og købet udføres privat mellem EK og SK. Fastlæggelsen af handelsværdien er baseret på anvisningerne fra 2000-cirkulærene. I bilag 6 er handelsværdien er fastsat til 63.542 t.kr. EK vil blive beskattet af gevinsten som privatperson, når aktierne i MK A/S afstås, jf. ABL § 12. EK stiftede selskabet i 1988, og har frem til i dag været enejer af MK A/S. Anskaffelsessummen for EK er 500 t.kr og dette er selskabets nominelle aktiekapital. Aktieindkomsten findes ved, at fratrække anskaffelsessummen med aktiernes handelsværdi og gevinsten skal efter ABL § 23, beskattes efter realisationsprincippet. Efter ABL § 47 har EK krav på at opnå et hovedaktionærnedslag, eftersom selskabet blev stiftet 1988 og derved erhvervet før den 19. maj 1993 samt at afhændelsen sker som privatperson. Dette nedslag beregnes med 1 pct. pr. år EK har ejet MK A/S, frem til udløbet af indkomståret i 1998 og må højst udgøre 25 pct. nedslag. Hovedaktionærnedslaget udgør hermed 10 pct. Aktieavancer for fysiske personer skal opgøres i aktieindkomsten. EK skal beskattes med 27 pct. af de første 55.300 kr. men da han er gift kan han anvende en fordoblet bundgrænse. Hermed beskattes hans avancer af de første 110.600 med 27 pct. og alle overskredne beløber skal derefter beskattes med 42 pct. Den nedenstående tabel viser udregningen af EK's samlede gevinst ved afståelse af aktierne til SK.

Fuldt vederlag	i t.kr
Aktiernes handelsværdi	63.542
Aktiernes anskaffelsessum (nominel aktiekapital)	-500
Aktie indkomst	63.042
Hovedaktionærnedslag (10 pct.)	-6.304
Aktieindkomst til beskatning	56.738
Beskatning af beløb under progressionsgrænse (27 pct.)	-30
Beskatning af beløb over progressionsgrænse (27 pct.)	-23.817
Den samlede beskatning ved afståelse	-23.847
Det samlede overskud efter afståelse og beskatning	32.891

Tabel 1 - Det samlede overskud efter afståelse og beskatning (egen tilvirkning)

EK's kapitalbehov på 12.250 t.kr. før skat bliver tilgodeset ved overdragelse af MK A/S til SK med fuldt vederlagt. Denne model er dog ikke optimal, idét SK ikke tilgodeses og han ender med at betale det totale beløb af MK A/S' handelsværdi. Derudover går en stor del af kapitalen bort ved den beskatning der knytter sig til salget. Der er ikke fastlagt nogle vilkår ved SK's lån og de renter samt omkostninger der eksistere ved lånets afbetaling. En overdragelse med fuldt vederlag, vil have en negativ påvirkning på SK økonomiske situation, og denne løsning er overdragelsens involverede parter ikke særlig begejstret for. Kapitalen belastes ikke ved overdragelsen med fuldt vederlag, idét selskabet vil være i samme tilstand som før overdragelsen. Kapitalbyrden vil påvirke EK via den gevinsten af afståelsen. Kapitaltabet ved denne løsning vil udgøre 23.847 t.kr, hvilket svarer til 37,5 pct. af handelsværdien og ca. halvdelen af

den bogførte egenkapital. Efter problemformuleringens forudsætninger må det konstateres, at denne løsning ikke anses for at være optimal.

12.1.2 Løsningsmodel 2 - Før salget af MK A/S oprettes Erik Knudsen Holding A/S:

Som tidligere nævnt i opgaven kan EK udføre en skattefri aktieombytning uden tilladelse fra SKAT. Såfremt EK udføre dette før salget, kan gevinster føres over i holdingselskabet skattefrit. Som privatperson kan EK selv bestemme, hvor meget fortjeneste han vil trække ud fra Erik Knudsen Holding A/S, og hermed have en indvirkning på den beskatning der følger med. Denne løsning tilgodeser ikke SK, da han vil lide et større økonomisk tab end nødvendig, grundet han i forsat skal anskaffe kapitalen (EK's kapitalbehov på 12.250 t.kr) til finansieringen af købet af MK A/S. Efter problemformuleringens forudsætninger må det konstateres, at denne løsning ikke anses for at være optimal.

12.2 Løsningsmodel 3 – Gaveoverdragelse med succession

EK kan overdrage MK A/S til SK efter successionsreglerne og hvis dette fortages, vil SK der erhverver aktierne, indtræde i EK's skattemæssige stilling ved overdragelser af aktierne. Det medfører at SK ikke beskattes af sin aktiegevinst på overdragelsestidspunktet. Beskatningen udskydes indtil SK efterfølgende sælger aktierne. SK skal anses for at have købt aktierne til samme pris, på samme tidspunkt og i samme hensigt som EK, jf. ABL § 34, stk. 2. Det kan konstateres, at SK høre til personkredsen der kan overdrages med succession til efter ABL § 34, jf. KSL § 33 C. Efter ABL § 34, stk. 1, nr. 2 overholdes overdragelseskravet, da mindst 1 pct. af aktiekapitalen i levende live overdrages mellem EK og SK. Derudover er virksomhedskravet også opfyldt efter pengetanksreglen i ABL § 34, stk. 1, nr. 3, jf. stk. 6, da MK A/S lever op til både indtægtskriteriet og aktivitetskriteriet. Da der er interesseforbudne parter ved familieoverdragelser, skal handelsværdien fastlægges på baggrund af de vejledende anvisninger i 2000-cirkulærerne. Gaveoverdragelse med succession er afgiftspligtige og denne nye gaveafgiftssats er steget til 15 pct. i 2020. og med retskrav på henstand, kan SK vælge at betale gaveafgiften i op til 30 år. Henstandsbeløbet forrentes med 2,5 pct., jf. BAL § 36, stk. 1. Afdraget og renten skal betales på samme tid og med lige store afbetalinger hvert år. De involverede parter reducere gaveafgiften ved frit, at vælge om denne skal modregnes med passivposten eller den latente skatteforpligtelse. I den nedenstående tabel kan man se beregningen af, der svarer til 22 pct. af aktiegevinsten, såfremt der opstår et salg til aktiernes handelsværdi.

Passivpost	i t.kr
Handelsværdien af aktierne	63.542
Aktiernes anskaffelsessum (nominel aktiekapital)	-500
Aktiernes gevinst	63.042
Reduktion af passivposten (22 pct. af gevinsten)	-13.869

Tabel 2 - Passivposten (egen tilvirkning)

Der tages udgangspunkt i MK A/S' udskudte skat ved den latente skatteforpligtelse. En fastsat kurs som skal medregnes med i beregningen af den latente skatteforpligtelse og den kurs skal ligge under kurs 100. Det er bestemt, at kurs 70 anvendes til beregningen af den latente skatteforpligtelse i MK A/S. Den nedenstående tabel viser udregningen af denne.

Den latente skatteforpligtelse	i t.kr
Handelsværdien af aktierne	63.542
Aktiernes anskaffelsessum (nominel aktiekapital)	-500
Aktiernes gevinst	63.042
Beskatning af beløb under progressionsgrænse (27 pct.)	-30
Beskatning af beløb over progressionsgrænse (42 pct.)	-26.490
Den totale udskudte skattepligt	-26.520
Reduktion af den latente skatteforpligtelse (kurs 70)	-18.564

Tabel 3 - Den latente skatteforpligtelse (egen tilvirkning)

Ifølge tabel 2 og 3 kan man se, at den latente skatteforpligtelse giver en betydelig større nedslag i handelsværdien og derfor vil denne metodes anvendes. I tabellen nedenunder tages der udgangspunkt i, at MK A/S overdrages efter regelsættet i ABL § 34. SK erhverver en gave, som svarer til handelsværdien af MK A/S fratrukket den netop beregnede latente skatteforpligtelse i tabel 3.

Gaveafgiften ved succession	i t.kr
Handelsværdi af aktierne	63.542
Reduktion af den latente skatteforpligtelse	-18.564
Gaveværdien	44.978
Bundfradrag ved gaveafgift (67,1 t.kr og dobbelt for ægtefæller)	-134
Gaveafgiften (15 pct.)	6.727

Tabel 4 - Gaveafgiften ved succession (egen tilvirkning)

I tabel 4 er det antaget, at EK ikke modtager vederlag for overdragelsen af aktierne, da disse aktier gaveoverdrages. Det antages at EK betaler for den gaveafgift der opstår ved denne gaveoverdragelse. På denne måde vil SK ikke blive pålagt nogen udgifter og derved blive tilgodeset, såfremt der overdrages med succession. Men da EK ikke modtager et vederlag med denne metode, må det konstateres, at seniors kapitalbehov ikke overholdes. Desuden vil EK blive pålagt en gaveafgift på 6.727 t.kr, som yderligere vil belaste hans egen formue. Der vil ikke være nogle direkte omkostninger forbundet med overdragelsen af MK A/S, men idét EK skal udbetale udbytte for at være i stand til at betale gaveafgiften, tages der ikke hensyn til seniors behov. Gaveafgiften udgør 10,6 pct. af selskabets handelsværdi og 14,1 pct. af egenkapitalen i selskabet. Efter forudsætninger om EK's kapitalbehov ikke bliver opfyldt, må det konstateres, at denne løsning ikke anses for at være optimal for problemstillingen.

12.2.1 Løsningsmodel 4 - Henstandsordning

Der kan opnås henstand af gaveafgiften i op til 30 år efter de nye regler. Som nævnt skal henstandsbeløbet forrentes med 1 pct. over standardrenten pr. år efter SEL § 11 B, stk.2, dog må den årlige minimumrente mindst være 2,5 pct., jf. BAL § 36, stk. 1. Da Nationalbankens diskonteringsrente er fastlagt til 0,0 pct., vil minimumrenten på 2,5 pct. blive anvendt i nedenstående tabel. Der tages udgangspunkt i, at gaveafgiften på 6.727 t.kr med 2,5 årlige rentetilskrivninger betales over den maksimale 30-årige periode.

Henstandsordningen				i t.kr.
år	gaveafgiften	ydelse	rente	afdrag
0	6.727	-	-	-
1	6.573	321	168	153
2	6.416	321	164	157
3	6.255	321	160	161
4	6.090	321	156	165
5	5.921	321	152	169
6	5.748	321	148	173
7	5.570	321	144	178
8	5.388	321	139	182
9	5.201	321	135	187
10	5.010	321	130	191
11	4.814	321	125	196
12	4.613	321	120	201
13	4.407	321	115	206
14	4.196	321	110	211
15	3.979	321	105	216
16	3.757	321	99	222
17	3.530	321	94	227
18	3.297	321	88	233
19	3.058	321	82	239
20	2.813	321	76	245
21	2.562	321	70	251
22	2.304	321	64	257
23	2.041	321	58	264
24	1.770	321	51	270
25	1.493	321	44	277
26	1.209	321	37	284
27	918	321	30	291
28	619	321	23	298
29	314	321	15	306
30	-	321	8	314

Tabel 5 – Henstandsordning ved betaling af gaveafgiften (egen tilvirkning)

Tabel 5 viser at de påkrævede identiske ydelser på 321 t.kr. gennem hele den 30-årige periode, mens rentetilskrivningerne er faldende, i takt med at der afdrages på gaveafgiften. Gaveafgiften før henstandsordningen udgør 6.727 t.kr, men hvis SK anvender henstandsordningen over en periode på 30 år, vil han betale 9.630 t.kr. ($321 \text{ ydelsen} \times 30 \text{ år}$), hvilket er 2.903 t.kr. mere end den oprindelige gaveafgift. Med de samme antagelser som i den tidligere løsningsmodel, vil seniors kapitalbehov stadig ikke blive opfyldt med denne løsning. Da den statiske levealder for mænd her i landet er 79,3 år og derfor vil være mindre sandsynlighed for, at 65 årige EK ikke gået bort, før hele henstandsordning blevet afholdt (DST 2020). I praksis ser man ikke henstandsordningen anvendt så ofte, grundet anvendelse af et anfordringslån frem for gaveoverdragelse med tilhørende afgift. Med denne metode kan EK vælge at

gøre lånet rentefrit og give SK mulighed for at opnå afdragsfrihed og andre fordelagtige vilkår. På denne måde kan SK spare renteudgifterne på 2.903 t.kr. og betale lånet af med udbyttebetalinger fra selskabet.

12.3 Løsningsmodel 5 – Succession og en delvis gave

EK kan også vælge at give en delvis gave der overstiger hans kapitalbehov på 12.250 t.kr., i stedet for en komplet gaveoverdragelse. Hermed vil SK tilgodeses ved, at han ikke lider et mindre økonomisk tab ved overdragelsen, samtidig med EK's kapitalbehov bliver opfyldt. Det formodes at EK har anvendt en skattefri aktieombytning uden tilladelse fra SKAT, samt at ejertidskravet på tre år er overholdt. Det formodes at EK har stiftet et holdingselskab med kontantbetaling, og at aktierne overdrages delvist med succession. Hermed kan eventuelle gevinster og overskud udloddes skattefrit fra MK A/S til deres holdingselskaber hver især. Den nedenstående tabel viser udregninger for denne løsning.

Delvis gave med succession	i t.kr
Aktiernes handelsværdi	63.542
Reduktion af den latente skatteforpligtelse	-18.564
Gavens værdi	44.978
Bundfradrag ved gaveafgift (67,1 t.kr og dobbelt for ægtefæller)	-134
Aktiernes værdi med fradrag for bundfradrag ved gaveafgift	44.844
Vederlag for aktierne (EK's kapitalbehov)	-12.250
Samlet gave	32.594
Gaveafgiften (15 pct.)	-4.889
De samlede omk. for MK A/S ifm. overdragelsen	17.139

Tabel 6 - Delvis gave med succession (egen tilvirkning)

Udregningen viser at EK kan få dækket sit kapitalbehov på 12.250 kr. før skat i sit holdingselskab, ved at modtage vederlag for aktierne skattefrit. Denne metode opfylder hans behov og det kan konstateres at EK tilgodeses. Hermed kan SK træde ind i MK A/S og afbetale gaveafgiften og en eventuel ekstern finansiering gennem skattefrie udbytter, som han har modtaget i holdingselskabet. Dermed skal SK kun betale tilstrækkeligt nok til, at få dækket EK's kapitalbehov og vil på denne måde, ikke risikere at lide en større økonomiskbyrde over et længevarende forløb. Tabel 6 viser at MK A/S' samlede omkostninger ved denne model udgør 17.139 t.kr., som svarer til 30 pct. af selskabets handelsværdi og 35,8 pct. af egenkapitalen. Der ønskes at kapitalen i selskabet bevares på samme måde som inden overdragelsen, således at selskabet ikke drænes for kapital. Soliditetsgraden og deres vilje til at investere vil blive påvirket, såfremt selskabskapitalen reduceres betydeligt. Denne model tilgodeser overdragelsens involverede parter og lever op til forudsætningerne for afhandlingens problemstilling.

12.4 Løsningsmodel 6 – Delvis gave med succession og grenspaltning

MK A/S kan spaltes, så selskabet fordeles mellem ejendommen og driften (MK A/S Ejendom og MK A/S Drift). Ved at driften adskilles, kan SK til at starte med, overtage driften af MK A/S' hovedaktiviteter, men til en lavere handelsværdi. På denne måde kan SK gennem disse hovedaktiviteter sikres en

indtjening, som han kan afbetale gælden med og kan vente med at overtage den resterende del af selskabet til der er tilstrækkelig nok kapital i driftsselskabet. Selskabets værdi skal fastsættes ved, at ejendommen fradrages. I bilag 10 og 11 er handelsværdien af MK A/S Drift efter spaltningen værdiansat til 43.802 t.kr.

Det antages ligesom i løsningsmodel 5, at EK og SK hver især opretter et holdingselskab inden overdragelsen. Dette kan EK foretage ved en skattefri aktieombytning og SK kan foretage det, ved først at kontantstifte et selskab, og derefter udføre en skattefri aktieombytning. Derudover skal EK grenspalte ejendommen ud af MK A/S, således at den kun består af driften. Dette kræver at det gøres ved at udføre en skattefri spaltning uden tilladelse fra SKAT. Da det ikke haster for EK med at overdrage selskabet, venter han indtil ejertidskravet på de tre år er passeret, således at holdingkravet bliver overholdt.

Løsningsmodellen lever op til at udfylde EK's kapitalbehov. Gennem ekstern finansiering vil SK betale vederlaget for aktierne i MK A/S Drift, som herefter tilbagebetales gennem udbytteudlodninger. På denne måde påtager selskabet finansieringsbyrden. Efter spaltningen vil EK stadig modtage indtægter i MK A/S Ejendom, i form af indtægter fra udlejning af fast ejendom. Ejendommen skal også overdrages som et led af generationsskiftet, men denne fraspaltede del kan ikke overdrages med succession, da MK A/S Ejendom vil anses som en pengetank efter ABL § 34, stk. 1, nr. 3, da aktiviteten i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse. Indtægterne vil alene bestå af udlejning af fast ejendom og ejendommen vil udgøre den samlede andel af aktiverne, jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 3 jf. stk. 6. I bilag 13 udgør 78 pct. af MK A/S Drift "aktive" aktiver mens "passive" passiver udgør 22 pct. og dermed overskrider driftsselskabet ikke indtægts- og aktivkriteriet i pengetanksreglen og kan dermed overdrages med succession. Indtægter fra udlejning af fast ejendom mellem selskab og datterselskab eller mellem datterselskaber, vil ikke inkluderes ved vurderingen af pengetankstesten. Desuden er udlejning af fast ejendom, hvor der sker koncernintern finansiering, ikke udtryk for kapitalanbringelse, da denne fordring ikke gør en koncern mere eller mindre passiv, og det vil derfor ikke være i overensstemmelse med ABL § 34, stk. 6's formål, hvis der ikke skal ske eliminering for koncerninterne fordringer, der ikke er en del af den almindelige drift (SKAT 2012).

Hermed kan EK forsætte med bibeholde aktierne i MK A/S Drift og alene spalte ejendommen i et adskilt selskab. På denne måde kan EK undgå, at modtage finansielle indtægter. I tabellen nedenunder antages det at EK bibeholder 30 pct. af sine aktieandele i MK A/S Drift.

Delvis gave med succession og grenspaltning	i t.kr.
Aktiernes handelsværdi	43.802
Reduktion af den latente skatteforpligtelse	-12.760
Gavens værdi	31.041
Aktiernes værdi MK A/S Drift (70 pct.)	22.660
Bundfradrag ved gaveafgift (67,1 t.kr og dobbelt for ægtefæller)	-134
Aktiernes værdi med fradrag for bundfradrag ved gaveafgift	22.526
Vederlag for aktierne MK A/S Drift (EK's kapitalbehov)	-12.250
Samlet gave	10.276
Gaveafgiften (15 pct.)	-1.541
De samlede omk. for MK A/S ifm. overdragelsen	13.791

Tabel 7 - Delvis gave med succession og grenspaltning samt at EK bibeholder 30 pct. af MK A/S Drift (egen tilvirkning)

På denne måde kan EK overdrage MK A/S Ejendom til SK ved, at fortage en delvis gaveoverdragelse med succession og grenspaltning. I dette fælde vil MK A/S Ejendom udleje ejendom til et selskab i koncernen, hvor SK vil anvende denne ejendom som selskabets hovedsæde til den daglige drift og hermed opfylde forudsætningerne i pengetanksreglen. Denne løsningsmodel tilgodeser seniors kapitalbehov og giver junior mulighed for betale vederlaget gennem udbytteudlodninger. Når EK overdrage MK A/S Ejendom med succession, kan SK betale eventuelle gaveafgifter med udbytter fra MK A/S Drift. Tabel 7 viser at de samlede likviditetsomkostninger for MK A/S Drift udgør 13.791 t.kr. og svarer til 21,7 pct. af handelsværdien i MK A/S, samt 28,8 pct. af den opgjorte egenkapital. Hele selskabet MK A/S (100 pct.) forventes at blive overdraget inden for den fastlagte frist på 5-6 år. Likviditetsbelastningen vil stige når EK skal overdrage ejendommen, og de resterende 30 pct. af driftsselskabet. Der ventes med at overdrage ejendommen og på denne måde vil likviditetsbelastningen udskydes, indtil driftsselskabet har skabt frie midler nok til den afbetale den resterende del.

Denne løsningsmodel tilgodeser overdragelsens involverede parter og lever op til forudsætningerne for afhandlingens problemstilling.

12.5 Løsningsmodel 7 – A/B-modellen

I generationsskifte, hvor der optages en medejer, og hvor denne medejer ikke har en tilstrækkelig opsparing til at betale det aktiernes vederlag, kan man anvende A/B modellen. Formålet med modellen med forlods udbytteret, er ikke at begunstige hverken den oprindelige ejer eller den nye ejer, men blot at lette finansieringen for den nye medejer. EK kan anvende modellen ved, at ændre i MK A/S vedtægter og hermed fordele selskabsklassen i A- og B-aktier. Disse aktieklasser vil blive tildelt forlods udbytteret og stemmeret. Efter denne opdeling vil EK udføre en skattefri aktieombytning og stifte et holdingselskab, således at han ejer MK A/S gennem Erik Knudsen Holding A/S. Ved anvendelse af A/B-modellen kan EK overdrage de opdelte B-aktier til SK til kurs 100. Hermed kan SK erhverve B-aktierne til en betydelig lavere pris end handelsværdien. EK kan overdrage B-aktierne enten som gaveoverdragelse eller som en afståelse. Ved gaveoverdragelser pålægges der en gaveafgift, på det beløb der overskrider bundfradraget. Afstår EK i stedet disse aktier, vil gevinsten være skattepligtig. Med forlods udbytteretten vil EK modtage udbytter løbende i Erik Knudsen Holding A/S. Når EK som er A-aktionær har fået udbetalt

de samlede forlods udbytteret, ophæves aktieklasserne. Herefter har SK som B-aktionær mulighed for udbytte på lige vilkår som EK og får på denne måde andel i den fremtidige værditilvækst i MK A/S. Regeringen har ændret reglerne for beregningen af anskaffelsessummen, da A- og B-aktierne ikke længere skal fordeles til aktiernes nominelle værdi, men derimod på grundlag af aktiernes handelsværdi. Nedenfor ses forskellen på beregningen af anskaffelsessummen ved de dagældende henholdsvis de nye regler:

Opgørelse af anskaffelsessum af B-aktier efter de gamle og nye regler i t.kr				
Dagældende regler			Nye regler	
	Nominel aktiekapital	Opdeling anskaffelsessum af	Handelsværdien	Opdeling anskaffelsessum af
A-aktier	50	50	63.042	496,
B-aktier	450	450	450	4
Samlet	500	500	63.442	500
Salgssum	450		450	
Anskaffelsessum	450		3,5	
Aktieavance	0	-	447	-

Tabel 8 - Opgørelse af B-aktier efter de gamle og nye regler (egen tilvirkning)

Efter de nye regler medfører således, at EK ved overdragelsen af B-aktierne skal opføre en større aktieavance. Såfremt aktierne afstås til SK, vil aktieavancen på 447 t.kr. være skattepligtig. Denne gevinst kan EK udlodde skattefrit som udbytte til Erik Knudsen Holding A/S, men såfremt EK herefter trækker gevinsten ud af sit holdingselskab, vil beløbet beskattes. I så fald ville beskattningen udgøre:

Udbetaling fra Erik Knudsen Holding A/S til privat	i t.kr.
Aktieavance	447
Beskatning af beløb under progressionsgrænse (27 pct.)	30
Beskatning af beløb under progressionsgrænse (42 pct.)	141
Beskatning af avance	171

Tabel 9 - Udbetaling fra holdingselskab til privat (egen tilvirkning)

Vælger EK at trække gevinsten ud af sit holdingselskab, vil han blive beskattet med 171 t.kr. avancen. EK kan som nævnt også overdrage B-aktierne som en gaveoverdragelse. I den nedenstående tabel kan man se beregningen af afgiftspligtige beløb der skal beskattes i forbindelse med gaveoverdragelsen.

Gaveafgiften ved gaveoverdragelse af B-aktier	i t.kr
Gave	450
Bundfradrag ved gaveafgift (67,1 t.kr og dobbelt for ægtefæller)	-134
Afgiftspligtige beløb	316
Gaveafgiften (15 pct.)	47

Tabel 7 - Gaveafgiften ved gaveoverdragelse af B-aktier (egen tilvirkning)

Sammenligner man tabel 8 og 10 med hinanden, kan man se at det havde været billigere hvis senior afhændede aktierne efter de dagældende regler. Reglerne for opgørelsen anskaffelsessummen er ændret i år og det vil derfor være billigere for senior, at gaveoverdrage B-aktierne til SK og derefter selv stå for betalingen af gaveafgiften. Det er tidligere nævnt, at SK vil eje en nominel ejerandel på 90 pct. af MK A/S gennem B-aktierne. Forlods udbytteretten skal fastsættes ved at anvende Ligningsrådets beregningsmodel, jf. SKM2004.416.LR (SKAT2014). Beregningen ser således ud:

$$\text{Ejerandel af (selskabs værdi + tegningsbeløb) - tegningsbeløb}$$

$$0,9 (63542 + 450) - 450 = 57.143 \text{ t.kr.}$$

Der vil i afhandlingen ses bort fra risikotillæg og forrentningen af den forlods udbytteret vil fortages med rentesats på 4 pct. Derudover forudsættes det, at perioden for forlods udbytteret-periodens strækker sig over fem år. I den nedenstående tabel kan man se beregningen:

Forlods udbytteret				i t.kr
år	udestående	ydelse	rente	afdrag
0	57.142,8	-57.142,8		
1	45.714,2	13.714,3	2.285,7	11.428,6
2	34.285,7	13.257,1	1.828,6	11.428,6
3	22.857,1	12.800,0	1.371,4	11.428,6
4	11.428,6	12.342,8	914,3	11.428,6
5	-	11.885,7	457,1	11.428,6

Tabel 11 - Forlods udbytteret (egen tilvirkning)

Med udbytteudlodninger over de næste fem år, kan SK gennem finansiering af selskabet, modtage 90 pct. af B-aktierne i MK A/S. På denne måde vil SK ikke blive pålagt nogle direkte omkostninger ved erhvervelsen af aktierne og EK vil løbende have mulighed for at modtage vederlag, svarende til selskabets handelsværdi. Efter de 10 år vil EK stadig eje 10% af aktierne i selskabet og han kan vælge at aftale, at MB efterfølgende modtager disse eller at det eventuelt er det udstedende selskab som overtager dem. Ved anvendelse af AB-modellen, tillægges der yderligere årlige rentetilskrivninger, som udgør 6.851,7 t.kr. for perioden. I tabel 12 viser beregningen for de samlede udgifter ved 90 pct. ejerskab.

De samlede omkostninger ved 90 pct. ejerskab		i t.kr.
Forlods udbytteret		57.143
De samlede rentekomkostninger (5 år)		6.857
Gaveafgiften		47
De samlede omkostninger		64.047

Tabel 8 - Samlede udgifter ved 90 pct. ejerskab (egen tilvirkning)

Tabel 12 viser at de samlede omkostninger ved et ejerskab på 90 pct. af MK A/S udgør 64.047 t.kr. Beregningerne viser at MK A/S ikke vil være i samme økonomiske tilstand som før A/B modellen anvendes, grundet de enorme omkostninger der medfølger. Efter problemformulerings forudsætninger kan det konstateres, at denne løsningsmodel ikke hverken tilgodeser parterne og selskabet.

12.6 Delkonklusion

De valgte løsningsmodeller er nogle modeller, som overdragelsens involverede parter kan anvende ved generationsskiftet. Andre forskellige metoder til at gennemføre generationsskifte, medtages ikke med til at behandle problemformuleringen. Som udgangspunkt er løsningsmodellerne opbygget omkring vederlag, gaveoverdragelse med succession og A/B modellen. De involverede parter kan, ud over de forslåede muligheder for disse tre opbygninger, anvende adskillelige andre omstrukturingsmetoder. Afhandlingens fokus har været at overholde EK's kapitalbehov på 12.250 før skat, som SK skal vederlægge. Derudover har forventningen været, at bevare mest mulig kapital i selskabet. Efter ovenstående beregninger kan det konstateres, at løsningsmodel 6 med delvis gaveoverdragelse med succession og grenspaltning af selskabet, er den optimale metode at anvende. Ved anvendelse af løsningsmodel 6 vil selskabskapitalen belastes mindst sammenlignet med før overdragelsen. Metoden tager også hensyn til senior og junior. Hvert generationsskifte tilfælde er baseret på forskellige behov og ønsker og derfor kan det er det ikke ensbetydende med at den valgt metode vælges under andre forudsætninger.

13 Konklusion

Den lave gaveafgift på 6 pct. i 2019 ved overdragelse af erhvervsvirksomhed, resulterede i en lang række generationsskifter, men dog blev mange familieejede virksomheder ikke overdraget af forskellige årsager. Dels fordi den yngre generation var for ung eller havde ingen interesse i virksomheden, hovedaktionæren var ikke klar til at generationsskifte eller andre forhold i virksomheden eller privaten som forhindrede det. Med ændringer af BAL kan de almindelige generationsskiftemodeller stadig benyttes dog er gaveafgiften forhøjet til 15 pct. i 2020, hvilket har givet anledning til at tænke i nye retninger. Selvom gaveafgiften påhviler ejeren personligt, vil ejeren i de fleste tilfælde trække midler ud af virksomheden, for at kunne betale for afgiften, men som konsekvens vil virksomheden stå tilbage med et ringere kapitalgrundlag efter en overdragelse til den næste generation.

I dette speciale har fokus især været på at tilgodese overdragelsens involverede parter (senior og junior) krav og ønsker, samtidig med, at bevares mest mulig kapital i selskabet efter overdragelsen. Eftersom EK kræver at overdragelsen lever op til hans kapitalbehov på 12.250 t.kr. før skat og at SK ikke har nogen formue, er der taget hensyn til dem begge. Hver enkelt generationsskifte proces kan variere, alt efter krav og ønsker, men det kan konstateres at gennemførelsen af et succesfuldt generationsskifte skal planlægges i god tid. Med dette kan de involverede parter få afdækket deres forventninger og ønsker ved generationsskiftet og være forberedt på de forskellige omstrukturingsmuligheder der eksistere.

De forskellige omstrukturingsmuligheder er medtaget som et naturligt led i planlægningen af et generationsskifte. Derudover anvendes omstrukturingsmodellerne som en del af handlingens løsningsmodeller og formålet er, at gøre det erhvervsbetingede generationsskifte mere smidigt og gøre det lettere at afdække de bestemte ønsker overdragelsens involverede parter har.

En aktionær af en personligt ejet virksomhed, kan overdrage sit selskab efter successionsreglerne i ABL § 34. Dog indeholder regelsættet en række objektive betingelser, til de aktier som ønskes overdraget. Den enkelte aktieoverdragelse skal mindst udgøre 1 pct. af aktiekapitalen, det må ikke være et investeringsselskab, der kun kan succederes i gevinst, og selskabets virksomhed må ikke i overvejende grad bestå af passiv kapitalanbringelse. Denne passive kapitalanbringelse bliver vurderet ud fra indtægtskriteriet og aktivkriteriet. Fordelen ved at overdrage med succession er, at erhververen som har trådt ind i overdragerens skattemæssige stilling ved overdragelsen, ikke beskattes af sin aktieavance på overdragelsestidspunktet. Selskabet vil på denne måde lide et mindre kapitaltab på overdragelsestidspunktet, da kapitalen på denne måde kan bevares i selskabet. Beløb der ved gaveoverdragelser overskrider den skattefrie bundgrænse på 67.100 kr. (dobbelte for ægtefæller), beskattes med den forhøjede gaveafgiftssats på 15 pct. i 2020. Efter man afskaffer formueskattekursen til værdisætning af unoterede aktiver, vil den forhøjede gaveafgiftssats belaste kapitalen i MK A/S i større grad end før ændringen af gaveafgiftssatserne. Ved successionsoverdragelser kan det gaveafgiftspligtige beløb reduceres ved, at modregne denne med en passivpost eller den latente skatteforpligtelse.

Det er sværere at fastsætte værdien af de unoterede aktier i et familieejt selskab, da de involverede parter ikke har modstridende interesser. SKAT har været særlig opmærksom på denne problemstilling og har derfor udstukket nogle retningslinjer, som skal anvendes gennem værdiansættelsescirkulæerne. Fremover kan formueskattekursen ikke anvendes når unoterede aktier skal værdiansættes mellem interesse forbundne parter. I stedet skal 2000-cirkulæerne anvendes og disse tager udgangspunkt i selskabets indre værdi og denne værdi tillægges med goodwill. Handelsværdien for MK A/S ved anvendelse af 2000-cirkulæerne er blevet værdiansat til 63.542 t.kr.

Gennem de forskellige omstrukturingsmodeller, kan de involverede parter gennemføre det mest optimale generationsskifte ved at anvende løsningsmodel 6. EK grenspalter sin ejendom, hvor han driver virksomhed, med undtagelse for gældsforpligtelserne, ud af driftsselskabet. På denne måde kan EK overdrage aktierne i MK A/S Drift til SK, men dog til en lavere handelsværdi, grundet en reducere i balancen. Ved at selskabet kun spalter en del af virksomheden (MK A/S Drift) fra, så består og forsætter den resterende del af virksomheden (MK A/S Ejendom). Her vil MK A/S Ejendom's aktiver alene bestå af en fast ejendom, hvori indtægterne stammer fra udlejning af denne. MK A/S Ejendom vil hermed i overvejende grad bestå af passiv kapital anbringelse og kan derfor ikke anses som en økonomisk virksomhed efter successionsreglerne. Dette vil medføre til, at overdragelsen af MK A/S Ejendom som udgangspunkt vil være fuld skattepligtig på overdragelsestidspunktet. For at undgå dette bibeholder EK 30 pct. af ejerandele i MK A/S Drift, for derved at udgøre en koncern, da udlejningsejendommen og lejeindtægterne ikke medregnes ved vurderingen om passiv kapitalangivelse mellem koncernforbundne selskaber.

Ved løsningsmodel 6 udgør de samlede omkostninger for MK A/S 13.791 t.kr. ved overdragelsen. Disse omkostningerne stammer fra vederlaget til EK, for aktierne i MK A/S Drift på 12.250 t.kr., og gaveafgiften på 1.541 t.kr. SK kan finansiere disse omkostninger gennem fremmed finansiering og kan herefter tilbagebetale denne gæld gennem udbytteudlodninger af selskabets frie reserver. Herefter kan EK efter 5-6 år overdrage MK A/S Ejendom med succession til SK og på det tidspunkt, vil det være muligt for SK, at betale gaveafgiften gennem kapitaludlodninger fra driftsselskabet. Ved sammenligning med de øvrige løsningsmodeller, så er løsningsmodel 6 den bedste løsning, da den både tilgodeser de involverede parter samt belaster kapitalen mindst. De samlede omkostninger ved gennemførelsen af generationsskiftet af MK A/S udgør 13.971 t.kr. og disse svarer til 29,2 pct. af egenkapital og 21,7 pct. af MK A/S' handelsværdi.

14 Perspektivering

De skattemæssige forhold har stor betydning, når et generationsskifte skal planlægges. Tilbagerulningen af lempelsen af bo- og gaveafgiften er dårligt nyt for de danske familieejede erhvervsvirksomheder. Fremover vil overdragelser udløse større beskatning af avancer og dette vil belaste likviditeten for de virksomheder, der skal overdrages til den næste generation. Derudover kan betalingen disse skattepligtige beløb, være vanskeligere at finansiere.

Der er usikkerhed omkring de fremtidige udsigter for generationsskifter, da de skattemæssige forhold i høj grad styres af sammensætningen af den regering der står ved magt. God planlægning er en afgørende forudsætning for et succesfuldt generationsskifte. For cirka. fem år siden blev den skematiske værdifastsættelse, det såkaldte formueskattecirkulære, afskaffet og virksomhederne blev kastet ud i en uholdbar situation, hvor der var vanskeligt at planlægge rettidigt. Som kompensation for ophøret af formueskattekursen, blev denne afløst af en nedsættelse gaveafgiften. Det kan forstilles at mange virksomheder bevidst har udskudt generationsskiftet, i takt med den gradvise nedsættelse af gaveafgiftssatsen, som den forhenværende VLAK-regering indførte i 2017. Med inspiration fra Norge og Sverige var planen med afgiftsrabatten, at man skulle afskaffe generationsskifteskatten på sigt. Regerings fokus lå på de ødelæggende kapitaldræn, der rammer danske familievirksomheder, når næste generation fører livsværket videre (Berlingske 2019).

Den nye regering har ophævet nedsættelsen af gaveafgiften, således at den ikke blev sænket fra 6 pct. i 2019 til 5 pct. i 2020. I stedet tilbageruller afgiftsrabatten, således at gaveafgiften frem over stiger til 15 pct. og dette sender et tydeligt signal til dansk erhvervsliv. Generationsskiftet inden for familien er ofte den bedste mulighed, både for virksomheden og for Danmark. Regeringen vil nedsætte en ekspertgruppe, der skal se nærmere på mulige værdiansættelsesmodeller af familieejede virksomheder, men alligevel har de været i forkøbet og tredobles skattesatsen, inden man ved om denne ekspertgruppe får skabt retssikkerhed på området. En tredobling af afgiftssatsen kan have store konsekvenser for de 23.000 danske familieejede virksomheder der rummer ca. 300.000 arbejdspladser, der står til at skulle generationsskifte inden for de næste 10 år (Jyllands-Posten 2019-A). Med afgiftsforhøjelsen kan man risikere, at kapitalen ikke får lov til at blive i virksomheden og dette kan medføre til færre investeringer i digitalisering, beskæftigelsen og grøn omstilling i Danmark.

Regeringen ønsker at hæve det skattefrie bundfradrag fra 289.000. til 500.000 kr., da de oplyser, at næsten to ud tre afdøde danskere efterlader sig mindre end halv mio. kr., men samtidig foreslår de, at arvesummer over 3 mio. kr. skal beskattes med 30 pct., som en slags "topskat" til arvinger (Altinget 2019). Socialdemokratiet sammen med flere økonomier, heriblandt De Økonomiske Vismænd, mente før vedtagelsen af de ny afgiftssatsændringer, at den dagældende skattelettelse på arveafgiften ikke vil forbedre vilkårene for at drive virksomhed i Danmark, men alene var en skattelettelse til dem, der havde mest og derved bidrog rabatten ikke til at styrke den danske konkurrenceevne. I forslaget fra

november 2019 i lov om ændring af boafgiftsloven og skatteforvaltningsloven blev det bl.a. nævnt, at de nye ændringer ville betyde, at likviditeten vil blive påvirket, men dog i en mindre grad (Skatteministeriet 2019). Skatteministeren fremsatte i lovforslag L91 den 20. december 2019 om ophævelse af hovedaktionærnedslaget for aktier erhvervet før 19. Maj 1993 (Folketinget 2019-A). Med det nye forslag skal alle aktieafståelser efter den 1. februar 2020 anvende de faktiske anskaffelsessummer og uden mulighed for hovedaktionærer efterfølgende kan få nedslag i avancen. Regeringen mener at hovedaktionærnedslaget var en overgangsordning og at der har været god tid til at indrette sig efter forholdene, da den nu har eksisteret i mere end 25 år (TVC 2020).

Hvis man antog at Novo Nordisk var et familiejet selskab og skulle til at fortage et generationsskifte efter de nye regler, ville de med en aktieværdi på 800 mia.⁹ betale 120 mia. kr. (15 pct.) i generationsskifteskat. For at have 120 mia. kr. til at betale generationsskifteskat, kræver det at der trækkes ca. 207 mia. kr. ud af virksomheden, da dette beløb først skal beskattes med 42 pct. i udbytteskat. Dette er 3,6 gange mere end Novo Nordisk egenkapital, der udgør 57,6 mia. kr. i 2019 (Novo Nordisk 2019)¹⁰. Med disse forudsætninger, kan sådan et kapitaldræn sætte spørgsmålstejn omkring virksomhedens overlevelsesmuligheder ved et familiegenerationsskifte.

Regeringen og de danske virksomheder vil forsat argumentere for de positive og negative effekter, der opstår ved generationsskifteskatten og dennes forhøjelse, samt hvordan disse forhold påvirker den danske økonomi.

⁹ Der er taget udgangspunkt i markedsværdien den 15/5/20 kl. 16.30 (Euroinvestor 2020)

¹⁰ Der er ikke taget højde for evt. yderligere aktieavanceskat eller modregning af evt. passivposter/latente skatteforpligtelser

15 Litteraturliste

15.1 Internetkilder

Altinget 2019 "Danmark er for lille til store forskelle – 18 tiltag til et mere retfærdigt samfund, hvor de bredeste skuldre bærer du tungeste byrder"

https://www.altinget.dk/misc/Socialdemokratiet_Danmark_er_for_lille_web.pdf

Berlingske 2019 "Generationsskifteskatten skal ikke tvinge til frasalg"

<https://www.berlingske.dk/kommentarer/generationsskifteskatten-skal-ikke-tvinge-til-frasalg>

Berlingske 2019-A "Skatteminister inviterer sine hårdeste kritikere inden for"

<https://www.berlingske.dk/oekonomi/skatteminister-inviterer-sine-haardeste-kritikere-inden-for>

Den juridiske vejledning 2020-1 "Hvem kan anvende reglerne om skattefri aktieombytning"

<https://skat.dk/skat.aspx?oID=1945320&chk=216701>

Den juridiske vejledning 2020-1-A "Krav om stemmeflertal"

<https://skat.dk/skat.aspx?oID=1945322&chk=216701>

Den juridiske vejledning 2020-1-B "Væsentlige ændringer skal anmeldes"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945328&chk=216701>

Den juridiske vejledning 2020-1-C "Gren af en virksomhed"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945305&chk=216701>

Den juridiske vejledning 2020-1-D "Subjektive betingelser for tilladelse"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2273158&chk=216701>

Den juridiske vejledning 2020-1-E "Grenkrav når det indskydende selskab ikke ophører"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1945267&chk=216701>

Den juridiske vejledning 2020-1-F "Familieoverdragelse med succession"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385>

Den juridiske vejledning 2020-1-G "Succession efter KSL § 33 C"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948129&chk=216701>

Den juridiske vejledning 2020-1-H "Værdiansættelse af goodwill"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=82338&lang=da>

Den Juridiske vejledning 2020-1-I "2000-09: Værdiansættelse af aktier og anparter"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=82336>

Den juridiske vejledning 2020-1-J "Værdiansættelse ved bo- og gaveafgiftsberegning ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder, der opfylder betingelserne for at kunne overdrages med succession"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2249370>

DST 2020 "Dødsfald og middellevetid"

<https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/befolkning-og-valg/doedsfald-og-middellevetid>

Euroinvestor 2020 "Euroinvestor Novo Nordisk B A/S – NASDAQ OMX COPENHAGEN"

<https://www.euroinvestor.dk/markeder/aktier/novo-nordisk-b-as/67613>

Folketinget 2019 "L4 forslag til lov om ændring af ABL, KGL, LL og forskellige andre love"

https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L4/som_vedtaget.htm

Folketinget 2019-A "L91 forslag til lov om ændring af ABL, DBSL, LL og PSL"

<https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/I91a/index.htm>

Folketinget 2019-B "L76 forslag til lov om ændring af BAL og SFL"

<https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/I76/index.htm>

Gorrissen F. 2019 "Forslåede nye regler vil få betydning for generationsskiftet modellen "A/B-modellen"

<https://gorrissenfederspiel.com/viden/nyheder/foreslaaede-nye-regler-vil-faa-betydning-for-generationsskiftet-modellen-ab-modellen>

Jyllands-Posten 2019-A "Fondsløsning til 23.000 virksomheder forslår som en skrædder i helvede"

<https://jyllands-posten.dk/debat/kronik/ECE11106824/fondsloesning-til-23000-virksomheder-forslaar-som-en-skraedder-i-helvede/>

Jyllandsposten 2019 "Regeringen hæver afgiften for generationsskifte"

<https://jyllands-posten.dk/politik/ECE11656610/regeringen-haever-afgiften-for-generationsskifte/>

Nationalbanken 2020 "Nationalbankens officielle rentesatser"

<http://www.nationalbanken.dk/da/markedsinfo/officiellerentesatser/Sider/Default.aspx>

Novo Nordisk 2019 "Novo Nordisk Annual Report 2019"

https://www.novonordisk.com/content/dam/Denmark/HQ/investors/irmaterial/annual_report/2020/Novo-Nordisk-Annual-Report-2019.pdf

PWC 2020 "Skatte-update Nye regler, ny viden"

https://www.pwc.dk/da/arrangementer/2020/skatte-update_morten-hoj-schibsbye.pdf

Revisionsfirmaet Ø (s.d.) "Revisorrådgivning A/B modellen"

<https://www.osrr.dk/generationsskifte/ab-modellen.html>

SKAT 2011 "Forlods udbytteret og generationsskifte"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1925050>

SKAT 2012 "pengetankaktiver efter ABL § 34, stk. 6"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2085306>

SKAT 2013 "Generationsskiftet model – oprettelse af ny aktiekasse"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=162220>

SKAT 2014 "Generationsskiftet model – ny anpartsasse"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=215348>

SKAT 2019-A "Transfer pricing; kontrollerede transaktioner; værdiansættelse"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813084>

SKAT 2019-B "Beskrivelse af metoderne og beregningerne"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813185&chk=216301>

SKAT 2019-C "DCF-modellen"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813207>

SKAT 2020 "Satser"

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2035568>

Skatteministeriet 2017 "Lavere bo- og gaveafgift gavner tusindvis af familieejede virksomheder"

<https://www.skm.dk/aktuelt/nyheder/2017/april/lavere-bo-og-gaveafgift-gavner-tusindvis-af-familieejede-virksomheder>

Skatteministeriet 2019 " Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven og skatte-forvaltningsloven"
<https://www.skm.dk/love/lovforslag/2019-20/forslag-til-lov-om-aendring-af-boafgiftsloven-og-skatte-forvaltningsloven>

Skatteministeriet 2019-A "Ekspertgruppe skal se på værdiansættelse af virksomheder"
<https://www.skm.dk/aktuelt/nyheder/2019/december/ekspertgruppe-skal-se-paa-vaerdiansaettelse-af-virksomheder>

Skatteministeriet 2020 "Boafgiftsloven"
<https://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/boafgiftsloven>

Skatteministeriet 2020-A "Centrale skattesatser i skattelovgivningen 2018-2020"
<https://www.skm.dk/skattetal/statistik/tidsserieoversigter/centrale-skattesatser-i-skattelovgivningen-2018-2020>

SKAT 2011 "Forlods udbyttet og generationsskifte"
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1925050>

SKAT 2013 "Generationsskiftemodel – oprettelse af ny aktieklasse"
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=162220>

SKAT 2014 "Generationsskiftemodel – ny anpartsklasse"
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=215348>

SKAT 2019-A "Transfer pricing; kontrollerede transaktioner; værdiansættelse"
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813084>

SKAT 2019-B "Beskrivelse af metoderne og beregningerne"
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813185&chk=216301>

SKAT 2019-C "DCF-modellen"
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813207>

TVC 2020 "Afskaffelse af regel om hovedaktionærnedslag"
<https://tvc.dk/nyheder/2020/afskaffelse-af-regel-om-hovedaktionærnedslag/>

15.2 Bøger

ANDERSEN, IB 2014, Den skinbarlige virkelighed, Samfundslitteratur, 5. Udgave 2. Oplag, Kbh.

BILLE, JANE KARLSKOV, JENSEN, MORTEN HYLDEGAARD & NIELSEN, RENÉ MOODY 2019, Omstrukturering – skatteregler i praksis, Karnov Group, Kbh.

Hansen, Lone L. & Werlauff, Erik 2017, Den juridiske metode: en introduktion, Jurist- og Økonomforbundets forlag, Kbh.

OLESEN, BIRGITTE SØLVKÆR 2017, Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag 5. Udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 5. Udgave Kbh.

MICHELSEN, AAGE m.fl. 2017, Lærebog om indkomst skat 17. Udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 17. Udgave, Kbh.

MUNK-HANSEN, CARSTEN 2014, Retsvidenskabsteori, Djøf Forlag, 1. Udgave, 1. Oplag, Kbh.

SERUP, MICHAEL 2019, Generationsskifte – Omstrukturering, Karnov Group, 3. Udgave, Kbh.

15.3 Cirkulærer og vejledninger

TSS-cirkulære 1982-cirkulæret nr. 185 af 17/11/82

TSS-cirkulære 2000-09: Værdiansættelse af aktier og anparter

15.4 Tabel oversigt

Tabel 9 - Det samlede overskud efter afståelse og beskatning
Tabel 10 - Passivposten
Tabel 11 - Den latente skatteforpligtelse
Tabel 12 - Gaveafgiften ved succession
Tabel 13 - Henstandsordning ved betaling af gaveafgiften
Tabel 14 - Delvis gave med succession
Tabel 7 - Delvis gave med succession og grenspaltning samt at EK bibeholder 30 pct. af MK A/S Drift
Tabel 8 - Opgørelse af B-aktier efter de gamle og nye regler
Tabel 9 - Udbetaling fra holdingselskab til privat
Tabel 150 - Gaveafgiften ved gaveoverdragelse af B-aktier
Tabel 11 - Forlods udbyttet
Tabel 12 - Samlede udgifter ved 90 pct. ejerskab

15.5 Afgørelser

SKM2002.644LSR	TfS1996.899SKM
SKM.2002.420LSR	TfS1997.186LR
SKM2003.66LR	TfS1997.569.LR
SKM2004.73TSS	TfS1998.160LR
SKM2004.147TSS	TfS1999.787LR
SKM2004.416LR	
SKM2005.26TSS	
SKM2005.79LR	
SKM2005.167ØL	
SKM2005.232TSS	
SKM2006.118SKAT	
SKM2006.323SKAT	
SKM2006.324SKAT	
SKM.2006.345LR	
SKM.2006.372SR	
SKM2006.498SR	
SKM2007.433SR	
SKM2007.807DEP	
SKM2007.921SR	
SKM2007.922SR	
SKM2008.59SR	
SKM2008.182SR	
SKM2008.375SR	
SKM2008.876LSR	
SKM.2008.95SR	
SKM.2009.646SR	
SKM2010.2SR	
SKM2011.79SR	
SKM2011.250SKAT	
SKM2011.406SKAT	
SKM2012.321SKAT	
SKM2012.504SR	
SKM2013.736SR	
SKM2015.195R	
SKM2015.226HR	
SKM2015.274SR	
SKM2015.375SR	
SKM2016.412SR	
SKM2019.371SR	

16 Bilag

16.1 Bilag 1 – Resultatopgørelse MK A/S periode 2019-2015

Resultatopgørelse	i t.kr				
	2019	2018	2017	2016	2015
Nettoomsætning	73.415	68.174	66.029	64.700	59.982
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	-55.510	-52.618	-49.814	-48.498	-46.253
Andre eksterne omkostninger	-1.642	-1.372	-1.146	-1.004	-876
Bruttofortjeneste	16.263	14.184	15.069	15.198	12.853
Personale omkostninger	-9.932	-9.680	-9.374	-8.381	-7.697
Resultat før af - og nedskrivninger	6.331	4.504	5.695	6.817	5.156
Afskrivninger	450	390	330	270	210
Resultat af primær drift	6.781	4.894	6.025	7.087	5.366
Finansielle indtægter	98	85	84	73	48
Finansielle omkostninger	-490	-465	-405	-370	375
Resultat før skat	6.389	4.514	5.704	6.790	5.789
skat af årets resultat	-1.406	-993	-1.255	-1.494	-1.274
Årets resultat	4.983	3.521	4.449	5.296	4.515

16.2 Bilag 2 – Balance – Aktiver MK A/S periode 2019-2015

Aktiver	i t.kr				
	2019	2018	2017	2016	2015
Grunde og bygninger	21.640	22.140	22.640	22.140	23.640
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	6.780	5.420	4.350	3.170	2.150
Tekniske anlæg og maskiner	9.034	7.534	6.771	5.132	4.830
Materielle anlægsaktiver i alt	37.454	35.094	33.761	30.442	30.620
Finansielle anlægsaktiver	10.482	9.276	8.421	7.369	6.620
Anlægsaktiver i alt	47.936	44.370	42.182	37.811	37.240
Råvarer og hjælpematerialer	4.120	3.005	2.472	1.820	1.600
Varebeholdninger i alt	4.120	3.005	2.472	1.820	1.600
Tilgodehavender fra salg og tjeneste ydelser	7.010	6.990	6.428	6.291	5.716
Igangværende arbejder for fremmed regning	3.520	3.315	3.105	2.990	2.585
Andre tilgodehavender	1.930	1.405	1.251	1.017	690
Tilgodehavender i alt	12.460	11.710	10.784	10.298	8.991
Likvide beholdninger	2.995	3.466	4.263	4.591	4.700

Omsætningsaktiver i alt	19.575	18.181	17.519	16.709	15.291
Aktiver i alt	67.511	62.551	59.701	54.520	52.531

16.3 Bilag 3 – Balance – Passiver MK A/S periode 2019-2015

Passiver Bilag 3	i t.kr				
	2019	2018	2017	2016	2015
Selskabskapital	500	500	500	500	500
Overført resultat	47.336	42.951	40.221	35.548	32.942
Udbytte	-	-	-	-	-
Egenkapital i alt	47.836	43.451	40.721	36.048	33.442
Hensatte forpligtigelser til udskudt skat	3.100	2.850	2.680	2.160	2.110
Gæld til realkredit institutter	6.225	6.450	6.850	6.982	7.729
Langfristede gældsforpligtigelser i alt	9.325	9.300	9.530	9.142	9.839
Gæld til penge institutter	4.500	5.000	5.500	6.000	6.500
Leverandører af varer og tjenesteydelser	3.150	2.500	2.000	1.680	1.390
Anden gæld	2.700	2.300	1.950	1.650	1.360
Kortfristede gældsforpligtigelser i alt	10.350	9.800	9.450	9.330	9.250
Passiver i alt	67.511	62.551	59.701	54.520	52.531

16.4 Bilag 4 – Nøgletal MK A/S periode 2019-2015

Øvrige nøgletal	i pct.				
	2019	2018	2017	2016	2015
Dækningsgrad	24,39%	22,82%	24,56%	25,04%	22,89%
Bruttomargin	22,15%	20,81%	22,82%	23,49%	21,43%
Afkastningsgrad	10,04%	7,82%	10,09%	13,00%	10,21%
Overskudsgrad	9,24%	7,18%	9,12%	10,95%	8,95%
Egenkapitalens forrentning	13,36%	10,39%	14,01%	18,84%	17,31%
Likviditetsgrad	189,13%	185,52%	185,39%	179,09%	165,31%
Soliditetsgrad	70,86%	69,46%	68,21%	66,12%	63,66%
Årets Resultat	6,79%	5,16%	6,74%	8,19%	7,53%

16.5 Bilag 5 – Regnskabsmæssige resultater periode 2019-2015

Regnskabsmæssige resultater	2019	2018	2017	2016	i t.kr. 2015
Dækningsbidrag	17.905	15.556	16.215	16.202	13.729
Bruttofortjeneste	16.263	14.184	15.069	15.198	12.853
EBIDTA	6.331	4.504	5.695	6.817	5.156
EBIT	6.781	4.894	6.025	7.087	5.366
Årets Resultat	4.983	3.521	4.449	5.296	4.515
Balancesum	67.511	62.551	59.701	54.520	52.531
Egenkapital	47.836	43.451	40.721	36.048	33.442

16.6 Bilag 6 – Handelsværdien af MK A/S

Handelsværdien MK A/S efter 2000-09-cirkulæret	i t.kr.
Egenkapital i 2019	47.836
Tilbageførsel af den bogførte værdi af grunde og bygninger	-21.640
Offentlige ejendomsvurdering 31.12.2019	29.130
Regulering af udskudt skat $-(29130-21640)*22\%$	-1.648
Handelsværdi uden tillæg af goodwill	53.678
Beregnet goodwill jf. bilag 7	12.646
Udskudt skat heraf	-2.782
Handelsværdien for F A/S	63.542

16.7 Bilag 7 - Goodwill af MK A/S 2019, 2018 og 2017

Goodwill F A/S 2019	2019	2018	i t.kr. 2017
Årets resultat før skat	6.389	4.514	5.704
Finansielle indtægter	-98	-85	-84
Finansielle udgifter	490	465	405
i alt	6.781	4.894	6.025
Vægtning:			
2019 vægtes med 3			20.343
2018 vægtes med 2			9.788
2017 vægtes med 1			6.025
Samlede vægtet resultat			36.156

Vægtet gennemsnit	6.026
Udviklingstendensen (+)	378
Forrentning af aktiver (-)	-1.935
Resultat til kapitalisering	4.469
Goodwill ved kapitaliseringfaktor på 2,83	12.646

Goodwill F A/S 2018	2018	2017	i t.kr 2016
Årets resultat før skat	4.514	5.704	6.790
Finansielle indtægter	-85	-84	-73
Finansielle udgifter	465	405	370
i alt	4.894	6.025	7.087
Vægtning:			
2019 vægtes med 3			14.682
2018 vægtes med 2			12.050
2017 vægtes med 1			7.087
Samlede vægtet resultat			33.819
Vægtet gennemsnit			5.637
Udviklingstendensen (+)			-1.097
Forrentning af aktiver (-)			-1.773
Resultat til kapitalisering			2.767
Goodwill ved kapitaliseringfaktor på 2,83			7.832

Goodwill F A/S 2017	2017	2016	i t.kr 2015
Årets resultat før skat	5.704	6.790	5.789
Finansielle indtægter	-84	-73	-48
Finansielle udgifter	405	370	-375
i alt	6.025	7.087	5.366
Vægtning:			
2019 vægtes med 3			18.075
2018 vægtes med 2			14.174
2017 vægtes med 1			5.366
Samlede vægtet resultat			37.615
Vægtet gennemsnit			6.269
Udviklingstendensen (+)			330
Forrentning af aktiver (-)			-2.218

Resultat til kapitalisering	4.381
Goodwill ved kapitaliseringfaktor på 2,76	12.092

16.8 Bilag 8 - Pengetankstesten – Indtægtskriteriet

Indtægtskriteriet	i t.kr		
	2019	2018	2017
Ikke finansielle indtægter F A/S	73415	68174	66029
Finansielle indtægter F A/S	98	85	84
Indtægter i alt	73513	68259	66113
Finansielle indtægter opgjort i %	0,133%	0,125%	0,127%
Gennemsnit af finansielle indtægter			0,128%

16.9 Bilag 9 – Pengetankstesten – Aktivkriteriet

Aktiv kriteriet	i t.kr		
	2019	2018	2017
Goodwill i F A/S	12.646	7.832	12.092
Materielle anlægsaktiver	37.454	35.094	33.761
Varebeholdninger	4.120	3.005	2.472
Tilgodehavender	12.460	11.710	10.784
Ikke finansielle aktiver i alt	66.680	57.641	59.109
Finansielle anlægsaktiver	10.482	9.276	8.421
Likvide beholdninger	2.995	3.466	4.263
Finansielle aktiver i alt	13.477	12.742	12.684
Aktiver i alt	80.157	70.383	71.793
Passive aktiver opgjort i %	16,81%	18,10%	17,67%
Gennemsnit af Passive aktiver			17,53%
Aktive aktiver opgjort i %	83,19%	81,90%	82,33%
Gennemsnit af aktive aktiver			82,5%

16.10 Bilag 10 – Handelsværdien MK A/S Drift

Handelsværdi efter spaltning af ejendom	i t.kr.
Egenkapital i 2019	32421
Beregning goodwill, jf. bilag 11	14.591
Udskudt skat heraf	-3.210
Handelsværdien af F A/S (Drift)	43.802

16.11 Bilag 11 – Goodwill MK A/S efter grenspaltning

Goodwill F A/S efter grenspaltning	i t.kr		
	2019	2018	2017
Årets resultat før skat	6.389	4.514	5.704
Finansielle indtægter	-98	-85	-84
Finansielle udgifter	490	465	405
i alt	6.781	4.894	6.025
Vægtning:			
2019 vægtes med 3			20.343
2018 vægtes med 2			9.788
2017 vægtes med 1			6.025
Samlede vægtet resultat			36.156
Vægtet gennemsnit			6.026
Udviklingstendensen (+)			378
Forrentning af aktiver (-)			-1.248
Resultat til kapitalisering			5.156
Goodwill ved kapitaliseringfaktor på 2,83			14.591

16.12 Bilag 12 – Passivposten og den latente skatteforpligtelse efter grenspaltning

Passivpost efter grenspaltning af ejendom	i t.kr
Handelsværdien af aktierne	43.802
Aktiernes anskaffelsessum (nominel aktiekapital)	-500
Aktiernes gevinst	43.302
Reduktion af passivposten (22 pct. af gevinsten)	-9.526

Den latente skattepligt efter grenspaltning af ejendom	i t.kr
Handelsværdien af aktierne	43.802
Aktiernes anskaffelsessum (nominel aktiekapital)	-500
Aktiernes gevinst	43.302
Beskatning af beløb under progressionsgrænse (27 pct.)	-30
Beskatning af beløb over progressionsgrænse (42 pct.)	-18.199
Den totale udskudte skattepligt	-18.229
Reduktion af den latente skattepligt (kurs 70)	-12.760

16.13 Bilag 13 – Pengetankstesten MK A/S efter grenspaltning af ejendom

Pengetankstest efter spaltning af ejendom			
2019	"Aktive" aktiver	"passive" aktiver	
Goodwill	14.591	-	14.591
Materielle anlægsaktiver	15.814	-	15.814
Finansielle anlægsaktiver	-	10.482	10.482
Varebeholdninger	4.120	-	4.120
Tilgodehavender	12.460	-	12.460
Likvide beholdninger	-	2.995	2.995
I alt	46.985	13.477	60.462
Pct. opgørelse	78%	22%	